

PRAVÝCH MUŽOV EUROZÓNA

Grexit a my: nech odpadne,
čo je kolísavé!

FATAMORGANA
VALLEY

Získať talenty
znamená
budúci úspech firmy

Férovosť a zodpovednosť
v podnikaní

Šerif McCough –
verný strážca
federálnej meny

**KEŽ ČESKÉ,
TAK KRÁLOVSKÉ**

GOODWILL

Magazín o ekonomike, biznise a spoločnosti

Registrované ako periodická tlač Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky pod registračným číslom EV 3451/09, ISSN 1337-9798
Vydanie február – marec 2015

Vydáva:

Goodwill Publishing, s. r. o.
IČO: 44 635 770

Adresa redakcie:

GOODWILL, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava
tel./fax: 02/48 28 74 25 • goodwill@goodwill.eu.sk

Ing. Juraj Filin

šéfredaktor a konateľ

filin@goodwill.eu.sk • redakcia@goodwill.eu.sk
tel.: 0907 78 91 64

Mgr. Valéria Nagyová

obchodná riaditeľka

nagyova@goodwill.eu.sk • valeria.nagyova@gmail.com
tel./fax: 02/48 28 74 25 • tel.: 0911 80 70 10

www.goodwill.eu.sk

Rozširujú:

LK Permanent, Mediaprint-kapa Pressegrasso, a. s.,
Slovenská pošta, a. s., a súkromní distribútori. Časopis sa distribuuje
na konferencie, do hotelov, VIP akcie. Distribúcia directmailingom
– súkromný sektor, verejná správa a neziskové organizácie
a inštitúcie. Časopis na stiahnutie aj na Apple iPad™

Predplatné:

Predplatné: 10 € ročne (min. 6 čísel vrátane poštovného)
Objednávky na predplatné: goodwill@goodwill.eu.sk

Grafické vyhotovenie:

Patrik Slažanský • www.slazanski.com

Tlač:

FABER, s. r. o., Bratislava

Obrázok na titulnej strane je ilustrácia k rozhovoru
s guvernérom NBS Jozefom Makúchom na strane 16.
Zdroj foto: TASR, SXC

Autorské práva vyhradené. Rozmnožovanie, spracovanie a šírenie diela –
textu, fotografií, grafov, a to v jednotlivých prípadoch alebo v celkoch – je
možné len so súhlasom vydavateľa a s uvedením zdroja.

Niektoré inzeráty neprešli jazykovou úpravou. Za obsah inzercie
zodpovedajú inzerenti.

Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Nevyžiadané rukopisy
nevraciamy. Za správnosť textov sú zodpovední autori.

Monitoring tlače poskytuje so súhlasom vydavateľa spoločnosť Newton Media
a Slovakia Online. Niektoré články sú prístupné na www.abcreklama.sk.

Toto číslo vychádza 23. 2. 2015 s poradovým číslom 1.

Európa musí pridať a využiť svoje šance

Európa stojí dnes, tak ako stála aj v minulosti, pred veľkými výzvami. Často sme hovorili o kríze štátneho dlhu, o kríze v eurozóne. Dnes môžeme povedať: máme ju čiastočne pod kontrolou, ale ešte sme ju neprekonali. Európa ešte nezískala dostatočnú dôveru ani konkurencieschopnosť. Apelujem na to, aby sme nevedli čierno-biele diskusie. Často sa stavajú do protikladu takzvaná austerita a rastové a investičné modely. To je podľa môjho názoru úplne nesprávne. Potrebujeme solídnu prorastovú rozpočtovú politiku a potrebujeme investorov – potrebujeme štátne investície a predovšetkým prostredie, v ktorom sa môžu rozvíjať súkromné investície.

Ako politička hovorím: skutočné rastové impulzy musia prichádzať skrz racionálne rámcové podmienky vytvorené v politickej rovine. V tomto sme v mnohých krajinách dosiahli pokrok; v Taliansku máme snahy o reformy aj napredovanie v reformách, vo Francúzsku máme nový, na hospodárstvo orientovaný kurz. To sú dobré správy. Zároveň sme však stratili aj veľa času – a čas nás tlačí. Každý deň, o ktorý sa oddialia adaptačné mechanizmy a návrat konkurencieschopnosti, je strateným dňom pre nezamestnaných v Európe.

Potrebujeme pracovné miesta. Musia vznikáť v sektoroch, ktoré sľubujú dlhodobú, vysokokvalifikovanú zamestnanosť. Preto je téma digitalizácie a to, ako na ňu bude Európa reagovať, pre mňa kľúčovou témou, rovnako aj pre prácu novej Komisie. Pri triezvom pohľade na rolu Európy v oblasti digitalizácie v porovnaní s USA a niektorými ázijskými krajinami sa nemôžeme tváriť, že sme na špici. Musíme pridať a dohnať manko. To znamená, že pre to musíme vytvoriť rámcové politické podmienky. Musíme vybalansovať individuálnu ochranu dát a slobodu vytvárať pomocou dát nové produkty. Musíme rýchlo zvládnuť zlúčenie sveta internetu a priemyselnej produkcie – v Nemecku to voláme „priemysel 4.0“. Inak tí, ktorí sú vo vedení v digitálnej oblasti, prevezmú našu priemyselnú výrobu.

Európa má so svojimi 500 miliónmi obyvateľov a vnútorným trhom veľké šance, ale musí byť rýchlejšia. Musí byť menej byrokratická. Teší ma, že nová Komisia sa usiluje koncentrovať na podstatné veci. Po prvý raz sme sa dohodli na strategickej agende medzi Európskou radou, Európskym parlamentom a Európskou komisiou. Keď sa ňou budeme riadiť a v budúcnosti ju ešte dopracujeme, potom máme reálnu šancu vyjsť z krízy v eurozóne konkurencieschopnejší ako v čase, keď sme sa do nej dostali. Španielsko, Írsko, Portugalsko a čiastočne aj Grécko ukazujú, že reformy sa vyplácajú a vracia sa rast. Preto pevne verím, že táto cesta je správna.

Angela Merkelová

nemecká kancelárka

(Z vystúpenia na Svetovom ekonomickom fóre v Davose 22. januára 2015)

Eurozóna by dnes zvládla, aj keby z nej niekto vypadol

Eurozóna sa zatiaľ iba zväčšovala – a keby sa teraz zmenšila, v Európskej centrálnej banke sme pripravení takúto situáciu zvládnuť, hovorí guvernér Národnej banky Slovenska a člen Rady guvernérov ECB Jozef Makúch.

16

Ekonomika a spoločnosť

- 6** Práca vo veku robotov
- 8** Bezpečná jazda pre rýchle spoločnosti
Ako si udržať konkurencieschopnosť
- 10** Vláda musí ďalej zvyšovať stimuly pre V&V vo firmách
Rozhovor so Štefanom Rosinom
- 12** Slovensko je významný partner Ukrajiny

Financie

- 14** Finančné plánovanie zníži náklady na kúpu bývania
- 15** Kto vám pomôže premeniť sen o bývaní na skutočnosť?
- 16** Eurozóna by dnes zvládla, aj keby z nej niekto vypadol
- 19** Postav dom, zasad' strom a poisti sa
- 20** Riziko insolventnosti odberateľa – nočná mora pre firmu

Podnikanie

- 22** Reštrukturalizácia ako východisko z problémov
- 24** Novela zákona o dani z príjmov sprísňuje pravidlá
- 26** Rozhodcovské konanie po 1. 1. 2015
- 27** Miliardárov na svete stále pribúda
- 28** Pozor na odpisy áut, od januára platia zmeny
- 32** Talenty vo firme sú kľúčom k jej úspechu
- 33** Správa dokumentov šetrí náklady

Obchod

- 30** Nakupovanie online neohrozuje kamenné obchody
- 31** Po čom túžia vaši zákazníci?

Informačné a komunikačné technológie

- 34** Útoky z webu neobchádzajú ani menšie firmy
- 35** Práca ako v oblakoch
Je tu čas virtuálnych kancelárií
- 36** Prichádza éra internetu vecí

Energetika

- 38** Energetická politika EÚ dostáva kontúry
- 39** Cenová vojna a budúcnosť ropy

Doprava a logistika

- 40** Manažovanie obalov pomáha doručovať tovar bez poškodenia
- 41** Obchvat Bratislavy konečne na dohľad

Automobily

- 42** Detroitký autosalón s návštevnickým rekordom

Práca vo veku robotov

Talenty vo firme sú kľúčom k jej úspechu

Technika možno vezme prácu miliónom ľudí. Pre firmy je však stále ťažké získať talenty a lídrov.

6 23

Zodpovedné podnikanie na Slovensku

CSR – to je, popri charite a filantropii, aj postoj firmy k zamestnancom, dodávateľom a zákazníkom.

68

- 44 **Nehody sa stávajú...**
Kedy vám pomôže havarijné poistenie
- 46 **Výrobcovia áut z EÚ aj USA podporujú zmluvu TTIP**
- 46 **Slovenské elektrárne a elektromobilita**
- 47 **Požičať auto môže byť ošemetné**

Stavebníctvo a reality

- 48 **Trh s komerčnými nehnuteľnosťami ožil**
- 49 **Aké kancelárie potrebujú malé a stredné firmy**

Cestovný ruch

- 50 **Od poklesu k rastu... ako na to?**
Čo by pomohlo nášmu CR
- 51 **Slovakiatour ponúkol pestré zážitky**
- 51 **Veľtrh cestovného ruchu aj v Brne**

Zdravie

- 52 **Soľanka z hĺbky zeme lieči kožné problémy**
- 53 **Ihlou proti bolesti chrbta**
- 54 **Reuma – zákerná i tajomná**
- 56 **Chripka stále útočí**
- 57 **So zinkom to zvládnete!**
- 58 **Antibiotiká nie sú, čo bývali**
- 59 **CRP test si môžete urobiť aj doma**

Potraviny

- 61 **Kazbek ležiak – lahódka medzi pivami**
- 62 **Mýty a fakty o potravinách. Kde je pravda?**

Štýl

- 64 **Sklárske umenie Achilleasa Sdoukosa**

Spoločenská zodpovednosť firiem

- 21 **Plamienok pomáha vďaka vašej pomoci...**
- 66 **Férovosť v podnikaní – jedna z najvyšších priorit**
Kaufland na Slovensku
- 67 **Percentá z vašich daní môžu niekomu veľmi pomôcť**
- 68 **Zodpovedné podnikanie na Slovensku**
- 69 **Krištáľové krídlo za aeromobil, víno aj vybudovanie firmy**

Vzdelávanie

- 70 **Rómske deti, k počítačom!**
- 72 **Vzdelávanie, kurzy, semináre**
- 73 **Firmy hľadajú lektorov vo vlastných radoch**

Práca vo veku robotov

Silnejúci trend automatizácie na pracovnom trhu stavia vlády, zamestnávateľov aj odbory pred nové výzvy. Investovať treba do vzdelávacích programov s cieľom zvyšovania kvalifikácie pracujúcich.

Obavy z vplyvu technológií na trh práce nie sú ničím novým. Začiatkom devätnásteho storočia sa skupina anglických textilných robotníkov známych ako ludditi obávala, že ich mechanické tkáčske stavy a spriadacie stroje pripravia o prácu. Protestovali tým, že tieto stroje rozbíjali.

Dostatok kvalifikovaných pracovníkov zvyšuje dôveru investorov, a tým aj zamestnanosť v krajine.

Dnes sú obavy, že by nové technológie mohli zrušiť milióny pracovných miest, rovnako intenzívne ako predtým. Uprostred veľkej krízy zamestnanosti technológie ďalej znižujú počet pracovných síl potrebných na masovú výrobu. Automatizácia rutinných právnych a účtovných činností vyľudňuje aj tento sektor trhu práce. Robotika vnáša revolúciu do výroby; každý rok sa počet priemyselných robotov zvyšuje o dve stotisíc. Očakáva sa, že tento rok dosiahne ich celkový počet 1,5 milióna. Adaptácia trhu práce na svet s rastúcim počtom automatizovaných pracovných miest bude jednou z určujúcich úloh našej éry.

Rýchly vývoj znižuje kvalifikovanosť

Žiadna krajina si nemôže dovoliť túto transformáciu ignorovať. Na celom svete žije približne 200 miliónov nezamestnaných, čo je o 27 miliónov viac ako v roku 2008. Je nevyhnutné, aby sme dokázali predvídať budúce technologické zmeny a poskytovali globálnej pracovnej sile vzdelanie a kvalifikáciu, ktoré sú potrebné na to, aby sa mohla zapojiť do moderného trhu práce.

Celosvetovo sa tretina opýtaných zamestnávateľov sťažuje, že nedokáže obsadiť existujúce

voľné miesta zamestnancami so správnou kvalifikáciou. Školiace a vzdelávacie programy sa musia nastaviť tak, aby sa vytvorili efektívne väzby s trhom práce a kvalifikácia tak zodpovedala dopytu na trhu.

Je nutné posilniť vládne programy, pričom zamestnávateľia a odbory musia prevziať väčšiu zodpovednosť za investície do zvyšovania zručností a schopností zamestnancov. Okrem toho musia túto otázku dôkladnejšie konzultovať so vzdelávacími inštitúciami a politikmi. Tieto diskusie by pritom mali prebiehať na základe informácií o trhu práce, prieskumov výkonnosti pracovnej sily a dostupnosti zamestnávateľských služieb.

Trvalý rast pôjde cestou vzdelávania

Bez ohľadu na úroveň rozvoja danej krajiny, investície do vzdelania a kvalifikácie zvýšia pružnosť jej pracovnej sily smerom k inováciám a schopnosti adaptovať sa na nové technológie.

Tretina zamestnávateľov sa sťažuje, že na voľné miesta nevie zohnať ľudí so správnou kvalifikáciou.

Takéto investície môžu rozhodnúť o tom, či ekonomický rast krajiny bude zahŕňať širokú

participáciu vlastnej pracovnej sily alebo či veľké zložky spoločnosti doň vôbec nezapojí. Dostačujúca ponuka pracovníkov, ktorí sú primerane vyškolení a dokážu sa ďalej učiť, zvyšuje dôveru investorov, a tým aj rast pracovných miest. Okrem prípravy pracovnej sily na éru ďalšej automatizácie musia trvalo udržateľné ekonomiky zabezpečiť aj ochranu pracujúcich v dobrých i zlých časoch. Podstata vzťahu medzi zamestnancom a jeho zamestnávateľom sa mení. Ľudia vstupujúci na trh práce čoraz častejšie nachádzajú len krátkodobé alebo dočasné zamestnanie, často sú nútení prijímať prácu na čierno alebo vycestovať za prácou do zahraničia. Tento vývoj prehľbuje nerovnosť príjmov.

Potrebné sú aj sociálne štandardy

V dôsledku toho je nevyhnutné prijímať zmierňujúce politické opatrenia. Spolu s robustným systémom dávok v nezamestnanosti je pre celkové zabezpečenie zamestnancov a zaručenie zdravej ekonomiky nevyhnutná aj sociálna ochrana typu zdravotnej starostlivosti a dôchodkov. Napriek tomu má iba 20 percent svetovej populácie primerané sociálne poistenie; viac ako polovica ľudí ho nemá vôbec.

Preto je činnosť Medzinárodnej organizácie práce (MOP resp. ILO – International Labour Organization), ktorá bola založená v roku 1919, dôležitá aj dnes. Vo svete plnom stále automatizovanejších pracovných miest a narušujúcich sa vzťahov medzi zamestnancom a zamestnávateľom sú hodnoty obsiahnuté v pracovných štandardoch MOP potrebnéjšie než kedykoľvek predtým.

Ako doceliť všeobecnú prosperitu?

Zložité výzvy, ktorým čelia zamestnanci na celom svete, si budú vyžadovať komplexné riešenia. V roku 2013 rozbehla Medzinárodná organizácia práce iniciatívu s názvom Budúcnosť práce. Snaží sa identifikovať a analyzovať rodiace sa vývojové trendy a poskytnúť fórum

Investície do odborného vzdelávania zvýšia aj inovačnú schopnosť pracovnej sily.

Nielen robotnícke povolania sú ohrozené; humanoidné roboty vytvorené Hirošim Išigurom môžu pracovať ako hostesky alebo hlásiť správy o počasi v televízii.

na diskusiu o tom, čo je potrebné urobiť pre adaptáciu na rýchlo sa meniace podmienky na trhu práce.

Náš svet sa za posledné storočie neuveriteľne zmenil – a nielen vplyvom technológií. Do roku 2050 presiahne počet obyvateľov sveta deväť miliárd. Počet osôb vo veku 60 a viac rokov

sa strojnásobí. Tri štvrtiny starších osôb pritom budú žiť v dnešných rozvojových krajinách a väčšinu budú tvoriť ženy. Tieto demografické posuny vyvolajú ďalšiu revolúciu na trhu práce, v systémoch sociálneho zabezpečenia, v oblasti hospodárskeho rozvoja aj vo sfére zamestnania.

Ľudia vstupujúci na trh práce čoraz častejšie nachádzajú len krátkodobé a dočasné zamestnanie.

Napriek všetkému pokroku, ktorý ľudstvo od éry ludditov dosiahlo, dodnes platí jedna prostá pravda: stroje musia naše vyhliadky na inkluzívny rast a všeobecne zdieľanú prosperitu posilňovať, nie oslabovať. Musíme sa zasadiť o to, aby bola moderná ekonomika trvalo udržateľná a postavená na princípoch ľudskej dôstojnosti a príležitosti na slušnú prácu.

Guy Ryder, generálny riaditeľ Medzinárodnej organizácie práce

© Project Syndicate

Foto: TASR, AMP, KIA

Málo Slovákov si hľadá prácu cez sociálne siete

Slováci zatiaľ neprišli na to, že sociálne siete sú najlepší pracovný portál. Nedokážu ich efektívne využívať na získanie pracovného miesta. Vyplýva to z prieskumu personálnej agentúry Adecco, ktorý realizovala v 24 krajinách.

Kým vo svete je pri hľadaní práce najvyžívanejšou sociálnou sieťou LinkedIn, na Slovensku je to Facebook. Pracovné príležitosti si cezeň vyhľadávajú tretina respondentov. Spomedzi Slovákov využívajúcich sociálne siete každý druhý potvrdil, že si na nich hľadá alebo hľadal prácu. Polovicu používateľov najviac

zaujímajú referencie na potenciálneho zamestnávateľa od známych. Podobný počet si prehlíada inzerované pozície a profilovú stránku zamestnávateľa.

Posielanie žiadosti či profesionálny networking vykonáva cez sociálne médiá menej ako tretina uchádzačov. Kým inde v Európe je zasielanie životopisov dosť bežné, u nás tak robí len pätina uchádzačov (v iných krajinách dvakrát toľko). Štvrtina respondentov potvrdila, že ich cez Facebook či LinkedIn kontaktoval personalista, reálne sa však touto cestou zamestnalo len 9 percent opýtaných. V ostatných krajinách to bolo 37 % vs. 13 %.

Využívanie sociálnych médií

Pod 7 %: Pinterest, Blog, Xing, Tumblr, Viadeo.

Bezpečná jazda pre rýchle spoločnosti

Pozor na mŕtve uhly: úspešné firmy musia starostlivo monitorovať prostredie, aby ich neprekvapil „útok zozadu“ v podobe nástupu neočakávaných novín od konkurencie.

Ak idete autom, mŕtve uhly sú tie časti vozovky, ktoré nevidno v žiadnom spätnom zrkadle. Vodič si musí stále dávať pozor na ne a na potenciálne nebezpečenstvo, ktoré môžu skrývať. Aj firmy môžu mať svoje „mŕtve uhly“ – a často ich môžu vyjsť draho. To vtedy, ak firmy prehnané investujú do riskantných projektov alebo nevyužijú ponúkajúce sa príležitosti. Úspešní lídri dbajú na to, aby mŕtve uhly svojej firmy identifikovali a zavádzali mechanizmy zabezpečujúce, že tieto mŕtve uhly nespôsobia žiadnu škodu.

Prekonať predsudky, rozšíriť záber

Jednou z bežných príčin mŕtveho uhla firmy je predpojatosť v úsudku. Nastáva v okamihu, keď majú vedúci manažéri príliš úzky pohľad na svoj odbor, podceňujú schopnosti súperov alebo nevidia, ako sa mení konkurenčné prostredie.

„Mŕtve uhly“ môžu vyjsť firmu draho – ak zle investuje alebo sa nechytí dobrých príležitostí.

Dobрым príkladom firmy, ktorá pre tento typ mŕtveho uhla utrpela straty, je Nestlé. Po desiatky rokov sa táto švajčiarska nadnárodná spoločnosť striktno definovala ako jedna z popredných svetových potravinárskych spoločností. Sama si vytvorila obmedzenie, v rámci ktorého predávala relatívne úzky sortiment výrobkov. Až v roku 2010 generálny riaditeľ Paul Bulcke redefinoval firmu Nestlé ako spoločnosť špecializovanú na „výživu, zdravie a wellness“. Bolo to geniálne strategické rozhodnutie, ktoré firme umožnilo ponúkať desiatky nových produktových radov a služieb.

Prílišná sebadôvera je riskantná

Veľa manažmentov má prehnanú dôveru v konkurenčnú silu svojej firmy. Pred členmi dozornej rady sypú z rukáva zveličené tvrdenia o tom, akú má ich spoločnosť pozíciu; približne 80 % výročných správ tvrdí, že daná firma je „lídom trhu“. Žiaľ, tento typ arogancie môže viesť k sebauspokojeniu a konkurenčnému zlyhaniu.

Napríklad, mnoho finančných inštitúcií nie je dostatočne pripravených na to, aby čelilo novým hráčom prichádzajúcim na ich trh. Google, ktorý v tichosti sonduje v oblasti poistenia automobilov, vlastní bankovú licenciu. Značný podiel internetových platieb už spracovávajú

spoločnosti Square, Paypal alebo startup Affirm.

V dnešnom svete charakterizovanom rýchlym tempom stačí jediné technologické vylepšenie, cenové zvýhodnenie alebo skvelá virálna reklamná kampaň, aby konkurent získal náskok. Noví hráči sa môžu zjaviť zdanlivo odnikiaľ. Taxislužba Uber pred piatimi rokmi neexistovala; dnes má hodnotu vyše 40 miliárd dolárov. Rýchla expanzia Alibaby ohrozuje západných predajcov, ktorí nikdy nepredpokladali, že by mohli čeliť konkurentovi z Číny. Automobily bez vodičov a lietadlá bez pilotov už čoskoro pretvoria mnohé odvetvia.

Ako čeliť budúcnosti: Paul Bulcke redefinoval firmu Nestlé a postavil ju na pevnejšie základy.

Minulé úspechy sa nemusia zopakovať

Ďalšou častou príčinou mŕtvych uhlov firiem je historická zaujatosť alebo to, čomu psychológovia hovoria „zaujatosť ukotvenia“ – teda predpoklad, že niečo, čo bolo pravdou v minulosti, ňou zostane aj do budúcnosti. Dlhá bilancia úspechov môže skresliť analýzu topmanažérov, ovplyvniť ich rozhodovací proces a spôsobiť, že budú slepi voči neodvratným posunom paradigiem alebo rýchlym zmenám na trhu.

Veľa manažmentov má prehnanú dôveru v nenaštrbiteľnú konkurencieschopnosť svojej firmy.

Keď americký maloobchod Target otvoril v marci 2013 prvú predajňu v Kanade, jeho manažment predpokladal, že recept na úspech zo Spojených štátov možno zopakovať aj na sever od ich hraníc. Namiesto toho firma o 22 mesiacov oznámila, že zatvára všetkých 133 kanadských predajní a prepúšťa 17 000 ľudí. Ukázalo sa, že americká skúsenosť Targetu je zlou predikáciou toho, čo môže firma očakávať v Kanade.

Nové pohľady, nové príležitosti

Na prekonanie historickej predpojatosti je potrebné spochybňovať tabu v odvetví. Keby napríklad tvorcovia televíznych seriálov typu Hra o tróny, čo je relácia s najväčším počtom pirátskych kópií v histórii, prestali bojovať proti porušovaniu autorských práv, mohli využiť príležitosti. Reklamy obsiahnuté priamo v relácii by

totiž oslovili ďalších päť miliónov – hoci nelegálnych – divákov, čím by sa ich počet v podstate zdvojnásobil.

Televízny priemysel nie je jediné odvetvie, ktoré nedokáže revidovať svoje tradičné modely, metódy a činnosť. Napríklad pošty by si mohli zobrať ponaučenie z leteckých spoločností, železníc, cestovných agentúr a hotelov, ktoré počas obdobia s vysokým dopytom bez výnimky zvyšujú ceny. Predpoklad, že poplatok za odoslanie listu alebo balíka má byť po celý rok rovnaký, je zrejmý na spochybnenie.

Vnútna opozícia môže raz firmu zachrániť

Prevenia proti mŕtvym uhľom si vyžaduje premýšľanie; manažéri a dozorné rady by mali zavádzať procesy na ochranu proti nim. Pre začiatok by firmy mali diverzifikovať svoju základnú talentov. Manažéri by sa mali ubezpečiť, že majú prístup k ľuďom, ktorí premýšľajú odlišne ako oni. Búrači zažitých predstáv a experti zvonku by mali byť motivovaní k prejaveniu svojich názorov. Aspoň 20 % členov dozornej rady firmy by mali tvoriť osobnosti pôsobiace mimo jej odvetvia. Názory ľudí z iných generácií a kútov sveta

by mali byť vyhľadávané i vyžadované.

Topmanažéri by mali venovať osobitné úsilie prekonávaniu tabu, preverovaniu všeobecne prijímaných predpokladov a spochybňovaniu aj najposvätejších pravidiel svojho biznisu. Dokonca aj jednoduché metódy, ako sú spísanie a kritické zhodnotenie všetkých predpokladov, na ktorých firma založila svoju stratégiu, môžu priniesť cenné postrehy. Každá firma by mala vyčleniť niekoho, kto bude hrať úlohu „disidentta“. Tento človek by mal na zasadaniach vedenia dostať priestor na to, aby „hodil tanier o stenu“ a skúmal, čo nové sa dá poskladať z jeho črepov.

Jednotlivé odvetvia biznisu sú čoraz zložitejšie a globálna konkurencia narastá. Najlepšie predpoklady na prežitie budú mať tie firmy, ktoré prijímajú účinné opatrenia proti tomu, aby ich niekto iný zmietol z cesty.

Estelle Metayerová
zakladateľka spoločnosti Competia
a mimoriadna profesorka McGillovej
univerzity
© Project Syndicate
Perex a medzitulky: redakcia
Ilustračné obrázky: SXC, VW, Nestlé

KONFERENCIA

K VEREJNÉMU OBSTARÁVANIU

„TAJE elektronických nástrojov kontra REALITA“

16. 4. 2015

Hotel Saffron
Radlinského 27
811 07 Bratislava

OTIDEA S.R.O.

EXPERTI - PRAKTICI - *Ludia*

„Vždy buďte spravodliví.

Tým sa jedným zavďačíte, druhých ohromíte.“

- George Bernard Shaw -

Vláda musí ďalej zvyšovať stimuly pre V&V vo firmách

Š. Rosina: odborné vzdelávanie je pre podniky zásadná existenčná téma

Štátna podpora odborného vzdelávania, výskumu a vývoja sa pohla správnym smerom, ale musí ísť ďalej. Štefan Rosina, prezident skupiny Matador, poukazuje aj na príklady od našich susedov.

- Čo priniesol uplynulý rok z hľadiska podnikateľského prostredia?

Z môjho pohľadu sa vlni situácia v podnikaní na Slovensku nejako výrazne nemenila, skôr sa udržiavala na rovnakej úrovni. Došlo k nejakým menším úpravám, ktoré sa skôr týkali obyvateľstva.

Stratégiu výskumu a inovácií RIS3 sa zatiaľ v praxi nedarí dostatočne naplňať.

Cítiť však, že u nás chýba smerovanie v súlade s dlhodobou stratégiou. Vláda síce schválila Stratégiu výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky RIS3, no jej naplňovanie v praxi pokrívka. Slovensko, ako malá krajina v strede Európy, by malo svoju budúcnosť postaviť na školstve a vzdelávaní.

- Zákon o odbornom vzdelávaní, na ktorý už dlho „tlačia“ podnikateľské subjekty, má meškanie, ale vláda sa ním už začala zaoberať. Ako to hodnotíte?

Chýba inštitucionalizácia odborného vzdelávania, ktorá by mala mať jasné pravidlá. Problém je aj v tom, že štát nedokáže dostatočne riadiť odborné vzdelávanie a snaží sa to presunúť na firmy, aby vytvorili celý systém a aj ho v plnej miere financovali.

Ja si, naopak, myslím, že by sa v rámci Ministerstva školstva SR mal posilniť Štátny inštitút odborného vzdelávania a dostať viac kompetencií. V spolupráci s podnikateľmi by sa mali stanoviť

Štefan Rosina

jasné pravidlá a študijné smery, ktoré reálne potrebuje prax. Myslím si, že je to vec diskusie a aj tento problém sa vyrieši.

- Je to podľa vás problém peňazí?

Ani nie, skôr otázka vzájomného pochopenia sa. Myslím si však, že firmy, ktoré si už zaviedli systém odborného vzdelávania, môžu slúžiť ako vzor a to sa dá využiť.

- Podľa nových pravidiel by sa už malo ísť od nového školského roka...

Neočakávam to. Realizácia v praxi potrvá dlhšie. Tento zákon je stále totiž, podľa mňa, šitý horúcou ihlou.

- Aký bude podľa vás záujem firiem o odborné vzdelávanie?

Pre firmy je to zásadná téma a otázka bytia a nebytia na trhu.

- Od 1. januára platí novelizácia zákona o dani z príjmov, ktorá zavádza daňové úľavy na podporu výskumu a vývoja. Firmy si môžu vykonať odpočet na dani vo výške 25 percent. Je to pre ne stimul?

Odborné vzdelávanie by mal zastrešiť štátny inštitút konzultujúci s podnikmi.

Je to správny krok, ktorý oceňujem. Firmy bez vývoja a výskumu nemajú budúcnosť. Na druhej strane, pravidlá v susedných krajinách sú pri tejto podpore veľkorysejšie. Napríklad v Česku je úľava až do výšky 100 percent. Štát mohol byť aj u nás veľkorysejší a schváliť aspoň 50-percentnú daňovú úľavu.

- **Môže štát presvedčiť veľký záujem firiem, aby zvýšil schválenú úľavu?**

My sme, ako slovenská firma, lokálny hráč. Pre nás je nutnosťou investovať do výskumu a vývoja za každých okolností a štát by to mal oveľa viac podporiť. Predpokladám, že po voľbách roku 2016 zvýši vláda túto podporu na 100 percent. Keď sa pozriem na podobnú podporu v Česku,

**Prijatý daňový odpočet
25 % na V&V by sa mal
zvýšiť na 50 % alebo
100 %.**

Rakúsku, Poľsku, tak si myslím, že Slovensko by nemalo byť v tomto regióne na chvoste. Preto je 25-percentná daňová podpora málo.

- **V uplynulých týždňoch sa veľa hovorilo o Slovenskej akadémii vied, ktorá má tiež dôležitú úlohu pri prenose vedeckých poznatkov do praxe. Ako to vnímate?**

Podnikateľskému prostrediu by pomohlo, keby došlo k transformácii SAV na základe nového zákona. Podpora vedy a výskumu by bola efektívnejšia a lepšia a najmä by sa tým zvýšil podiel základného výskumu aplikovateľného pre potreby slovenského priemyslu.

- **Od januára platí aj odpočítateľná položka na zdravotné odvody pre zamestnancov zarábajúcich menej ako 570 eur. Odvodová povinnosť pre zamestnávateľov klesne, od čoho si vláda sľubuje vyššiu zamestnanosť. Bude to tak?**

Zásadným spôsobom nie, ide skôr o kozmetickú úpravu odvodového systému. Reálne to

Na autosalónoch obdivované nové Audi Q7 je výrobok slovenského automobilového priemyslu.

nebude mať veľký vplyv na zamestnanosť.

- **Čo očakávate od roku 2015? Niektorí exportéri v regióne sú dosť optimistickí.**

Čo sa týka automobilového odvetvia vcelku, očakávam v tomto roku veľký cenový tlak, keď sa naplno prejavia sankcie voči Rusku. Takže rok 2015 nebude pre automobilový trh rokom expanzie, ale skôr prežívania.

- **Máte výrobný podnik aj v Rusku, na ktoré sú momentálne uvalené sankcie. Aká je budúcnosť podnikania na tomto trhu?**

Z môjho pohľadu má tento trh budúcnosť a neľutujem, že tam pôsobíme. Treba si však dobre

rozmyslieť, kde v Rusku investovať. V budúcnosti dostanú prioritnú podporu tí, ktorí budú podnikat' s domácimi subjektmi. My preto chceme ďalej spolupracovať s Rusmi.

Aj z pádu meny sa dá vyžaiť; je potrebné exportovať z Ruska maximum, čo sa dá.

- **Európska únia dokázala vyvinúť na Rusko silný tlak. Jej lídri konajú v duchu: najprv politika, až potom ekonomika. Aký bude podľa vás ďalší vývoj?**

Sankcie vyvinuli veľký politický tlak. Očakávam, že rok 2015 bude rokom, keď sa EÚ dohodne s Ruskom na ich zrušení.

Prípravila: TA
Foto: TASR, AMP

© GW 152309

BIZNIS OČAMI LÍDROV

29.04.2015 HOTEL ZOCHOVA CHATA, Modra - Piesok
POZVÁNKA NA IX. ROČNÍK KONFERENCIE

BIZNIS FÓRUM

Program a registrácia: www.sofisol.sk

Organizátori:
Quick'n'Smart Solutions s.r.o. Business'Career Advisory | sofisol | AFISP

Odborný garant:
AFISP

Generálny partner:
OVB | Allianz | Slovenská poisťovňa

Partneri:
GENERALI | wustenrot | DÔVERA+ ZDRAVOTNÁ POISŤOVŇA | ASBIS | ING | Union | finportal | AXA | viac ako / standard | ERGO | ProCare | Idealist

Konferenciu podporili:
Zochova CHATA | mstt | WILHELM HOTEL PENTICE | BUB

Hlavný mediálny partner:
TA 3

Mediálni partneri:
GOODWILL | FUTURE | konferencie.sk | education.sk

Slovensko je významný partner Ukrajiny

Ukrajinsko-slovenské bilaterálne vzťahy dosiahli v rokoch 2014 – 2015 kvalitatívne novú úroveň; získali strategický charakter.

Slovensko dôsledne a aktívne podporuje európsku integráciu Ukrajiny, medzi prvými ratifikovalo asociačnú dohodu medzi Ukrajinou a EÚ a podporuje vstup Ukrajiny do Európskej únie.

Obsahovo bohatá návšteva slovenského premiéra a dvoch ministrov v Kyjeve bola míľnikom vo vzťahoch.

V podmienkach, keď Rusko využíva plyn ako nástroj politického a ekonomického nátlaku na Ukrajinu, slovenská vláda prispela k vyriešeniu otázky energetickej bezpečnosti Ukrajiny. Reč je o realizácii projektu dodávok európskeho plynu na Ukrajinu cez územie SR plynovodom Vojany – Užhorod, ktorý začal fungovať 2. septembra 2014.

Slovensko v rámci svojho predsedníctva skupiny V4 zapojilo Ukrajinu do účasti na prakticky všetkých podujatiach tohto regionálneho združenia. Medznikom v tejto súvislosti bol summit V4 + Ukrajina 16. novembra 2014 v Bratislave, na ktorom sa zúčastnil prezident Ukrajiny P. Porošenko.

Návšteva R. Fica v Kyjeve

Nedávna návšteva predsedu vlády SR R. Fica, vicepremiéra a ministra zahraničných vecí M. Lajčáka a ministra hospodárstva P. Pavlisa 6. februára v Kyjeve je jasným dôkazom rozvoja ukrajinsko-slovenskej spolupráce a snahy Slovenska podporovať Ukrajinu v obzvlášť ťažkom a neistom období, ktoré prežíva. Mimochodom, posledná návšteva slovenského predsedu vlády sa predtým uskutočnila v roku 2009.

Návšteva je v mnohých ohľadoch míľnikom. Po prvý, uskutočnila sa na pozadí výrazného zhoršenia situácie na východe Ukrajiny, vzniku nových výziev a hrozieb, a to ako pre Ukrajinu,

Otvorenie reverzného toku plynu na Ukrajinu v septembri 2014: Robert Fico, Arsenij Jaceňuk a riaditeľ pre energetický trh EK Klaus-Dieter Borchardt.

tak aj pre Európu. Po druhé, v priebehu ukrajinsko-slovenských rozhovorov predsedu vlády SR a prezidenta Ukrajiny, rovnako ako šéfov vlád oboch krajín, sa podarilo dosiahnuť niekoľko veľmi dôležitých dohôd, ktoré dokazujú nielen priateľský a dobrosusedský charakter dvojstranných vzťahov, ale aj ducha dôvery a otvorenosti.

Hlavnými výsledkami návštevy v politickej sfére bolo dosiahnutie zhody o ďalšej podpore Slovenska územnej celistvosti a suverenity Ukrajiny a tiež o pomoci pri zabezpečení mieru. Slovenský premiér potvrdil svoj zámer lobovať za záujmy Ukrajiny v EÚ, NATO a OBSE v rámci noriem medzinárodného práva. Ubezpečil ukrajinskú stranu aj o podpore otázky bezvízového cestovania občanov Ukrajiny do EÚ a tiež vyhladky členstva Ukrajiny v EÚ, ktoré budú na programe summitu Východného partnerstva v Rige.

Slovenská pomoc a asistancia

Je významné, že slovenská strana nielen deklarovala zámer asistovať pri integrácii Ukrajiny, ale aj pomáhať realizácii Dohody o pridružení v praktickej rovine, čo predpokladá reformovanie všetkých oblastí života na Ukrajine. Konkrétne, dosiahla sa dohoda o využívaní slovenských skúseností v oblasti územno-administratívnej reformy, fiskálnej reformy, reformy sociálnej sféry atď. Ivan Mikloš, bývalý podpredseda vlády a minister financií SR, bude osobne poskytovať konzultácie ministrom hospodárstva Ukrajiny v otázkach modernizácie ekonomiky. Slovenská strana tiež vyjadrila pripravenosť poskytnúť 100 štipendií pre ukrajinských študentov

v akademickom roku 2015 – 2016.

Kľúčovou témou ukrajinsko-slovenských rozhovorov bola, samozrejme, energetika, ktorá je v ukrajinských reáliách na úrovni otázok národnej bezpečnosti. Základné dohody v tejto oblasti majú pre Ukrajinu osudový význam. Ich predmetom je zvýšenie dodávok európskeho plynu na Ukrajinu cez územie SR plynovodom Vojany – Užhorod (takzvaný „malý reverz“), na 14,5 miliardy m³ za rok (oproti projektovaným 10 miliardám m³) od 1. marca 2015. To pokryje tretinu vnútornej spotreby plynu na Ukrajine.

Vláda SR podporuje eurointegračné snahy Ukrajiny a odbúranie vízového režimu.

Bola tiež dosiahnutá zhoda o postupe v projekte „veľkého reverzu“, vytvorení východoeurópskeho energetického uzla krajín V4 + Ukrajina, zachovaní pozícií hlavných tranzitných krajín v dodávkach energonosičov, účasti Ukrajiny na slovenskom projekte „Eastring“, ako aj realizácii projektov energetickej účinnosti na Ukrajine, spoločnom využívaní potenciálu elektrickej energie oboch krajín a spolupráci v oblasti obnoviteľných technológií.

Dopravné prepojenia a humanitárna pomoc

Počas návštevy premiéra R. Fica na Ukrajine sa strany dohodli aj na realizácii spoločných hraničných a colných kontrol, ako aj na pokračovaní prác na projekte vybudovania širokorozchodnej železnice Moskva – Viedeň. Podpísané boli dva medzivládne dokumenty týkajúce sa dopravy cez spoločné hranice.

Bolo tiež rozhodnuté usporiadať ukrajinsko-slovenské podnikateľské fórum v Košiciach za účasti ministrov hospodárstva v apríli t. r.

Slovensko poskytlo v minulom roku Ukrajine aj humanitárnu pomoc vo výške 800 000 eur, ktorá zahŕňala materiálno-technické zabezpečenie, medikamenty a liečebno-rekreačné služby pre ukrajinských vojakov poskytované zariadeniami v oblasti Zemplínskej Šíravy.

Oleh Havaši
veľvyslanec Ukrajiny v Slovenskej republike
(Krátene; medzititulky redakcia)
Foto: TASR

PSS poskytla rekordný počet úverov

Prvá stavebná sporiteľňa (PSS), a. s., poskytla vlni klientom financie v objeme 496,64 milióna eur vo forme medziúverov a stavebných úverov. Ak sa k tejto sume prirátajú aj spotrebiteľské úvery na vybavenie domácností, celkový objem sa vyšplhal na rekordných 500 miliónov eur. V porovnaní s rokom 2013 ide o 14-percentný nárast.

Významne vzrástla aj priemerná výška poskytnutých medziúverov. Kým v rokoch 2012 a 2013 si klienti PSS priemerne požičiavali vyše 20 000 eur, vlni to bolo o štyri tisícky viac, čo predstavuje nárast takmer 20 %.

Až 84 % úverových prostriedkov smerovalo do obnovy a rekonštrukcie súčasného bývania klientov. Nasledovali kúpa nehnuteľností, nová bytová výstavba a ďalšie stavebné účely. Kým najvyšší počet úverov zaznamenala spoločnosť na východe Slovenska, z hľadiska výšky požičiavných peňazí viedol západ, konkrétne trnavský región. V priemere si klient z tohto kraja zobral

v PSS úver vo výške 26 900 eur. Bratislavčania si v roku 2014 požičali priemerne 24 800 eur a obsadili druhú priečku. V celkovom objeme poskytnutých úverov na bývanie minulý rok dominoval rovnako trnavský región – PSS tu uzatvorila úverové zmluvy s klientmi za 74,51 milióna eur.

TA

Poistné podvody za milióny páchatateľom neprešli

Allianz – Slovenská poisťovňa (SP) v roku 2014 prešetřovala až 2 354 dôvodne podozrivých škodových udalostí, z ktorých až v 2 109 prípadoch bolo podozrenie potvrdené. Oproti roku 2013 išlo o nárast počtu odhalených prípadov o 21 %. Potenciálne plnenie na poistných udalostiach v životnom a neživotnom poistení spolu predstavovalo 8 238 233 eur, z čoho interný tím vyšetrovateľov uchránil v prospech Allianz – SP až rekordných 6 037 973 eur.

„Za najväčší úspech v tejto oblasti je možné považovať vytvorenie preventívnych opatrení v havarijnom poistení motorových vozidiel s pripoistením finančnej straty, tzv. GAP,“ uviedla Jaroslava Zemanová, vedúca oddelenia kontroly a špeciálnych činností Allianz – SP. Poisťovní sa tak podľa nej podarilo v tejto oblasti znížiť počet nahlásených poistných udalostí z 1 655 (2013) na 765 (2014), teda až o 54 %.

Najčastejšími prípadmi v oblasti poistenia motorových vozidiel sú škodové udalosti, pri ktorých si klienti buď nárokuje aj plnenie nesúvisiacich škôd, alebo si (po dohode s autoservisom) uplatňujú vyššie náklady na opravu. Objavujú sa čoraz sofistikovanejšie fingované nehody a krádeže vozidiel, ktoré sú pedantne pripravené a dôveryhodne prezentované. Touto činnosťou sa zaoberajú dobre organizované a odborne zdatné skupiny páchatateľov. V prípade poistenia majetku ide napríklad o škody, ako sú zatečenia v bytových domoch alebo skraty v elektrospotrebičoch, ktoré vznikli inak ako deklaruje poškodený. V životnom poistení ide najmä o predĺženie doby liečenia a o fingované úrazy.

Najviac poisťovacích podvodov vyšetrovala Allianz – SP v Žilinskom a Banskobystrickom kraji.

AŠ

Prípady v r. 2014					
Poistenie	Vyšetřované prípady*	Potvrdené	Potenciálne plnenie (€)	Uchránená hodnota	
				€	%
Havarijné	527	450	2 236 836	1 493 940	67
PZP	504	484	1 180 193	513 031	43
Majetku	944	905	583 216	483 744	83
Cestovné	13	6	11 325	11 325	100
Podnikateľov	181	171	4 025 491	3 438 724	85
Úrazové	100	52	99 918	57 496	58
Životné	85	41	101 254	39 713	39
Spolu	2 354	2 109	8 238 233	6 037 973	73

* Údaje sú za Allianz – SP, ktorá je lídrom na poisťovacom trhu v SR.

UniCredit je v KSVE najlepšia banka pre firmy

V rámci pravidelného prieskumu Trade Finance Survey časopisu Euromoney získala UniCredit Bank prestížne ocenenie ako najlepši poskytovateľ obchodného financovania firmám a podnikateľom v strednej a východnej Európe (SVE). Ocenenie sa týka nielen Českej republiky a Slovenska, ale celkom desiatich krajín regiónu – aj Ruska, Poľska, Turecka, Rumunska, Srbska, Chorvátska, Bulharska a Bosny a Hercegoviny. Podľa prieskumu je banka lídrom aj v oblasti bankových záruk a financovania obchodných pohľadávok.

„Ocenenie je pre nás veľká česť. Klientom ponúkame široký sortiment tradičných finančných produktov pre firmy a podnikateľov, od akreditívov a záruk po sofistikované ponuky financovania dodávateľských reťazcov, ktoré možno upraviť presne na mieru podľa potrieb jednotlivých zákazníkov,“ povedal Gianfranco Bisagni, riaditeľ firemného a investičného bankovníctva pre SVE.

UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., pritom ďalej posilňuje svoju pozíciu na trhu. V januári dokončila akvizíciu spoločnosti Transfinance, ktorá je popredným poskytovateľom prevádzkového financovania formou factoringu tuzemských a zahraničných pohľadávok. Banka touto akvizíciou rozširuje ponuku produktov firemného bankovníctva o factoring, pričom sa zameriava najmä na malé a stredné podniky.

ZD

Podnikateľský účet sprehľadní váš biznis

Vlastniť podnikateľský účet je veľkou výhodou. Hoci to legislatíva vyslovene nevyžaduje a neprikazuje, uľahčí to mnoho starostí a ušetrí vám peniaze. Mnoho bánk tento typ účtov už ponúka za zvýhodnených podmienok, niektoré dokonca úplne zdarma. Ich výhodou sú transakcie, ktoré môžete bezplatne využívať. Na posilnenie medzinárodného obchodu v Európskej únii sa zaviedla jednotná oblasť platieb v eurách tzv. SEPA, ktorá je u väčšiny bánk zdarma. Vďaka podnikateľskému účtu dostanete bezplatné služby v podobe operácií s trvalými príkazmi, nastavenie oprávnení k účtom alebo online zmeny limitov kariet.

Výhodou môžu byť aj kontokorenty. Vďaka nim môžete sklzuť na určitý čas aj do mínusu. Pomáha to pri meškanií platieb faktúr, z ktorých prostriedky ste si naplánovali umiestniť na platbu iných služieb. Takto budete mať vyplatené všetky dôležité položky k vášmu podnikaniu načas, bez ohľadu na iné platby.

MI

Finančné plánovanie zníži náklady na kúpu bývania

Ak plánujete vylepšiť svoje bývanie, dnes je vďaka rekordne nízkym úrokom najlepším časom. Kľúčové je dôkladne si naplánovať, čo reálne potrebujete. A najmä, na čo máte.

Hypotéka zostáva aj napriek rekordne nízkym úrokom jedným z najdrahších spôsobov, ako prísť k vlastnému bývaniu. Existuje však lepší? Každý odborník vám potvrdí, že najlacnejší spôsob, ako si niečo kúpiť, je sporenie. To je aj odpoveď na otázku, ako získať vlastné bývanie lacnejšie.

Pre poplatky a „balíky“ môže byť úver za 2 % v jednej banke drahší ako 2,4 %-ný v inej.

Ideálne je začať so sporením hneď pri prvom zamestnaní. Ak človek nemal to šťastie, že sa mu o bývanie postarali rodičia, je neskoro riešiť bývanie až vtedy, keď je táto potreba na svete (rodina, dieťa, akútna potreba odchodu z rodičovského domu).

Hypotéka alebo stavebné sporenie?

Otázka neznie: buď jedno, alebo druhé; najvhodnejšia je kombinácia. Ideálnym základom je stavebné sporenie. Konzervatívnym sporiteľom umožňuje postupne si pripraviť základný kapitál „do života“ s dlhodobým nadpriemerným zhodnotením. Nič na tom nemení ani postupne klesajúce percento štátnej podpory. Aj pre rok 2015 je v stavebnom sporení garantovaný úrok 5,5 % (štátna prémia), čo je neporovnateľné s bankovými vkladmi.

Niekoľkoročné sporenie umožní zobrať si menšiu hypotéku s nižšou splátkou. Človek môže mať mesačne k dispozícii finančnú rezervu, ktorú môže použiť na predčasné splatenie časti úveru, a tým výrazne zlacnenie celého úveru. Ak sa spoľahne na skúseného finančného sprostredkovateľa, dokáže vďaka nastaveniu a využitiu akcií a zliav ušetriť.

Stavebné sporenie možno presne plánovať

Na jeseň 2014 vydala Národná banka Slovenska odporúčania, ktoré postupne obmedzujú poskytovanie 100-percentných hypoték. Pri 80 %-nom financovaní to znamená, že pätinu ceny bytu či domu bude musieť človek zaplatiť z vlastného.

Výhodou stavebného sporenia je, že si sporenie možno presne naplánovať. Zhodnotenie je počas celej doby sporenia garantované a stavebné sporenie nepodlieha ekonomickým výkyvom ako iné finančné nástroje. Navyše, sporiteľne prichádzajú s akciami, ktoré sprostredkovateľ sledujúci trh dokáže včas využiť a znížiť tak celkovú cenu úveru.

Hypotéky sú lacné, avšak pozor na skryté náklady

Aj v čase nízkych úrokov platí, že prikrývať sa treba len takou (úverovou) perinou, na ktorú mám. Zhodnotiť svoje možnosti pri hypotéke je jednoduché. Splátka by nemala tvoriť viac ako štvrtinu čistého príjmu. Ak podmienku spĺňate a nepotrebuje od banky celú sumu na byt, viete s pomocou finančného sprostredkovateľa získať úrok aj pod 2 %.

Udržateľný osobný rozpočet počíta s ďalšou 1/4 platu na energie a poplatky správcovi, bežné výdavky na domácnosť a posledná štvrtina by mala zostať na tvorbu rezervy a zaistenie. Prax ukazuje, že množstvo ľudí neplánuje: tak ich finančne ohrozuje nielen strata práce, ale hoci aj pokazený spotrebič (bez úspor riešia novú práčku s nebankovkou s astronomickým úrokom). A to je najväčšia chyba.

Splátka hypotéky by nemala byť vyššia ako štvrtina čistého príjmu.

Trh hypoték je veľmi zložitý. Bez odborníka na financie, ktorý má prehľad o detailných podmienkach, úver ľahko preplatíte – vinou skrytých poplatkov a nevýhodných balíkových produktov k hypotéke môže byť napríklad 2-percentný úver v jednej banke drahší ako 2,4-percentný v inej. Kľúčové je sledovať situáciu na trhu a aktívne pracovať s refinancovaním starého úveru novým (využiť trhovú príležitosť a zároveň sa vyhnuť zvyšovaniu úroku, ktoré v bankách bežne prichádza pri prvej končiacej sa fixácii).

Nízke úroky úverov pravdepodobne ešte nejaký ten piatok pretrvávajú. Keďže banky budú vyžadovať od žiadateľov o úver aj vlastné zdroje, nie je nikdy neskoro začať so sporením. Zámer investovať do bývania je dobré prebrať s finančným sprostredkovateľom. Na rozdiel od banky, ktorá má záujem na klientovi zarobiť, sprostredkovateľ sa snaží ušetriť vaše peniaze využitím najlepšej ponuky a sledovaním všetkých zmien. Pretože jeho cieľom je dlhodobý spokojný klient, ktorý sa spolieha na odborné rady.

Pavel Peťovský, OVB Allfinanz Slovensko

Foto: SXC

Kto vám pomôže premeniť sen o bývaní na skutočnosť?

Bývanie na Slovensku je teraz dostupnejšie ako kedykoľvek predtým. Úverové podmienky sú naozaj veľkorysé.

Úrokové sadzby úverov klesli na historické minimum, priemerná mzda pozvoľna rastie a cena nehnuteľností je ešte stále nižšia ako pred krízou. Zostáva si len vybrať z pestrej ponuky úverov na bývanie ten, ktorý bude najviac vyhovovať vašim potrebám.

Ak dokážete uskutočniť svoje zámery s úverom do 45-tisíc €, ktorý nechcete alebo nemôžete založiť nehnuteľnosťou, v tom prípade vám výborné riešenie poskytnie Prvá stavebná sporiteľňa.

Bez založenia nehnuteľnosti

Je preukázané, že klienti, ktorí sa podieľajú na financovaní svojho bývania vlastnými peniazmi,

k splácaniu úveru pristupujú zodpovednejšie. Aj preto PSS, a. s., poskytuje úvery do 45-tisíc € bez založenia nehnuteľnosti tým klientom, ktorí už čo-to nasporili na svojom účte stavebného sporenia. Stačí len, aby preukázali príjem, ktorý im umožní splácanie úverových splátok.

Vieme však, že niekedy treba riešiť zabezpečenie nového alebo obnovu súčasného bývania okamžite. Preto banka poskytne úverové prostriedky aj tomu klientovi, ktorý zodpovedne spláca či už splatil úver v PSS, a. s., alebo v ktorejkoľvek inej banke. V tomto prípade nie je potrebné ani predchádzajúce sporenie na účte stavebného sporenia. Opäť stačí len zdokladovať výšku svojich príjmov.

Na nové alebo lepšie bývanie

S úverom na bývanie od PSS, a. s., bez založenia nehnuteľnosti si dokážete naozaj zásadným spôsobom zmeniť svoje súčasné bývanie, prispôbiť ho momentálnym potrebám či obnoviť podľa aktuálnych dizajnerských trendov. Môžete si zaň dokonca kúpiť aj menší byt alebo rodinný dom. Samozrejme, v závislosti od lokality, veľkosti a veku stavby. Nemenej dôležitá je tiež výška úrokovej sadzby úveru. Spravidla je dva- až trikrát nižšia ako pri porovnateľných spotrebiteľských úveroch. **PR**

ÚVER NA BÝVANIE BEZ ZALOŽENIA NEHNUTEĽNOSTI

Som Lišiak. Mojou misiou je priniesť vám lepšie bývanie. Teraz môžete získať to, na čo by ste inak dlho čakali. Bývajte lepšie vďaka úveru:

- do výšky 50-násobku mesačného platu
- až do 45 000 eur
- bez založenia bytu alebo domu

Meníme vaše bývanie na domov.

Infolinka: 02/58 55 58 55

Viac na www.pss.sk

**PRVÁ STAVEBNÁ
SPORITEĽŇA**

Eurozóna by dnes zvládla, aj keby z nej niekto vypadol

J. Makúch o našej ekonomike: vážme si, čo máme, a tešme sa aj z desiatin

Eurozóna sa zatiaľ iba zväčšovala – a keby sa teraz zmenšila, v Európskej centrálnej banke sme pripravení takúto situáciu zvládnuť, hovorí guvernér Národnej banky Slovenska a člen Rady guvernérov ECB Jozef Makúch.

- **Hospodársky rast nie je prioritným formálnym cieľom, ktorý sleduje ECB. Ekonomika Európy však už dlho stagnuje; ako jej centrálna banka pomáha?**

Európska centrálna banka je viazaná mandátom schváleným pri jej vzniku. Je odlišný od mandátu iných centrálnych bánk, ako sú FED, Bank of England, Bank of Japan alebo Česká národná banka. Na rozdiel od nich máme veľmi úzko definovaný mandát, a tým je udržanie cenovej stability. Hlavný cieľ je inflácia blízko 2 %. Nemáme teda mandát ako FED, ktorý má priamo podporovať rast HDP.

Po prijatých opatreniach už nemáme obavu z nákazy a domino efektu, ktorý by spustila jedna krajina.

Napriek tomu, tie veci, ktoré sme urobili, teda nástroje na podporu úverovania, mali za cieľ posilniť ekonomický rast v eurozóne. To isté sa týka kurzu eura. Nevieme intervenovať len preto, lebo napríklad chceme znížiť kurz. Môžeme vstúpiť do kurzovej politiky vtedy, keď preukážeme, že to umožní plniť náš primárny cieľ, teda cenovú stabilitu. Z toho vyplýva aj politika, ktorú robíme.

Treba tiež povedať, že eurozóna je zložená už z 19 štátov, ktoré sú veľmi rozdielne. Je to veľmi rôznorodý ekonomický systém a my môžeme robiť len jednu menovú politiku. Nevieme uskutočňovať menovú politiku špeciálne napríklad

Jozef Makúch

pre Nemecko alebo juh Európy, kde sú úplne rozdielne ekonomické podmienky.

- **Eurozóna už dlhšie zápasi s problémom nízkeho rastu cien a hrozby deflácie. Nakoľko je to pre ekonomiku problém a ako dlho to môže ešte trvať?**

Určite je to pre ekonomiku vážny problém. Ekonomika sa nerozvíja, nepracuje tak, ako by mala. Ukazuje sa, že sme v období dlhodobého

nízkej inflácie, na hrane deflácie. Neočakávame, že by sa nízky rast cien v najbližších štvrťrokoch zmenil. Naopak, očakávame, že to bude dlhodobý jav. Nemyslíme si, že by sme sa dostali blízko nášmu deklarovanému cieľu 2 % skôr ako koncom roka 2016.

- **Nazdávate sa, že najväčšie hrozby pre fungovanie eurozóny už pominuli? Čo možno v tomto smere očakávať od vývoja v Grécku?**

Na to, čo sa v minulosti začalo diať, najmä na krízu dôvery, sme jednoducho neboli pripravení. Nemali sme mechanizmy, ktorými by bolo možné takýmto negatívnym výzvam čeliť. Odvtedy sa však urobilo veľa práce a vytvorili sa funkčné mechanizmy – či už to bol dočasný a trvalý euroval alebo banková únia.

V súčasnosti sme dobre pripravení čeliť takým problémom, aké nastali v rokoch 2008 až 2010, kedy sme pripravení neboli. Bol to pre nás impulz, aby sme vybudovali tieto mechanizmy, a je veľmi dobre, že ich máme. Rozdiel sa prejavuje v tom, že teraz nemáme obavu z náklady, refazovej reakcie a domino efektu, ktorú sme vtedy mali. Z toho plynú aj niektoré vyjadrenia, ktoré sa medializovali. Už tu nie je hrozba, že keď sa niečo stane v jednom štáte, refazovo sa to preniesie do iných štátov.

Od januára 2015 má eurozóna aj s Litvou 19 krajín. Bude ich toľko aj o rok?

- **Akú úlohu zohrala ECB počas finančnej krízy a ako podľa vás túto krízu zvládla? Aké sú ponaučenia?**

Uplynulé päťročné obdobie bolo turbulentné a veľmi zaujímavé, objavili sa výzvy, s ktorými sme predtým nerátali. ECB mala veľmi významnú úlohu. Je to jediná federálna inštitúcia, ktorá je v rámci EÚ pripravená niečo urobiť. Pri vzniku eurozóny ECB, bohužiaľ, nedostala svojho partnera vo fiskálnej oblasti, čo v dobrých časoch nevádi, ale v období krízy sa ukázalo, že je to veľká nevýhoda. Bolo to vždy nahrádzané cez rôzne fóra a porady premiérov a ministrov financií, ale nebola tu inštitúcia, ktorá by pracovala rovnako ako ECB. Minimálne v rámci eurozóny je potrebné integrovať sa ďalej, aj v oblasti fiskálnej a rozpočtovej, aby sme boli v budúcnosti lepšie pripravení a koordinovaní pri zvládaní kríz.

Počas krízy bola ECB jediná akcieschopná federálna inštitúcia, ale nemala partnera vo vládnej sfére.

Keďže ECB je jediná takáto inštitúcia, musela počas krízy okrem iného pre politikov „kúpiť čas“, aby mohli dospieť k svojim rozhodnutiam. ECB mala viacero programov, ktoré do istej miery slúžili aj na vytvorenie priestoru pre rozhodovanie politikov. Dá sa povedať, že to bolo úspešné. Išlo o program nákupu cenných papierov SMP či dlhodobjšie poskytovanie likvidity komerčným bankám LTRO. Možno najdôležitejší bol program OMT – prvý program, ktorý bol nejakým podmienený. Našťastie, tie podmienky nikto nezaplnil a program sa nedostal do praxe.

Trhy sa konsolidovali. Vtedy sa ukázalo, že dôvera sa nedá vyčíslieť. Niekedy sa dôvera vytvorí aj niečím, čo priamo nestojí ani euro – čiže jasným deklarováním, že urobíme všetko pre to, aby eurozóna prežila.

- **Ktoré riziká podľa vás teraz najviac ohrozujú stabilitu v eurozóne?**

Geopolitické riziká sú minimálne tri. Veľa sa hovorí o rusko-ukrajinskej kríze. Sice je to problém mimo EÚ, ale veľmi citlivý a je potrebné sa mu seriózne venovať. Druhý problém, už vo vnútri EÚ, predstavuje možné referendum o vystúpení Británie z Únie. Tretie riziko, Grécko, je priamo vo vnútri eurozóny. Je to veľmi vážna vec a všetci čakáme, aký bude ďalší vývoj.

- **Odchod Grécka z eurozóny prestal byť tabu. Ohrozil by takýto krok euro?**

V tomto roku začal J. Makúch svoje druhé funkčné obdobie na čele NBS (pri podpise dekrétu v prezidentskom paláci).

Úvahy o skončení eura sú špekulatívne, to nehrozí. Eurozóna bola vždy projektovaná ako otvorený systém, kde nezáleží na tom, koľko štátov je v tom systéme, ale ako si plnia svoje povinnosti, ako dodržiavajú pravidlá. Keby vznikla situácia, že niektorý štát nechce ďalej dodržiavať pravidlá, asi by bolo zbytočné, aby sme trvali na počte 19 členov.

- **Pokračovalo by sa teda ďalej s menším počtom členov?**

Eurozóna začínala s iným počtom a počet členských štátov sa postupne zvyšoval. Dnes by už bolo zvládnuteľné, keby sa prípadne aj znižoval. Nebolo by to pozitívne, nikto si neželá, aby to išlo týmto smerom. Ale teraz sme už pripravení takúto situáciu zvládnuť. Nebudem odhadovať jej pravdepodobnosť, treba počkať, ako sa budú správať politici v Grécku. Oni suverénne rozhodnú o budúcnosti krajiny

a budú niesť zodpovednosť za dôsledky tohto rozhodnutia.

- **Nedávno sa začala prvá etapa bankovej únie – bol vytvorený spoločný bankový dohľad. Aké sú v ňom vaše úlohy?**

Národná banka Slovenska je súčasťou ECB. Všetko, čo sa týka 120 bankových skupín, ktoré sú dohliadané na úrovni eurozóny, sa dotýka aj nás. Sme súčasťou rozhodovania aj dohľadu. Vyčlenili sme odborníkov, ktorí budú členmi dohľadacích skupín v rámci ECB.

Druhú úroveň je dohľad priamo na Slovensku pre tie banky, ktoré nie sú súčasťou dohľadu ECB. Dohliadame aj na ostatné segmenty finančného trhu, tak ako doteraz.

- **Ako sa pozeráte na ďalšie fázy bankovej únie – rezolučný mechanizmus a spoločný systém ochrany vkladov?**

Kurzom eura niekedy hýbu opatrenia ECB a niekedy zasa politici ako Alexis Cipras.

Zasadenie Rady guvernérov ECB vo Frankfurte n. M.

Rezolučný mechanizmus je na Slovensku funkčný a plne pripravený. Na programe dňa je sfunkčniť rezolučný systém aj na úrovni eurozóny. Boli prijaté príslušná smernica i nariadenie Európskeho parlamentu a Rady.

Neočakávame, že by sa stav s nízkym rastom cien zmenil skôr ako koncom roka 2016.

Spoločný systém ochrany vkladov však nie je na programe dňa. Národné systémy fungujú dobre a zároveň sú také rozdielne, že spraviť nejaký spoločný systém je v strednodobom horizonte nemysliteľné. Fungujeme síce podľa rovnakých princípov a pravidiel, máme rovnakú úroveň chránenia vkladov, ale detaily sú veľmi rozdielne.

• V súvislosti s dohľadovou funkciou NBS, ako hodnotíte stav bankového sektora na Slovensku?

Bankový sektor na Slovensku je naozaj vo veľmi dobrom stave, čo potvrdilo aj hodnotenie v rámci budovania jednotného mechanizmu dohľadu. Základy sa vytvorili reformou bankového sektora v rokoch 2000 až 2003, na tom sme ďalej

pracovali a udržiavali bankový systém vo veľmi dobrej kondícii. Svedčia o tom aj záťažové testy, ktoré robíme dvakrát ročne.

V normálnych podmienkach žiadna banka nemá nijaké problémy a kapitálová primeranosť je vysoko nad úrovňou, ktorá je požadovaná regulačnými pravidlami. Keď sa vyskytne nejaký problém pri stresových záťažach, obyčajne pri prvej úrovni je to jedna banka a pri druhej maximálne dve banky. Pravidlá v stres testoch sú však nastavené tak prísne, že pravdepodobnosť, že by sa to naozaj stalo, je veľmi blízka nule.

• Keď sa pozrieme na slovenskú ekonomiku všeobecne, v akom stave je podľa vás a aký je jej výhľad na najbližšie obdobie?

Niekedy si ani nevážime, ako dobre sa nám na Slovensku darí. Stále sa snažíme nájsť nejaký problém, hrozbu a myslím si, že to nie je dobré. Finančnou krízou prešlo Slovensko veľmi dobre a aj súčasné hodnotenia a prognózy slovenskej ekonomiky – a to aj zo zahraničia – sú veľmi pozitívne. Slovenská ekonomika je jedným z lídrov v oblasti ekonomického rastu aj v oblasti konsolidovania verejných financií. Ekonomika je naozaj v dobrej kondícii.

Na druhej strane, otvorene treba povedať, že má veľkú slabinu, a to je otázka zamestnanosti. Je to dlhodobý, štrukturálny problém – nie

cyklický. Nie je možné vyriešiť ho krátkodobými opatreniami, ale len reformami, ktorých ovocie príde až po niekoľkých rokoch. V súčasnosti nám nezostáva nič iné, len sa tešiť, že sa zamestnanosť zvyšuje a nezamestnanosť znižuje medziročne v desatinách percenta. Keď budeme niekde medzi 12 a 13 %, je to oveľa lepšie ako krízových takmer 15 %.

Slabinou ekonomiky SR je štrukturálna nezamestnanosť; jej rýchle riešenie nemožno očakávať.

Je tu badateľný pokrok, ale len mierny. Nie je možné mať teraz väčšie očakávania, pretože ide o problémy štrukturálne, ktoré je potrebné riešiť dlhodobo. Bude to teda stáť veľa peňazí a trvať veľmi dlho.

Pripravila: TA
Foto: TASR

Protikrízové opatrenia a programy ECB

SMP (Securities Markets Programme) – program nákupu cenných papierov, najmä štátnych dlhopisov.

LTRO (long term refinancing operations) – dlhodobé refinančné (repo) operácie.

OMT (Outright Monetary Transactions) – program nákupu dlhopisov cez priame monetárne transakcie.

SSM (Single Supervisory Mechanism) – jednotný mechanizmus dohľadu.

SRM (Single Resolution Mechanism) – jednotný rezolučný mechanizmus, tiež jednotný mechanizmus riešenia problémov; je založený na príspevkoch finančného sektora.

SDGS (Single Deposit Guarantee Scheme) – jednotný systém ochrany vkladov.

Pre Wüstenrot bol rok 2014 rokom rastu

Záver roka splnil produkčné očakávania vo Wüstenrot stavebnej sporiteľni aj vo Wüstenrot poisťovni. Klienti Wüstenrot stavebnej sporiteľne (WSS), a. s., v minulom roku uzatvorili zmluvy o stavebnom sporení v celkovej výške cieľových súm 296,44 mil. € (medziročný nárast o 10,35 %). Nové úvery na bývanie, stavebné úvery a medziúvery poskytla WSS v celkovom objeme cieľových súm 77,18 mil. € (rast 8,6 %). Vklady klientov dosiahli 109,61 mil. € (rast 3,06 %), finančné

prostriedky vyplatené klientom boli vo výške 156,94 mil. € (rast 22,79 %).

„Uvedené čísla jasne ukazujú zmyslupnosť, výhodnosť a vysokú obľubu stavebného sporenia u veľkej skupiny obyvateľov Slovenska. Tieto výborné výsledky sa podpísali aj pod nárast hospodárskeho výsledku pred zdanením, ktorý dosiahol 1,57 milióna eur,“ povedal Jozef Adamkov, predseda predstavenstva Wüstenrot stavebnej sporiteľne a Wüstenrot poisťovne. Zatiaľ ide o predbežné výsledky, ktoré budú potvrdené auditom.

Wüstenrot poisťovňa, a. s., mala hospodársky

výsledok pred zdanením predbežne 3,66 mil. € (rast 2,8 %). Pozitívny vplyv mala napríklad nižšia škodovosť v neživotnom poistení. Celkové predpísané poistné 60,37 mil. € znamenalo medziročný rast o 1 %.

„Rok 2014 hodnotíme ako úspešný, ako rok, v ktorom sme splnili väčšinu plánovaných ukazovateľov. Verím, že tento pozitívny vývoj obchodu a profitability si zachováme aj v roku 2015,“ povedal J. Adamkov.

ZK

Postav dom, zasad' strom a poisti sa

Možno dnes už tak celkom neplatí známe „postav dom, zasad' strom...“, v každom prípade však vlastné bývanie patrí spolu so zdravím, rodinou a prácou medzi priority väčšiny ľudí.

Pokiaľ ide o bytovú otázku a zvlášť jej finančnú stránku, je súčasná situácia mimoriadne priaznivá. Vývoj úrokových mier na finančnom trhu hrá v náš prospech. Úrokové sadzby, za ktoré je možné získať financie na kúpu, výstavbu, prestavbu, rekonštrukciu či modernizáciu bytu alebo domu, vari nikdy neboli také nízke. Dlhodobo garantovaný úver s úrokom pod 2 % p. a. bol ešte pred pár rokmi utópiou. Dnes je to realita – v ponuke Wüstenrot stavebnej spořitelne. Jej produktové portfólio je široké,

no najväčší dopyt je po úvere na urýchléné financovanie bývania, dostupnom aj pre nových klientov bez sporenia, len za 1,99 % p. a. s garanciou až na 5 rokov. Zájem je pochopiteľný, najmä keď má klient aj potom istotu, že výška úroveňnej sadzby nikdy (počas celej doby splácania úveru) neprekročí 4 % ročne. Splatnosť úveru je na rozhodnutí klienta a môže trvať 10, 15, 20 alebo aj 25 rokov. Tento úver môžete získať, aj keď máte vek či príjem vyšší, než je kritérium pre zvýhodnenú hypotéku.

Komplexné poistenie bývania

Vlastné bývanie je nemalá a dlhodobá investícia, preto sa o majetok treba aj primerane starať. Ochrana pred zlodejmi, prírodnými živlami a ďalšími nástrahami, ale aj pred neopatrnosťou (svojou či rodinných príslušníkov) by mala byť samozrejmosťou. Netreba však zabúdať, že vlastník nehnuteľnosti nesie zodpovednosť aj za škodu, ktorú by svojim majetkom nechtiac spôsobil niekomu inému.

Kto sa nechce dostať do neprijemnej finančnej situácie v dôsledku podobných záležitostí, mal by si uzavrieť Komplexné poistenie bývania. O tom, že tento produkt patrí k tým najlepším vo svojej kategórii, svedčí aj ocenenie, ktoré získal v minulom roku hneď v prvom ročníku finančnej súťaže Fincentrum & TREND Hypotéka roka 2014. Nebude to náhoda. Wüstenrot poisťovňa poskytuje v rámci jednej zmluvy poistnú ochranu nehnuteľnosti, domácnosti a k tomu ako bonus aj poistenie zodpovednosti za škodu pre všetkých členov domácnosti. A napríklad rodinný dom vo výstavbe si môžete poistiť so zľavou až 40 %.

Pár eur poistného ročne sa do bývania oplati zainvestovať. Oceníte ich najmä v kritickej situácii, ktorá sa môže prihodiť kedykoľvek a komukoľvek.

PR

Kontakt: 0850 60 60 60,
www.wuestenrot.sk

Život sa
mení rýchlo.

komplexné poistenie
stavebné sporenie a úvery

NAJLEPŠIA INVESTÍCIA DO KVALITY ŽIVOTA

wüstenrot

Riziko insolventnosti odberateľa – nočná mora pre firmu

Mnoho firiem sa dnes borí s problémami spôsobenými neplatičmi pohľadávok.

Takto sa môžu sami dostať do druhotnej platobnej neschopnosti a začarovaný kruh sa uzatvára.

Pohľadávky voči odberateľom tvoria až 40 % aktív firiem, rovnako malých, ako aj veľkých. Vedenie firiem často svoje potenciálne pohľadávky vopred nerieši a spolieha sa iba na znalosť trhu a svojich zákazníkov. A to sa nemusí vôbec vyplatiť.

Insolvenca na Slovensku

Na Slovensku bolo v roku 2013 v insolvencii 1 321 subjektov, nárast bol približne o 25 %. V ďalších rokoch by nárast už nemal byť taký prudký – podľa odhadov poisťovateľov pohľadávok okolo 2 % ročne.

Medzi firmy s najväčšou insolvenciou patrili niektoré známe mená ako napr. firma Fenestra alebo rakúsky výrobca prívesných vozíkov Pongratz, ktorého materská firma v Rakúsku však naďalej funguje. To ukazuje, že aj dcérske spoločnosti renomovaných zahraničných firiem nemusia plniť svoje záväzky alebo dokonca môžu vyhlásiť insolvenciu, hoci materská firma ďalej prevádzkuje svoje aktivity.

Problém nielen u nás

Pochopiteľne, s problémom insolvencií nebojujeme len u nás. Ak sa pozrieme najprv na situáciu v Českej republike, každý rok sa tu ocitá v insolvencii okolo 2 000 firiem, a toto číslo stále narastá. V roku 2013 bolo evidovaných 2 224 firemných insolvencií a v roku 2014 tento počet osciloval okolo 6 %. V tomto roku očakávame ďalší rast o 6 %.

Podľa štatistík globálnych poisťovateľov sú medzi krajinami veľké rozdiely. Maďarsko s 13 420 a Rumunsko s 29 997 insolvencami v roku 2013 sú viac rizikovými partnermi. Z pohľadu počtu insolvencií by sa veľmi dobre malo dať Poľsku, kde sa v roku 2015 očakáva pokles počtu insolvencií o takmer 10 %. S týmito číslami však ešte môže do určitej miery zamiešať vplyv sankcií na Rusko.

Ochrana pred rizikom

Riziko insolvencie odberateľa a vplyvu nesplatených pohľadávok na vlastný biznis možno obmedziť využitím rôznych zabezpečovacích inštrumentov a vhodných interných postupov. Väčšie spoločnosti spravidla majú pozíciu tzv. kredit manažéra, ktorý má na starosti stanovovanie interných kreditných limitov na jednotlivých zákazníkov. Je tiež možné využiť bankové zabezpečovacie inštrumenty (bankovú platobnú záruku, akreditív), ale ich použitie je v praxi obmedzené.

Poistenie pohľadávok

Vhodným doplnkovým nástrojom na obmedzenie rizika z dôvodu platobnej neschopnosti alebo platobnej nevhodnosti je predovšetkým poistenie pohľadávok. V porovnaní s bankovými inštrumentmi ide o cenovo výhodný produkt, pri ktorom sa poistné pohybuje v zlomkoch percent z poisťovaného obratu.

Poistenie pohľadávok poskytuje komplexné služby, ako sú ohodnotenie bonity odberateľa a sledovanie bonity existujúcich zákazníkov, odškodnenie v prípade platobnej nevhodnosti či insolvencie a pomoc pri vymáhaní pohľadávok. Navyše, pri jeho využívaní nie je nutná žiadna súčinnosť odberateľa, všetko si riadi klient sám pomocou online systému na správu poistenia. Napríklad, ak si u nového klienta dodávateľ nie je istý jeho spoľahlivosťou, nie je nič jednoduchšie, než si pomocou online systému požiadať o limit ručenia. Poisťovateľ bonitu vyhodnotí, predloží správu vo forme odporúčaného úverového limitu a za ten potom tiež ručí formou poistenia pohľadávok.

Ako to funguje v zahraničí

Pri poistení pohľadávok v zahraničí hrá okrem bonity úlohu aj politicko-ekonomická situácia krajiny, z ktorej odberateľ pochádza. Samozrejme, jasná a prehľadná je situácia v Európe, Severnej Amerike a pod. Ale napríklad v Afrike, hoci je tu väčšina krajín poisťiteľná, sa ťažko posudzuje bonita odberateľov. A nakoniec, komerčne nepoisťiteľné sú krajiny ako Irak, Irán, Severná Kórea či Kuba.

Aktuálne riešia mnohí podnikatelia svoj biznis v Rusku a na Ukrajine. Z pohľadu poistenia pohľadávok je Rusko stále poisťiteľná krajina, avšak v súčasnej dobe budú poisťovatelia hodnotiť bonitu daného subjektu veľmi dôkladne a poistiť daného zákazníka bude určite zložitejšie. Väčším problémom je Ukrajina. Ako krajina tiež nepatrila medzi nepoisťiteľné krajiny, ale teraz poisťovateľ už ťažko udelí na nejakého odberateľa poistné krytie.

Pre firmu nevyhnutnosť

Poistenie pohľadávok sa s ohľadom na ekonomickú situáciu stáva pre mnoho firiem nevyhnutnosťou. Ide o komplexný produkt, ktorý je nutné pripraviť na mieru konkrétnemu klientovi. Nie je jednoduché vyznať sa v ponuke poisťovateľov; ponuky a textácie poistných podmienok majú rôzne úskalia. Výberové konanie je tiež časovo a administratívne náročné. Riešením môže byť využitie služieb poisťovacieho makléra. Ten dokonale pozná daný segment a pre klienta dokáže vybaviť optimálny rozsah poistenia za výhodnú cenu.

Hynek Rasocha
riaditeľ Renomia Trade Credit
Foto: SXC

Plamienok pomáha vďaka vašej pomoci...

- Ak je dieťa nevyliciteľne choré,
- ak lekár v nemocnici „vyčerpal všetky možnosti“,
- keď liečba prináša čoraz viac utrpenia,
- keď padli slová „už nemôžeme nič urobiť“,
- keď sa dieťa a rodičia chcú vrátiť domov,
- vtedy sa začína práca hospicu.

V Plamienku už trinásť rok stojíme pri rodinách, ktoré sa ocitli v ťažkej životnej situácii. Plníme pranie nevyliciteľne chorých detí stráviť posledné dni doma, v kruhu svojich blízkych – otca, mamy, brata, sestry, starých rodičov... Rodinám dávame to, čo najviac potrebujú; nielen lieky a zdravotné prístroje pre dieťa, ale predovšetkým ľudskú pomoc. Sme im k dispozícii 24 hodín denne, 7 dní v týždni. Neopúšťame ich ani po odchode dieťaťa.

Učíme sa a učíme druhých

Rok 2015 sa už pomaly rozbehol a aj my v Plamienku robíme viacero aktivít. Okrem starostlivosti o choré deti a rodiny doma sa venujeme vzdelávaniu. V januári sme spustili v poradí už 7. ročník vzdelávania odborníkov v pomáhajúcich profesiách (lekárov, psychológov...) a širokej verejnosti v oblasti pomoci rodinám. Vo

februári sme privítali budúcich lekárov, liečebných pedagógov, sociálnych pracovníkov, ktorým odovzdávame naše mnohoročné odborné skúsenosti a tiež to, čo sme sa naučili od detí a rodín.

Strata bolí, no my pomáhame ísť ďalej

Väčšinu aktivít, ktoré v Plamienku ponúkame, rozvíjame postupne. Potreby rodín sú tým, čo nás posúva ďalej. Na začiatku bola túžba nechať v nemocnici tie deti, ktoré chcú ísť domov. Neskôr sme videli, že odchodom dieťaťa ostávajú v živote našich rodín prázdnota a bolesť. Preto sme otvorili Poradenské centrum, v ktorom ponúkame rodinám sprevádzanie v smútení.

A prišla ďalšia výzva, keď prichádzali rodiny, ktoré neboli v našej starostlivosti, ale dotkla sa ich strata dieťaťa – alebo dieťa trpelo stratou dospelého. Stáli sme pred rozhodnutím, či naše služby rozšírime aj pre tieto rodiny. A rozhodnutie bolo „áno“.

Centrum ponúka v priebehu roka individuálne stretnutia rodín, skupinové stretnutia detí a adolescentov a radi by sme otvorili aj skupinu pre dospelých. Raz ročne pozývame rodiny na vikendové stretnutie. Pripravený rámcový program ponúka rodinám priestor na spoločné zdieľanie radosti aj smútku a inšpirácie do ďalšieho života. Dotykame sa aj bolesti...

Tábory, na ktoré sa nikdy nezabudne

Rastie aj záujem o naše tábory, preto v lete plánujeme pozvať deti a mladých na dva letné turnusy terapeutického tábora. Keď sme poprosili deti, aby opisali svoju skúsenosť

z tábora, zneli slová: nové vzťahy, priateľstvo, veľká rodina, podpora, pochopenie, láska, súdržnosť, spoločná vec, zábava, smiech, radosť, dobrodružstvo, zážitky. A aj rodičia, keď počuli rozprávanie svojich detí, prejavili túžbu ostať v tábore spolu s nimi.

Táto pomoc je pre všetkých

Na začiatku našej cesty bolo želanie, aby odpoveď na otázku, či dieťa pôjde domov alebo ostane v nemocnici, nezáviselo od toho, či si to môže rodina dovoliť. Starostlivosť o deti doma, služby Poradenského centra, tábory, stretnutia rodín rodinám poskytujeme bezplatne. Je to možné iba vďaka ľuďom, ktorí pomáhajú nám, vďaka darom fyzických a právnických osôb, grantom a 2 % z daní.

KM

Nehovorme, že sa to nedá

Nie je pravda, že už nemôžeme nič urobiť, nie je pravda, že bolesti sa nedá uniknúť. Nevzdávame sa a hľadáme spolu, AKO žiť ďalej. Deti nemusia trpieť neznesiteľne. Zostávajúci čas je možné naplniť hodnotne, v láske a pravde, bez strachu a nepotrebných vyšetrení a zákrokov, s pocitom, že robíme všetko, čo sa v tej situácii robí dá, na mieste, kde sa dieťa cíti najlepšie, v kruhu svojich najbližších, DOMA. **Nikdy nehovoríme, že sa už nedá nič urobiť. Lebo vždy je niečo, čo urobiť môžeme.**

„Doma mi je najlepšie.“

Pomôžte nevyliciteľne chorým deťom prežiť ich posledné dni doma.

Venujte 2%

PLAMIENOK n.o., Zadunajská 6/A
851 01 Bratislava, IČO: 36 077 259
právna forma: nezisková organizácia

www.plamienok.sk

Reštrukturalizácia ako východisko z problémov

Postupnosť krokov k odštartovaniu ozdravného procesu v podniku

Konkurzu ako spôsobu ukončenia podnikateľskej činnosti možno predísť reštrukturalizáciou. Ide o proces, ktorý má za úlohu podnik ozdraviť.

Ak je dlžník v úpadku alebo mu úpadok hrozí, môže poveriť správcu, zapísaného do zoznamu správcov, vedeného Ministerstvom spravodlivosti SR, vypracovaním reštrukturalizačného posudku. Správca následne môže odporučiť reštrukturalizáciu. Podmienkou je aj predpoklad zachovania podstatnej časti prevádzky podniku a väčší rozsah uspokojenia veriteľov dlžníka ako v prípade vyhlásenia konkurzu.

Pred podaním návrhu je nutný posudok

„Návrh na povolenie reštrukturalizácie musí dlžník alebo veriteľ doložiť posudkom, ktorý nie je starší ako 30 dní,“ ozrejmjuje JUDr. Denisa Miklošová zo spoločnosti KONRES. „Pri jeho vypracovávaní správca posudzuje obchodnú situáciu dlžníka a reálnu uskutočniteľnosť procesu reštrukturalizácie nestranne a s odbornou starostlivosťou. S odporúčením je povinný navrhnuť aj možný spôsob jej uskutočnenia,“ uzatvára.

Podmienkou reštrukturalizácie je predpoklad zachovania podstatnej časti prevádzky podniku.

Posudok musí obsahovať aj zhodnotenie veriteľov dlžníka z hľadiska ich práv a ekonomických záujmov, podrobný rozbor predpokladov, za ktorých možno zachovať prevádzku podniku, rozbor možných metód reštrukturalizácie s odôvodnením, prečo možno predpokladať väčší rozsah uspokojenia veriteľov ako v prípade vyhlásenia konkurzu.

O začatí reštrukturalizácie rozhoduje súd

Návrh na povolenie reštrukturalizácie musí obsahovať posudok, zoznam majetku dlžníka, zoznam záväzkov dlžníka, zoznam osôb spriaznených s dlžníkom, poslednú riadnu individuálnu účtovnú závierku spolu s mimoriadnou individuálnou účtovnou závierkou a správou audítora. Ak podáva návrh veriteľ, musí obsahovať úradne osvedčené vyhlásenie dlžníka, že je v úpadku a súhlasí s podaním návrhu na povolenie reštrukturalizácie.

Po podaní návrhu začína plynúť pätnásťdňová lehota, v ktorej súd rozhodne o začatí reštrukturalizačného konania. Počas tejto doby je možné

návrh vziať späť, po jej uplynutí je potrebné mať súhlas všetkých účastníkov konania, aby bolo možné návrh vziať späť. Ak sa tak stane, súd s okamžitou platnosťou zastavuje začaté konanie.

Začiatok reštrukturalizačného konania

O začatí reštrukturalizačného konania súd vydáva uznesenie, ktoré musí byť bezodkladne zverejnené v Obchodnom vestníku. Začatie konania bráni tomu, aby sa na toho istého dlžníka začalo iné reštrukturalizačné konanie. Ak dlžník do vydania uznesenia o povolení reštrukturalizácie podá návrh na vyhlásenie konkurzu, súd

jedným uznesením zastaví reštrukturalizáciu a vyhlási na jeho majetok konkurz. Aj v tomto prípade je súd povinný zverejniť uznesenie v Obchodnom vestníku.

V uznesení o povolení reštrukturalizácie súd určí reštrukturalizačného správcu (spravidla toho, kto vypracoval posudok), určí rozsah právnych úkonov dlžníka, ktoré podliehajú správcovi, a vyzve veriteľov, aby v zákonnej lehote prihlásovali svoje pohľadávky. Spôsob prihlasovania pohľadávok vymedzí v uznesení, ktoré musí zverejniť v Obchodnom vestníku a zároveň doručiť účastníkom konania, ustanovenému správcovi, príslušnému registrovému súdu, daňovému orgánu a colnému riaditeľstvu.

V záujme splnenia plánu sa môže zaviesť nad dlžníkom dozorná správa.

Ak v čase rozhodovania súdu o povolení reštrukturalizácie uplynulo viac ako 60 dní od vypracovania posudku, súd pred rozhodnutím o povolení reštrukturalizácie vypočuje správcu, či sa zásadne nezmenili pomery dlžníka, či sú závery posudku aktuálne a či možno naďalej predpokladať úspešnú reštrukturalizáciu.

Ak súd rozhodne, že podmienky pre reštrukturalizáciu neboli splnené, vydá uznesenie o jej zastavení.

Vypracovanie reštrukturalizačného plánu

Od dátumu povolenia reštrukturalizácie spolu s plynutím tridsaťdňovej lehoty na prihlásenie pohľadávok plynie aj 90-dňová lehota, počas ktorej musí byť vypracovaný reštrukturalizačný plán. Rieši sa v ňom právny osud všetkých prihlásených pohľadávok veriteľov.

„Plán vypracúva navrhovateľ reštrukturalizácie a je len návrhom, ktorý prebieha dvojím schvaľovaním veriteľmi a súdom,“ vysvetľuje D. Miklošová. „Ak by v zákonnej lehote žiadny reštrukturalizačný plán nepredložil, správca je povinný požiadať súd o vyhlásenie konkurzu,“ dodáva.

Vypracovaný plán predkladateľ posielajú veriteľskému výboru. Ten má 15 dní na jeho schválenie, pričom ho môže zaslať navrhovateľovi na prepracovanie. Ten získava ďalších 15 dní na prepracovanie, aby ho potom veriteľský výbor opäť hodnotil. Ak ho ani potom neschválil, správca musí bezodkladne požiadať súd o vyhlásenie konkurzu.

Schvaľovacia schôdza veriteľov

Ak veriteľský výbor návrh plánu schválil, požiada správcu o zvolanie schvaľovacej schôdzy veriteľov. Tá sa musí uskutočniť najneskôr do 30 dní od doručenia žiadosti jej uskutočnenia správcovi. Schôdza sa zvoláva zverejnením

oznámenia v Obchodnom vestníku, pričom lehota medzi jej zvolaním a jej konaním nesmie byť kratšia ako 15 dní. Schôdzu predsedá správca pod dohľadom sudcu alebo ním povereného súdneho úradníka a zúčastníť sa na nej môže každý účastník plánu, a ak je dlžníkom akciová spoločnosť, aj jej akcionár, bez ohľadu na to, či on sám je alebo nie je účastníkom plánu.

V prípade, ak schvaľovacia schôdza plán prijme, navrhovateľ plánu musí do 10 dní od ukončenia schôdzy predložiť návrh na potvrdenie plánu. Ak by to nestihol, musí správca požiadať súd o vyhlásenie konkurzu. Uznesenie o zamietnutí plánu musí súd zverejniť bezodkladne v Obchodnom vestníku. Proti uzneseniu je možné odvolať sa do 15 dní od zverejnenia, no môže tak urobiť iba predkladateľ plánu. Odvolací súd má 30-dňovú lehotu na rozhodnutie.

Schválenie plánu reštrukturalizácie

Ak nie sú dôvody na zamietnutie plánu, súd ho do 15 dní od doručenia potvrdí. Prílohu uznesenia tvorí vždy aj plán potvrdený súdom. V uznesení o potvrdení plánu súd rozhodne aj o ukončení reštrukturalizácie a uznesenie bezodkladne zverejní v Obchodnom vestníku. Ustanovenia plánu sú momentom zverejnenia uznesenia o potvrdení plánu v Obchodnom vestníku účinné voči všetkým účastníkom plánu.

V záujme úspešného splnenia plánu sa môže ustanoviť, že po skončení reštrukturalizácie do splnenia plánu sa môže zaviesť nad dlžníkom

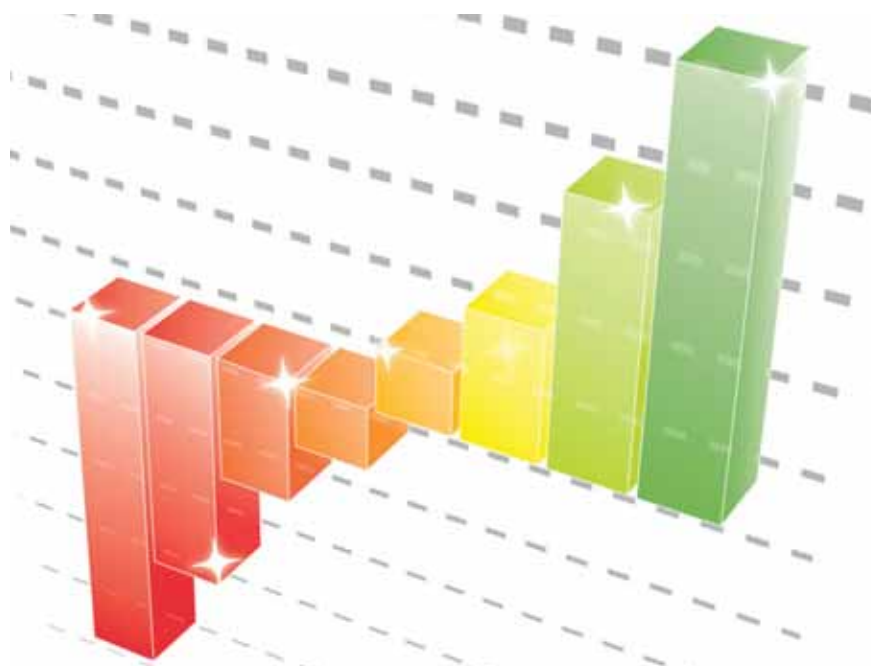
Začatie reštrukturalizačného konania o. i. bráni tomu, aby sa na toho istého dlžníka začalo iné konanie.

alebo preberajúcou osobou dozorná správa. Zverejnením uznesenia o potvrdení plánu v Obchodnom vestníku zaniká právo veriteľov, ktorí riadne a včas podľa zákona neprihlásili svoje pohľadávky, vymáhať tieto pohľadávky voči dlžníkovi, ako aj riadne a včas neprihlásené zabezpečovacie práva vzťahujúce sa na majetok dlžníka.

Zverejnením uznesenia súdu o skončení reštrukturalizácie v Obchodnom vestníku zanikajú účinky začatia reštrukturalizačného konania a zastavujú sa všetky prerušené konania.

VN

Obrázky: SXC

Nároky treba uplatniť do 30 dní

Právo uplatňovať svoje nároky počas reštrukturalizácie majú len veritelia, ktorí zákonom ustanoveným spôsobom prihlásili svoje pohľadávky. Ak by ich neuplatnili riadne a včas prihláškou, ich právo vymáhať ich voči dlžníkovi v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom zaniká. Prihláška sa podáva v jednom rovnopise u správcu, pričom mu musí byť doručená do 30 dní od povolenia reštrukturalizácie na predpísanom tlačíve a musí obsahovať základné zákonom ustanovené náležitosti. Správca nie je povinný vyzývať veriteľa na opravu neúplnej alebo nesprávne vyplnenej prihlášky, no na požiadanie je povinný vydať veriteľovi potvrdenie o zapísaní do zoznamu pohľadávok. Prihlášku môže veriteľ opraviť alebo doplniť len do uplynutia lehoty na prihlasovanie pohľadávok, pričom zodpovedá za správnosť údajov v nej uvedených.

Novela zákona o dani z príjmov sprísňuje pravidlá

Najdôležitejšie zmeny od 1. januára 2015

Dňa 1. 1. 2015 vstúpila do platnosti novela zákona o dani z príjmov. Zmeny, ktoré zaviedla, majú výrazný dopad na daňové výdavky podnikateľov.

„Zmeny v pravidlách odpisovania pre rok 2015 sú len jedným z bodov dlhšieho zoznamu okresaných daňových výdavkov; ich jednoznačným účelom je zvýšiť výber dani,“ konštatuje účtovný poradca Peter Furmanik zo spoločnosti Libertax Consulting, s. r. o.

Dve nové odpisové skupiny

Novela zákona o dani z príjmov (ďalej len „novela“) zavádza dve nové odpisové skupiny. Ich počet sa tak zvyšuje zo štyroch na šesť. Niektoré stroje a technológie – napr. elektrické motory, generátory a transformátory, stroje pre metalurgiu – budú môcť podnikatelia odpísať rýchlejšie – za 8 rokov namiesto pôvodných 12.

Pri administratívnych budovách či hoteloch sa doba odpisovania zdvojnásobí z 20 na 40 rokov. Administratívna budova so vstupnou cenou 400 000 eur sa doteraz odpisovala 20 rokov – ročný odpis bol vo výške 20 000 eur. Po novom sa bude odpisovať až 40 rokov – ročný odpis

bude vo výške 10 000 eur, čo podnikateľovi zvýši daňový základ. „Presúvaním medzi staronovými odpisovými skupinami sa skráti odpisovanie pre technologický majetok, no predĺžia sa odpisy pre nevýrobné administratívne budovy. Odpisy majetku v nových skupinách sa týmto spôsobom natiahnú na obdobie viacerých rokov, v nákladoch každého z nich si teda firmy uplatnia nižšiu sumu – čo znamená vyššie dane,“ vysvetľuje P. Furmanik.

Zmena dĺžky odpisovania sa týka aj budov, ktoré už boli odpisované počas predchádzajúcich zdaňovacích období, pričom uplatnené odpisy sa nebudú spätne upravovať. No podľa P. Furmanika to znamená len ďalšiu neprehľadnosť a nestabilitu pre účtovníkov. Tí musia sledovať niekoľko paralelných agend podliehajúcich pravidlám z viacerých rokov. „Aj bez týchto novíniek majú zložitejšie práce dost,“ dodáva.

Rovnomernejšie a jednotnejšie odpisovanie

Podľa nových pravidiel sa väčšina majetku bude odpisovať rovnomerne. Metódu zrýchleného odpisovania možno použiť len na majetok zaradený do 2. a 3. odpisovej skupiny. Od januára

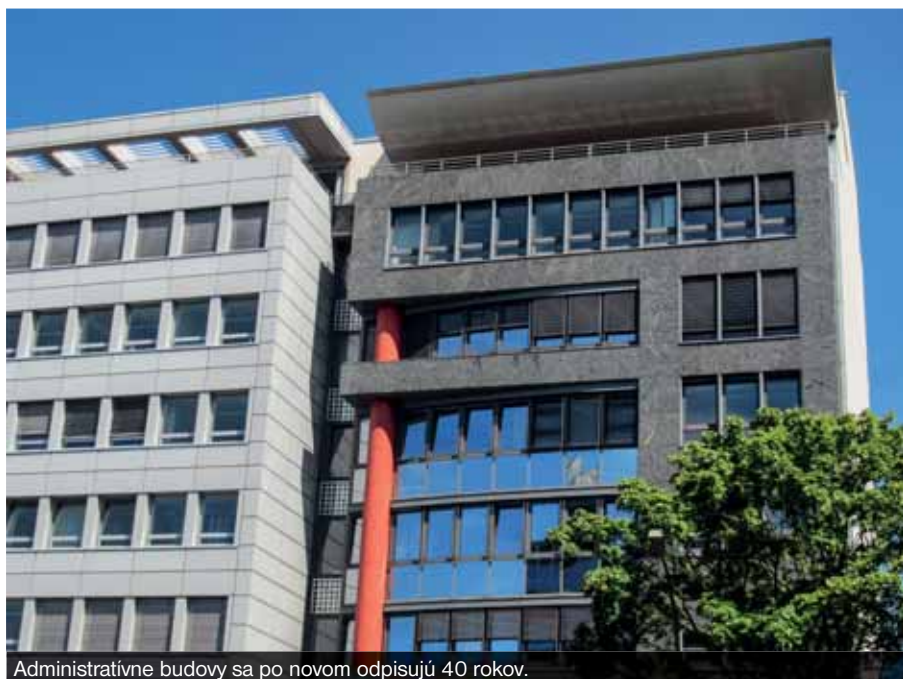
2015 sú podnikatelia povinní zmeniť spôsob odpisovania majetku, ktorý už nemožno odpisovať zrýchlene, na rovnomerný. Podľa novely už nebude rozhodujúce, či bol majetok obstaraný na lízing, na úver alebo vlastnými prostriedkami. Pravidlá odpisovania budú rovnaké; použije sa buď rovnomerný, alebo zrýchlený spôsob do výšky vstupnej ceny. Pri majetku obstaranom formou finančného lízingu už nebude možné odpísať celú hodnotu majetku počas doby prenájmu.

Pravidlá odpisovania budú rovnaké bez ohľadu na to, akým spôsobom bol majetok obstaraný.

V zdaňovacom období, v ktorom nebude hmotný majetok využívaný alebo nedôjde k predĺženiu platnosti povolenia na predčasné užívanie stavby, bude daňovník povinný prerušiť odpisovanie majetku. Podnikatelia tak počas povinného prerušenia prídu o veľkú časť daňových nákladov, o ktoré si nebudú môcť znížiť základ dane.

Výdavky na výskum a vývoj

Podnikatelia, ktorí sa zaoberajú aj výskumom a vývojom, si budú môcť základ dane znížiť o 25 % výdavkov na výskum a vývoj, ako aj o 25 % výdavkov na mzdy, poisťné a príspevky za zamestnancov a tiež o 25 % z medziročného rastu výdavkov na výskum a vývoj. Ide o tzv.

Administratívne budovy sa po novom odpisujú 40 rokov.

„superodpočet“.

Vybrané výdavky sa stanú daňovými výdavkami len po ich zaplatení. Ide napríklad o výdavky na nájomné, za prenájom hmotného a nehmotného majetku, právne a poradenské služby, marketingové štúdie, prieskum trhu, výdavky za sprostredkovanie obchodu, výdavky na získanie noriem a certifikátov.

Majetok využívaný aj súkromne

Daňovníci si pri uplatňovaní výdavkov budú môcť vybrať z dvoch možností. Prvou je paušál vo výške 80 %. Druhou možnosťou je uplatnenie preukázateľnej výšky výdavkov v pomere, v akom je majetok využívaný na podnikanie a na súkromné účely.

Metódu zrýchleného odpisovania možno použiť len na majetok v 2. a 3. odpisovej skupine.

Podľa účtovného poradcu P. Furmaníka „väčšina zmien v novele skutočne obmedzuje, prípadne ruší množstvo súčasných daňových výdavkov, čo pre podnikateľov znamená vyššie dane. Na druhej strane, 80-percentný paušál znamená aj možnosť dostať do výdavkov viac položiek majetku, t. j. v určitých prípadoch môžu byť daňové výdavky vyššie.“

Za daňový výdavok sa nebude považovať výdavok na darčekové reklamné poukážky, ani darček pre obchodných partnerov vo forme tabakových výrobkov a alkoholických nápojov. Výnimkou sú výdavky na víno, najviac však v úhrnej výške 5 % zo základu dane.

Brutácia zamestnaneckých benefitov

Novela zaraďuje medzi príjmy zamestnanca aj nepeňažné benefity. Ide napríklad o poukážky do wellness, rekreačné poukazy a pod. Zamestnávateľ má po novom dve možnosti, ako vypočítať mzdu zamestnanca. Prvou možnosťou

Firmy s vlastným výskumom a vývojom si môžu uplatniť tzv. superodpočet 25 %.

je zavedenie tzv. brutácie nepeňažného príjmu, čiže nepeňažný príjem zamestnanca sa navýši o preddavok na daň z príjmov, sociálne a zdravotné odvody. Pre zamestnávateľa potom budú dodatočné výdavky daňovo uznateľné. Druhou možnosťou je vypočítať mzdu bez navyšovania nepeňažného príjmu, čistá mzda zamestnanca však v tomto prípade bude nižšia.

Daňové licencie

Od roku 2015 odvedú všetky obchodné spoločnosti štátu aspoň minimálnu daň, hoci by boli v strate. Výška minimálnej dane je 480 eur (neplátcovia DPH), resp. 960 eur (plátcovia DPH) pre daňovníkov s ročným obrátom do

Tvrď alkohol a tabakové výrobky už nemôžu ísť do daňových výdavkov.

500 000 eur, nad touto hranicou je to 2 880 eur. Podnikatelia, ktorí zamestnávajú aspoň 20 % zamestnancov so zdravotným postihnutím (z celkového priemerného počtu zamestnancov), odvedú polovičnú sumu daňovej licencie. „Daňová licencia je jednoznačnou záťažou. Neobmedzí iba eseročky, ktoré pravidelne generujú vyššie daňové zisky. Pre ostatných – ktorým podnikanie až tak nejde alebo dlhodobo investujú – znamená jednoznačný mínus z ich vrecka. Možnou výhodou môže byť nižší počet daňových kontrol, neviem však, či ide o dostatočnú protihodnotu,“ kritizuje P. Furmaník.

Marcela Ilavská
Foto: SXC

Služby verejnej správy dostupné na pošte

Slovenská pošta (SP) rozšírila počet pracovísk, ktoré poskytujú elektronické služby štátu. Výpis z listu vlastníctva (LV) si možno od februára vybaviť na ďalších 144 poštách. Doteraz to bolo možné len na pilotných 12 integrovaných obslužných miestach (IOM). Od marca potom pôjde spolu už o 300 IOM pracovísk rovnomerne rozmiestnených po Slovensku. „Chceme funkčne využiť svoju poštovú sieť, ktorou plánujeme aj v spolupráci

so štátom maximálne priblížiť služby verejnej správy občanom, verejnemu a súkromnému sektoru,“ vysvetlil generálny riaditeľ SP Tomáš Drucker.

Ľudia si tak môžu na pošte vybaviť viacero „nepoštových“ služieb, napríklad výpis z obchodného registra na právne účely, výpis z registra trestov a odpis registra trestov.

Doterajšie poskytovanie elektronických služieb štátu na poštách potvrdilo, že je o ne veľký záujem. Svedčí o tom už nárast poskytovania výpisov na pilotných pracoviskách. V júni 2014 občanom vydali 166 výpisov z LV,

v decembri už 491. Počet vydaných výpisov z registra trestov sa zvýšil z 855 v júli 2014 na 13 209 v januári 2015.

„V rozširovaní služieb chceme pokračovať. Analyzujeme možnosti rozšírenia portfólia o služby zamerané na riešenie najčastejších životných situácií, ktorým občan počas svojho života čelí, napríklad presťahovania. Súčasťou tejto služby bude komplexné vybavenie zmeny adresy v zdravotnej poisťovni, u dodávateľov energií či operátorov,“ informoval T. Drucker.

SP

Rozhodcovské konanie po 1. 1. 2015

Rozhodcovské konanie zmenilo s účinnosťou od Nového roka svoju podobu. Okrem iného, oddelilo obchodné vzťahy od spotrebiteľských.

Národná rada SR prijala 21. 10. 2014 nový zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a zároveň novelu zákona č. 244/2002 o rozhodcovskom konaní. Legislatívne odlišenie od spotrebiteľského rozhodcovského konania prispieje k efektívnosti rozhodcovských konaní. Parlamentom schválená a prezidentom podpísaná novela zákona o rozhodcovskom konaní vnáša do slovenského podnikateľského prostredia liberálnejšie pravidlá obchodnej arbitráže. Rozhodcovské konanie je medzinárodne využívaný spôsob rozhodovania sporov nadväzujúci na medzinárodné dokumenty o obchodnej arbitráži.¹

Arbitrabilita a predbežná ochrana práv

Prvou zásadnou zmenou je definícia pojmu arbitrabilita; predstavuje množinu právnych vecí, ktoré môžu byť rozhodované v rozhodcovskom konaní. V rámci arbitráže to môžu byť všetky spory vzniknuté z tuzemských a medzinárodných obchodnoprávných a občianskoprávných vzťahov. V rámci rozhodcovského konania sa budú môcť rozhodovať všetky spory, v ktorých možno uzatvoriť dohodu o urovaní – vrátane sporov o určenie, ktoré boli doteraz z arbitráže vylúčené.

Novela prináša slovenskému podnikateľskému prostrediu liberálnejšie pravidlá obchodnej arbitráže.

Ďalším pozitívom je zmena v oblasti predbežnej ochrany ohrozených alebo porušených práv, a to rozšírením možnosti vydať predbežné opatrenie. V doterajšej právnej úprave sa vyžadovalo podanie návrhu na súd pred začatím

rozhodcovského konania. V novej právnej úprave je možné požiadať o vydanie predbežného opatrenia aj po začatí rozhodcovského konania (ale ešte pred ustanovením rozhodcu) – a dokonca môže byť nariadené aj voči tretej osobe, ktorá vôbec nie je účastníkom rozhodcovskej zmluvy. Predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi napríklad:

- zložiť peňažnú sumu alebo vec do úschovy;
- zákaz nakladať s určitými vecami;
- niečo vykonať, zdržať sa niečoho alebo niečo znášať;
- zabezpečiť dôkazný prostriedok.

Ak sa na tom účastníci dohodnú, predbežné opatrenie možno vydať aj bez vyjadrenia druhého účastníka.

Rozhodcovská doložka: uvoľnenie formy

Výrazná zmena, ktorej cieľom je pružnejšie využívanie arbitrážnych konaní v obchodných vzťahoch, je uvoľnenie zásady písomnosti rozhodcovskej zmluvy a rozhodcovských doložiek. V novej úprave sa vyžaduje písomnosť, ktorá je zachovaná aj v prípadoch, ak je dohoda o rozhodcovskom konaní obsiahnutá vo vzájomnej komunikácii obchodných partnerov alebo ak bola uzatvorená elektronickými prostriedkami. Dohodu o arbitráži podnikateľa platne uzatvoria aj vtedy, ak v obchodnej zmluve alebo vzájomnej komunikácii len odkážu na akýkoľvek dokument obsahujúci rozhodcovskú doložku a podľa vôle zmluvných strán vyplýva, že k dohode o arbitráži pristupujú. Uvedeným dokumentom sú napr. obchodné podmienky. Účastníci obchodných vzťahov namiesto uzatvorenia nových rozhodcovských zmlúv môžu písomne pristúpiť k zmluve, ktorá obsahuje dohodu o rozhodcovskom konaní.

Pristúpenie k rozhodcovskej zmluve nadobúda platnosť aj v prípade vstupu do záujmového združenia alebo vstupu do inej právnickej

osoby, ktorej vnútorné predpisy obsahujú rozhodcovskú doložku. Navyše, novela pristupila k úprave právnej fikcie uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy v prípade, ak jeden účastník podá na rozhodcovský súd žalobu a druhý účastník vo svojej odpovedi nenamieta existenciu dohody o arbitráži.

Účelom novely je zrýchlenie a zefektívnenie obchodných arbitráží, aby sa predišlo prípadom, kedy súd zdĺhavo zisťuje, či bola rozhodcovská zmluva uzatvorená platne, namiesto rozhodovania vo veci samej.

Uvoľnenie zásady „písomnosti“ rozhodcovskej zmluvy a doložiek znamená vyššiu pružnosť.

V záujme rýchlosti konania sa v novelizovanom zákone využije zásada koncentrácie konania (princíp legálneho poriadku) v možnosti uplatňovania námietok proti procesným chybám. Pokiaľ účastník neuplatní námietky proti procesným chybám v určenej lehote alebo bez zbytočného odkladu po ich zistení, súd na uvedené chyby nebude prihliadať, a to ani v konaní o žalobe proti rozhodcovskému rozsudku.

Kto môže zriadiť rozhodcovský súd

Na zriadenie stáleho rozhodcovského súdu bude oprávnený len niektorý z nasledujúcich subjektov: komora zriadená zákonom (napríklad zákonom o obchodných a priemyselných komorách), záujmové združenie právnických osôb, národný športový zväz, Slovenský olympijský výbor alebo Slovenský paralympijský výbor.

Zriaďovateľom stáleho rozhodcovského súdu teda nebude môcť byť akákoľvek právnická osoba, ako to bolo predtým. Táto úprava zrejme výrazne prispeje k dôveryhodnosti rozhodcovských súdov. Cieľom má byť dosiahnutie stavu, že stály rozhodcovský súd nebude vykonávať svoju činnosť tak ako iné obchodné spoločnosti, s cieľom dosahovania zisku – čo neraz malo vplyv aj na neustrannosť a nezaujatosť arbitráže. Dôveru v arbitrážny súd má zabezpečiť aj zmena formy rozsudku. Rozsudky musia byť vyhotovené podľa novely nielen písomne (elektronicky), ale aj v listinnej podobe.

Rozhodovanie s medzinárodným prvkom

V znení doterajšej právnej úpravy si obchodníci pri existencii medzinárodného prvku mohli v obchodnom vzťahu zvoliť, podľa právneho poriadku ktorého štátu sa bude rozhodovať v arbitráži. Podľa novely bude môcť arbitrážny súd rozhodovať aj podľa pravidiel práva, teda napríklad podľa pravidiel UNIDROIT – podľa zásad medzinárodných obchodných zmlúv bez určenia právneho poriadku konkrétneho štátu.

Žaloba na zrušenie

Naďalej zostáva zachované právo podať žalobu na príslušný súd v prípade, ak sú na to splnené dôvody taxatívne ustanovené v novelizovanom zákone. Z výpočtu pôvodných dôvodov sa vypustilo právo na podanie žaloby, ak sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania. Naopak, pribudol nový dôvod na podanie žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorým je rozpor rozhodcovského rozsudku s verejným poriadkom Slovenskej republiky.

Navyše, zákonodarca presne vyjadril pasívne legitimovanú osobu a jednoznačne ustanovil, že žalobu podáva účastník rozhodcovského

Novela zákona o rozhodcovskom konaní sa vzťahuje aj na konania začaté pred 1. 1. 2015 a celkovo prináša zrýchlenie celej arbitráže. Uzatvorenie rozhodcovských zmlúv si nevyžaduje natoľko prísne formálne náležitosti ako doteraz. Celkovo novela priblížila právnu úpravu rozhodcovského konania spôsobom riešenia obchodnoprávných sporov v intenciách medzinárodných obchodných pravidiel.

Odlíšenie od spotrebiteľského rozhodcovského konania prispeje k efektívnosti rozhodcovských konaní.

JUDr. Katarína Bystrická
Právne centrum, s. r. o.
Obrázky: SXC, MHR

konania proti druhému účastníkovi, nie proti rozhodcovskému súdu. Účastník arbitráže musí podať žalobu do 60 dní (namiesto pôvodných 30 dní) odo dňa doručenia rozsudku tomuto účastníkovi.

¹ UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration – modelový zákon Komisie OSN pre medzinárodné obchodné právo. UNCITRAL sa zameriava na zjednotenie predpisov, zmlúv a legislatívnych odporúčaní s cieľom odstrániť prekážky medzinárodného obchodu.

Miliardárov na svete stále pribúda

V uplynulom roku na svete pribudli ďalší dolároví miliardári. Ich počet sa zvýšil o 222 na číslo 2 089.

Najbohatším človekom je opäť Bill Gates s majetkom s hodnotou 85 miliárd dolárov. Druhý v poradí je Carlos Slim Helú s 83 mld. USD a tretí Warren Buffett so 76 mld. USD. V analýze o tom informuje J&T Banka na základe údajov zo štúdie Hurun Global Reach List 2015.

„Majetok troch najbohatších ľudí sveta sa za rok zvýšil spolu o 52 miliárd dolárov, teda v priemere o 100 000 dolárov každú minútu,“ vyčíslil analytik J&T Banky Stanislav Pánis. Priemerný vek dolárového miliardára je 64 rokov. „Najmladšími sú 24-ročný Evan Spiegel a 26-ročný Bobby Murphy, zakladatelia chatovacej aplikácie SnapChat.

Najstaršími sú 99-ročný David Rockefeller a rovnako starý Lin Yu Chia z Taiwanu, ktorý zbohatol na výrobe skla,“ doplnil S. Pánis. Miliardovými aktivitami disponuje okrem mužov aj 279 žien.

Odkiaľ sú a čo robia

Aspoň jedného miliardára má 68 krajín. Takmer polovica z nich pochádza z USA, kde je 537 superbohatých ľudí, alebo z Číny, kde je 430 takýchto boháčov. Na treťom mieste s 97 miliardármi skončila India. Predbehla Rusko, kde počet miliardárov klesol o 10, na 93 osôb.

Ázia ako kontinent vedie rebríček počtu miliardárov; žije ich tam až 56 %. V Severnej Amerike je to 28 % a v Európe niečo vyše 19 %. Z pohľadu jednotlivých miest nedochádza k prevrpeniam. Najviac miliardárov – 91 – žije v New Yorku, ktorý si udržal náskok pred Moskvou, kde žije 73 miliardárov, a Hongkongom so 71 kusmi.

Najviac ľudí s desať- a jedenástciferným majetkom zbohatlo vďaka aktivitám v technologickom sektore. Z tohto odvetvia pochádza až 297 miliardárov. Obchodovaním s nehnuteľnosťami takto zbohatlo 280 ľudí a v spracovateľskom priemysle sa stalo miliardármi 219 osôb. „Až 69 % miliardárov zbohatlo vlastným pričinením – bez pomoci rodičov alebo len s ich malou pomocou, teda napríklad keď im zaplatili kvalitné vzdelanie. Ďalších 19 % sice zdedilo biznis, no dokázali ho významne zveľadiť,“ upozornil S. Pánis.

Za zmienku stojí, že celková hodnota aktív miliardárov klesla za uplynulý rok o 1,5 % na 6,7 bilióna dolárov (5,9 bilióna eur). Pre predstavu; je to približne 77-násobok ročného výstupu slovenskej ekonomiky.

TA

Pozor na odpisy áut, od januára platia zmeny

Zrýchlené odpisovanie auta pri finančnom lízingu, 100 %-né odpisy nákladov vozidla využívaného nielen na podnikanie a daňová uznateľnosť stratového predaja odpisovaného auta sú minulosťou.

Postarala sa o to novela zákona o dani z príjmov (ďalej len „novela“). „V prípade odpisov, výšky daňovej uznateľnosti nákladov či využitia auta na podnikateľské účely alebo aj ako

Od 1. 1. 2015 došlo k zjednoteniu odpisovania áut, bez ohľadu na spôsob nadobudnutia.

benefit zamestnancom na súkromné účely sa už rozlišuje podľa formy obstarania auta – v hotovosti, úverom, na finančný lízing (FL) alebo operatívny lízing (OL),“ hovorí Ladislava Pozdechová, vedúca účtovného oddelenia Business Lease Slovakia.

Odpisovanie sa zjednocuje a spomaľuje

Novela ruší zrýchlené odpisovanie áut, čo sa dotkne negatívne najmä finančného lízingu. Dochádza k zjednoteniu odpisovania hmotného majetku bez ohľadu na spôsob jeho nadobudnutia. Podnikateľ si v prípade trvania FL na tri roky nemôže za ten istý čas odpísať do nákladov osobné auto. Musí tak urobiť rovnomerne počas štyroch rokov, so zaradením do prvej odpisovej skupiny, od prvého mesiaca zaradenia do majetku. Ak auto v danom roku nevyužíva, odpisovanie musí prerušiť.

Zložitejší je aj výpočet zostatkovej ceny vozidla pri porušení zmluvy o FL. Daňovo uznateľnou položkou je len do výšky predaja, pôvodne mohol byť daňovo účinný aj stratový predaj odpisovaného auta.

Limity pri automobile v majetku firmy

Pri finančnom lízingu aj kúpe v hotovosti bude limitom hranica obstarávacej hodnoty vozidla

48 000 eur v závislosti od výšky dosiahnutého daňového základu.

Zmeny tiež nastali pri využívaní majetku aj na iné ako podnikateľské účely, teda najmä súkromné. „Zo zákona môže v takomto prípade podnikateľ odpísať náklady len do výšky 80 percent.

Ak sa majetok firmy využíva aj na súkromné účely, možno odpísať len 80 % nákladov.

Presné vymedzenie majetku však chýba, takže je to na posúdení podnikateľom,“ dodáva L. Pozdechová.

Kedy ku kráteniu odpisov nedôjde

Zmeny daňovej uznateľnosti nákladov sa týkajú aj prenájmu osobného auta v rámci operatívneho lízingu. Podmienkou je úhrada týchto nákladov. Limit daňovo uznateľnej výšky je tu maximálne 14 400 eur v závislosti od výšky dosiahnutého daňového základu. „Limit sa však týka len finančnej časti splátky OL, nie služieb. Tým, že je vozidlo obstarané formou OL, zostáva v majetku prenajímateľa, podnikateľ ho neodpisuje,“ vysvetľuje L. Pozdechová. „Odpisy nekráti ani pri prevýšení ceny jeho obstarania, nemusí dokazovať jeho využívanie len na

podnikateľské účely a odpadáva mu aj povinnosť výpočtu a podávania daňového priznania k dani z motorových vozidiel,“ dodáva.

SL
Obrázky: SXC

Hlavné pravidlá pri odpisoch auta

Finančný lízing:

- Vozidlo je zaradené do majetku nájomcu.
- Nie je odpisované počas trvania FL, ale je zaradené do odpisovej skupiny 1; odpisuje sa rovnomerným spôsobom.
- Daňovo uznateľné odpisy pri vozidlách nad 48 000 závisia od výšky daňového základu. Hranicou, od ktorej sa počíta daňový výdavok, je 12 000.

Operatívny lízing:

- Vozidlo je zaradené do majetku prenajímateľa.
- Nájom bude daňovo uznateľným nákladom až po jeho úhrade.
- Limit daňovo uznateľnej výšky nákladov na nájom bude 14 400, aj v závislosti od daňového základu.

Nákup vozidla

- Vozidlo je zaradené do majetku podnikateľa.
- Zostáva zaradené do odpisovej skupiny 1, odpisuje sa rovnomerným spôsobom.
- Limit daňovo uznateľných odpisov pri vozidlách nad 48 000 € závisí od výšky daňového základu.

naša anketa

Téma: goodwill

1 Aký význam pripisujete goodwillu firmy? Je dnes dôležitejší ako v minulosti?

2 Ako budujete goodwill vašej spoločnosti?

MARIÁN HARUŠIAK
konateľ, HARIHO spoločnosť, s. r. o.
majiteľ, LAMAS Restaurant

1 Nik nepochybuje o význame budovania svojho mena na základe kvality, dodržiavania dohodnutých termínov a ceny diela alebo

ĽUBOMÍRA SLUŠNÁ-FRANZ
prezidentka, Asociácia pre kultúru, vzdelávanie a komunikáciu (ACEC)

1 Goodwill spoločnosti, či už hovoríme o vybudovaných a fungujúcich vzťahoch, skúsených zamestnancoch alebo jej dobrom mene, pokladám z hľadiska úspechu za kľúčový, pričom má zásadný vplyv na jej postavenie na trhu. V treťom sektore je obzvlášť dôležitý.

služby. Spokojný zákazník je cieľ, ktorý máme všetci, inak by sme asi dlho nepodnikali. Okrem prístupu k zákazníkovi si budujeme svoje meno alebo značku aj vzťahmi k našim dodávateľom. Hlavne pravidelnou platbou načas. Tak to bolo v minulosti aj teraz.

Dobré meno si budujeme aj vzťahmi k našim dodávateľom; hlavne pravidelnými platbami načas.

Na Slovensku však máme veľké firmy, ktoré nielenže neplatia načas, ale neplatia vôbec. Pri zákonnej reštrukturalizácii zaplatia svojim dodávateľom cca 10 % dlžnej sumy. Firma, ktorá sa takto „ozdraví“, asi automaticky získa svoj „goodwill“ a ďalšiu štátnu zákazku. Mnohí menší dodávatelia s dlhodobo budovaným goodwillom

Podpora zo strany partnerov a sponzorov pre projekty mimovládnych organizácií je podmienená budovaním vzťahov založených na dôvere. Tie sú odrazom kontinuálnej práce a realizácie úspešných, transparentných projektov.

Od goodwillu mimovládnej organizácie závisí, či pre svoje projekty získa partnerov a sponzorov.

Goodwill mimovládnych organizácií je dôvodom pre súkromný sektor spájať s nimi svoje meno

takto zákonite skrachujú. Nemalo by nás to nechať ľahostajnými, rovnako ako v prípadoch, že firma dostane štátnu zákazku – asi pre dobrý „goodwill“ – iba týždeň po svojom vzniku.

2 Najdôležitejším základným kameňom pri budovaní goodwillu sú zamestnanci. Dobrý šéf-kuchár svojou víziou a chuťou tvorí dielo, ktoré ocenia hostia, je pilierom reštaurácie. Svojím entuziazmom vie nabudíť kuchárov, ktorí svoju prácu vykonávajú s radosťou, čo sa odzrkadlí v spokojnosti našich hostí.

Dobrý čašník je pánom domu, do ktorého hostia prichádzajú. Reštauráciu prezentuje ako svoju obývačku, kde víta priateľov, ktorí ho prišli navštíviť a pritom príjemne prežiť chvíle obeda, večere alebo si vychutnať kávičku. Pri všetkej snahe môžeme spraviť chybu a veľmi dôležitá je pre nás spätná väzba od zákazníka, ktorú sa snažíme získať. Pozitívne informácie sú príjemným hodnotením našej práce, negatívne nás po analýze posúvajú vpred.

a podporovať nezávislé projekty, zamerané na občiansku spoločnosť.

2 Goodwill ACEC je vyjadrením našej dlhoročne udržiavanej kvality realizovaných národných aj medzinárodných projektov. Kvalitné ľudské zdroje, vysoká finančná zodpovednosť a transparentnosť aktivít, stabilná sieť overených partnerov, efektívna komunikácia, rešpekt, dôvera, dodržiavanie etických kódexov a stávanie na spoločných princípoch, vrátane sponzorov a partnerov, to sú hodnoty, ktoré uznávame a ktorými sa v našej práci riadime.

GW 152316

Todos je Dealer roka 2014

Spoločnosť Todos – autorizovaný predajca a servis vozidiel ŠKODA – si dovoľuje čo najsrdečnejšie a najúprimnejšie poďakovať všetkým obchodným partnerom a klientom za podporu, ktorá v kombinácii s našou prácou priniesla veľký úspech a silnú emóciu.

Aj napriek krátkemu dvojročnému pôsobeniu na trhu pod menom Todos boli všetky naše ŠKODA prevádzky ohodnotené najvyšším ocenením, udeľovaným každoročne importérom ŠKODA Auto Slovensko v rámci súťaže Škoda liga.

Hodnotiacimi kritériami pre ocenenie Dealer roka sú: 1. výkonnosť v predaji vozidiel, 2. výkonnosť v predaji Škoda Originálneho príslušenstva, 3. kvalita služieb, 4. trhový podiel v regióne, 5. kvalita servisu.

Ocenenie sa udeľuje v dvoch „veľkostných“ kategóriách. Naše prevádzky sa umiestnili takto:

- Ročný cieľ predaja do 150 ks**
1. miesto – Todos Žilina, s. r. o.
2. miesto – Todos Ružomberok, s. r. o.

- Ročný cieľ predaja nad 150 ks**
1. miesto – Todos Bratislava, s. r. o.

Prítom boli ocenené aj jednotlivé tímy a jednotlivci, a to takto:

- Predajca roka**
1. miesto – Martin Babulic – Todos Bratislava, s. r. o.

- Predajca servisných balíkov**
3. miesto – Martin Babulic – Todos Bratislava, s. r. o.

- Servisný tím**
2. miesto – Todos Žilina, s. r. o.

3. miesto – Todos Bratislava, s. r. o.
After sales marketing
1. miesto – Todos Ružomberok, s. r. o.
2. miesto – Todos Žilina, s. r. o.

- Best of marketing**
1. miesto – Todos Bratislava, s. r. o.
3. miesto – Todos Ružomberok, s. r. o.

Tieto výsledky sú pre nás zaväzujúce aj do ďalších rokov. Pretože je ťažké dosiahnuť, no ešte ťažšie obhájiť.

Tím Todos

Nakupovanie online neohrozuje kamenné obchody

Internetový obchod predstavuje najväčšiu revolúciu v maloobchode od zavedenia samoobsluhy v potravinách, „kamenný“ obchod si však prvenstvo udrží.

Napriek tomu, že význam internetového obchodu bude ďalej narastať, nákupným miestom číslo jeden zostane kamenný obchod. Vyplyva to zo štúdie realitno-poradenskej spoločnosti CBRE z roku 2014 realizovanej na vzorke 21 000 zákazníkov v 21 krajinách sveta. Podľa riaditeľa oddelenia obchodných nehnuteľností spoločnosti pre oblasť strednej a východnej Európy Waltera Woeflera, online sa v Európe uskutočňuje asi 9 až 10 % nákupov. V e-shopoch nakupujeme 1 až 2 % potravín, asi 19 % odevov a módnych produktov a do 30 % kníh. Takmer 90 % ľudí, ktorí chcú nakupovať, však podľa Woeflera navštívi klasický obchod. „Produkty si najskôr vyhľadávajú na internete, robia si prieskum online, ale nakúpia už idú do kamennej predajne,“ upozornil.

Zo strašiaka partner

Riaditeľ prenájmu obchodných priestorov CBRE Slovensko Peter Pohanka pripomenul, že ešte pred niekoľkými rokmi obchodné centrá vnímali nástup internetového obchodu ako veľkého strašiaka. „Tie misky sa akýmsi spôsobom vyrovnali. Na jednej strane, tradiční kamenní retaileri otvárajú nové kanály prostredníctvom

internetu, ale, paradoxne, obchody, ktoré vyrástli na internete, sa tlačia do obchodných centier,“ poznamenal.

Showroomy a výdajne e-shopov nájdeme aj v kamenných obchodoch.

Príkladom je podľa neho Martinus, ktorý vznikol ako internetové knihkupectvo a v tomto roku by mal zvýšiť počet kamenných prevádzok na päť,

ale aj online obchody Mall.sk, Alza.sk či Hej.sk. „Typickým formátom, ktorý rád otvára v obchodných centrách, sú výdajne parfumov, čo pôsobí ako silná konkurencia relatívne monopolného trhu parfumerii na Slovensku,“ dodal P. Pohanka.

Práve prepojenie online sveta s kamennými obchodmi označil Woefler za hlavný cieľ dnešných obchodníkov. „Predajcovia v skutočnosti nemajú záujem dopravať tovar z logistických centier ku klientom, pretože je to nákladné a spôsobuje im to straty,“ zdôvodnil.

TA

Ilustračné obrázky: SXC

Obchodné centrá: trendy vzostupu

Rok 2014 v maloobchode na Slovensku bol v znamení zlepšenej nálady. Obchodníci otvárali nové prevádzky s väčšou chuťou ako v minulosti. Svedčí o tom aj otvorenie viacerých obchodných centier v hlavnom meste aj regiónoch. Vyplyva to z analýzy spoločnosti CBRE. Maloobchodné formáty sa čoraz viac rozširujú mimo metropoly. Nové projekty prinášajú aj obchodné centrá v užších centrách miest, kde je už konkurencia. „Aby boli nové formáty konkurencieschopné, musia priniesť okrem ponuky

služieb a nového mixu nájomcov aj ďalšiu pridanú hodnotu. Spravidla to riešia lukratívnou lokalitou, atraktivitou i dizajnom centra,“ upozornil riaditeľ prenájmu obchodných priestorov CBRE Slovensko Peter Pohanka.

V kurze sú tzv. retail parky v menších mestách pod 20 000 obyvateľov, napríklad aj v desaťtisícových mestách ako Stará Ľubovňa, Bánovce nad Bebravou či Čadca.

V mestách s vysokou nasýtenosťou obchodnými centrami sa podľa P. Pohanku vytvára tlak na obsadenosť a návštevnosť. Vlastníci a správcovia sú podľa neho pod tlakom, aby priniesli

niečo nové, napríklad inovácie vnútorného usporiadania centier, ale tiež ponuky netradičných služieb. Príkladmi sú školy varenia či zábavné formáty ako laser game či escape room. Rok 2015 prinesie podľa CBRE druhú vlnu optimizmu obchodných centier. Na trh vstúpia nové projekty v Poprade, Trnave alebo Lučenci. „Dostupnosť investičných prostriedkov je relatívne vysoká, developeri sú pri chuti a budú stavať ďalej,“ tvrdí P. Pohanka. Investori začnú centrá modernizovať a niektoré z nich profilovať na poskytovanie špecifických služieb. Pôjde napr. o nábytkové domy či diskontné obchody. TA

Po čom túžia vaši zákazníci?

Najúspešnejší predajcovia sú často ľudia, ktorí dokážu vybudovať vzťahy. Pomáhajú iným riešiť ich problém a obchod pritom uzavreť akoby mimochodom.

Bez ohľadu na to, či obchodujete na internete, v kamennej predajni či telefonicky, zákazníci neznášajú pocit, že na nich niekto robí nátlak. Dobrý obchodník nepredá človeku niečo, čo ten nechce – to by sa mu totiž v budúcnosti mohlo vypomstiť. Môže však vytvoriť potrebu, ak dôveryhodne vysvetlí zákazníkovi význam svojej služby či výrobku.

Úlohou obchodníka je dosiahnuť, aby nákupné rozhodnutie klienta padlo práve v jeho obchode.

Dá sa na to pozeráť aj tak, že ak chce rozumne uvažujúci človek niečo kúpiť, urobí to tak či tak. Úlohou obchodníka je dosiahnuť, aby nákupné rozhodnutie padlo práve v jeho obchode. Znalosť ľudskej psychiky ešte neznamená, že predajca koná neeticky.

Vytvorte pocit vlastníctva

Je známe, že pocit vlastníctva sa v mysli objaví oveľa skôr, ako si človek výrobok kúpi. S tým počítajú výrobcovia softvéru, ktorí poskytnú testovacie vzorky zdarma. Po tom, čo ich používatelia naplnia vlastnými dátami a zvyknú si na ich výhody, ťažko sa ich vzdávajú. Funguje to v obchode so šatami, keď predavačka osloví nielen oči a uši, ale aj hmat, prípadne

čuch, a pomôže zákazníčke zladíť oblečenie pri skúšaní. Keď raz niečo držíme v rukách a predstavíme si, ako sa to bude vynímať na nás alebo v našom prostredí, nechceme to už vrátiť.

Táto situácia má však aj svoju opačnú stránku. Kým takmer každý si chce veci ohmatať a vyskúšať, pri nákupe často siahneme po zabalenom výrobku. Povieme si, že to, čo je viackrát skúšané, nebude úplne čisté. Že dezodorant, ktorý je vpredu v regáli, možno už pred nami mnohí vyskúšali a radšej sa natiahneme za tým, čo je položený úplne vzadu. Keďže aj tento zákaznícky prístup má svoju logiku, predajca urobí dobre, ak vyhradí určité množstvo tovaru na skúšanie a zabezpečí, aby ostatné kusy zostali zabalené.

Záujem o vzorky je vždy, ťažšie je predat'

Častou bolesťou firiem, ktoré predávajú svoje know-how, prípadne informačné produkty na internete, je veľký záujem o bezplatné vzorky a rady, no mizivý predaj reálnych produktov či služieb. Odporúča sa presvedčiť zákazníka o odbornej kompetencii – a s tým je väčšinou spojené poskytnutie ukážky zadarmo.

Tento postup funguje, ale musíte mať jasno v tom, čo vlastne chcete dosiahnuť. Rozdávanie vedomostí a návodov vám nepomôže k úspechu, ak zákazníkovi nepoviete, aká je vaša ponuka na predaj. A musíte to urobiť dostatočne zrozumiteľne, aby pochopil, že vzorka je len malou ochutnávkou ďalších výborných vlastností vášho výrobku. Musí pritom platiť, že vzorka je užitočným a veľmi hodnotným darčekom, no obchodná ponuka ju mnohonásobne prevyšuje.

Nedávajte plané sľuby

Dajte si pozor na sľuby, ktoré nedokážete dodržať. Ak máte na internete lákavú reklamu, ktorá privedie záujemcov zo sociálnej siete na vašu

webstránku, nesklamte ich potom bezduchými frázami, nefunkčnou technológiou či úbohým dizajnom! Tým by ste ich spoľahlivo presvedčili, že sice ovládáte princípy propagácie, ale vaše služby sú na tom oveľa horšie.

Pocit vlastníctva prichádza skôr, ako si zákazník kúpi výrobok – preto mu ho dajte vyskúšať.

Odborníci na internetový predaj tvrdia, že 90 % informácií prijímame očami a článok s obrázkom si prečíta až o 94 % viac čitateľov. Vezmite to do úvahy a na ilustráciu svojich tvrdení používajte obrázky, grafy, symboly. Dlhšie texty čleňte do odrážok a prehľadných blokov.

Ukážte, že vo vašej firme pracujú ľudia z mäsa a kostí

Majitelia firiem niekedy schovávajú vlastnú osobnosť a dôležitých ľudí zo svojho tímu za vágne formulácie a všeobecné profily, akoby vo firme pracoval len všemocný „SaTo“. Ale váš zákazník chce vedieť, s kým má tú česť. Chce sa dohodnúť a obchodovať s človekom, nie s röntgenovou snímku.

Na vašej webstránke by sa to malo odraziť, preto fotografia, meno, stručný profil sú len povinným minimom. Ak zájdete o kúsok ďalej a predstavíte svojich ľudí aj formou rozhovoru, videa, osobitých názorov, môžete sa od konkurencie podstatne odlíšiť.

Jana Škutková
www.marketingovo.sk
Ilustračné foto: TASR

Talenty vo firme sú kľúčom k jej úspechu

Human capital management a mobilná revolúcia v IT

Firmy čoraz ťažšie nachádzajú vhodné talenty na obsadenie pozícií manažérov a kľúčových špecialistov. Informačné technológie dnes hrajú v procese ich akvizície zásadnú úlohu.

„Prieskum The Economist ukázal, že takmer 50 % manažérov z triedy C* pociťuje nedostatok manažérskych talentov aj talentov všeobecne,“ hovorí Cesare Capobianco, viceprezident spoločnosti Oracle pre predaj aplikácií v strednej a východnej Európe. Ľudské zdroje a osobitne talentovaní jednotlivci hrajú pritom podľa neho zásadnú úlohu pri dosahovaní úspechu akejkoľvek organizácie. IT systémy podľa neho pomáhajú maximalizovať šancu na získanie a udržanie správnych talentov.

Sociálne siete menia zvyklosti a preferencie vašich zamestnancov; vyjdite im v ústrety.

„Cena talentovaného odborníka pre firmu môže byť niekoľkonásobná oproti bežnému zamestnancovi – dvoj-, troj- alebo aj dvanásťnásobná. Manažéri musia pre firmu získavať v prvom rade práve talenty,“ vysvetľuje viceprezident poprednej svetovej IT firmy. „Máme k dispozícii prieskum, podľa ktorého výpadok kľúčového zamestnanca spôsobuje firmám stratu v priemere 7 000 dolárov za deň. To sú vážne dopady na biznis. Na ľuďoch záleží. Preto sú firmy ochotné vynaložiť veľké prostriedky na to, aby našli a zamestnali správnych ľudí. Na obsadenie kľúčového pracovného miesta sú v priemere ochotné vynaložiť 21 000 dolárov,“ dodáva.

HR a nová tvár IT

Podľa C. Capobianca sa dnes riadenie ľudského kapitálu (HCM – human capital management) nachádza pred dvojím zlomom: „Na jednej strane, sú tu informačné technológie meniace podnikové procesy a spôsob, akým

ľudia vo firme spoločne pracujú. Na druhej strane, máte potenciálnych zamestnancov, ktorí sú už zvyknutí na svet mobility a sociálnych sietí.“ Dôsledok? „Budú sa na vašu organizáciu informovať u svojich priateľov a online kontaktov. Názor na vás si vytvoria skôr, ako s nimi začnete komunikovať a mať možnosť priamo ich ovplyvniť. A keď sú už vašimi zamestnancami, očakávajú rovnakú úroveň dostupnosti a používateľského komfortu, akú majú vo svojom sociálnom a mobilnom svete.“

Stieranie hraníc medzi IT, HR a core biznisom

Podľa viceprezidenta Oracle firmy pociťujú interné aj externé tlaky na zmenu spôsobu svojej komunikácie a získavania špičkových talentov. To sa premieta aj do podnikových IT systémov. Mali by zahŕňať aj systém HCM, ktorý bude podporovať kompletný „životný cyklus“ riadenia ľudského kapitálu firmy.

„Hodnota kompletného integrovaného riešenia spočíva v dvoch oblastiach,“ upozornil C. Capobianco. „Po prvé, v jednoduchosti manažovania a schopnosti sledovať uchádzača od prvého kontaktu po rozvoj jeho kariéry zamestnanca. Po druhé, v schopnosti mať úplný obraz kariéry tejto osoby, absolvovaných školení a jej potenciálu – a to na jednom paneli.“ Nemá to už byť výlučne vec personalistov.

„Kompetencie v HR vykonávajú aj manažéri, nie sú teda vyhradené pre oddelenie ľudských zdrojov. Aby manažéri dokázali úspešne rozvíjať svojich ľudí, musia mať možnosť vidieť všetky údaje o každom jednotlivcovi, a to vo forme, ktorá podporí ich kľúčové fahy. Izolované rozhodnutia už nepostačujú.“

Platformy a firemné aplikácie

Veľkú časť HCM systému možno automatizovať a štandardizovať. Firmy chcú zároveň pracovníkom poskytnúť sociálne a mobilné nástroje, ktoré podporia ich produktivitu. Vďaka nim môže byť totiž interakcia so systémami podniku aj medzi pracovníkmi navzájom jednoduchšia. Upozornil na to viceprezident Oracle pre rozvoj Frédéric Radier.

Z prieskumu: výpadok kľúčového zamestnanca spôsobuje v priemere stratu 7 000 USD/deň.

Platformu, ktorá podporí zákaznícke aplikácie pre HCM, možno umiestniť aj do cloudu. „To znamená, že môžu vytvárať vlastné aplikácie a služby vrátane riešení pre inteligentné zariadenia. Tie pobežia v cloude a dokážu obohatiť procesy riadenia HR – špecificky podľa potrieb organizácie,“ vysvetľuje F. Radier. Takýto model vylučuje potrebu zložitého prispôbovania a veľkých finančných investícií. „Zákazníci potrebujú prístup, ktorý odstráni

zložitosť, dovoľí firmám presúvať sa do cloudu ich vlastným tempom a vytvárať vlastné aplikácie s využitím jednotnej platformy," hovorí viceprezident Oraclu.

Nové princípy a pravidlá

Veľkou prekážkou pre firmy z hľadiska získavania a udržania talentov je podľa F. Radiera zotrvačnosť ich IT prostredia. „Sme vo svete digitálnych stratégií, v ktorom je kľúčový vedecký a sociálny prístup k rozvoju ľudského kapitálu. Je tu však alarmujúci podiel IT systémov, ktoré pochádzajú z predmobilnej, predsociálnej éry spred 20 rokov. Sedemdesiat percent z nich je kustomizovaných, čo len zvyšuje ich nevhodnosť pre dnešného moderného pracovníka," upozorňuje.

Podnikové IT systémy by mali zahŕňať aj systém HCM s komplexnými a prehľadnými nástrojmi HR.

IT na strane zákazníka – teda mobilné, sociálne a online technológie – sa rýchlo stávajú rovnako dôležitými ako IT v podniku. „Spotrebiteľské technológie v súčasnosti predstavujú asi 50 % z globálnych výdavkov na IT," konštatuje F. Radier. „V nedávnej minulosti tvorili väčšinu podnikové IT. Sme svedkami toho, ako sa osobné inteligentné zariadenia stávajú integrálnou súčasťou firemného IT prostredia.“

Viacdimenzionálny prevrat

Cloud, sociálne siete a mobilné prostredie znamenajú pre ľudí v HR „dokonalú búrku“.

Môžu presunúť svoje profesionálne aktivity do nového sveta talent manažmentu, a to bez nevyhnutnosti kapitálových investícií, po krokoch a s využitím platformy disponujúcej nebyvalou flexibilitou.

HCM pritom môže byť priamo prepojený s ostatnými aktivitami firmy. „Dáva zmysel mať každý prvok riadenia ľudských zdrojov integrovaný s obchodnými procesmi spoločnosti. S takými riešeniami HCM potom môžu zákazníci ľubovoľným spôsobom a v ľubovoľnom čase vyvíjať programy pre riadenie ľudských zdrojov na mieru svojim individuálnym potrebám ako doplnenie štandardných HR systémov," uzatvára F. Radier.

JF

Obrázky: SXC, PPN, KP

* Pozn.: „trieda C“ (C-suite) je kategória topmanažérov, ktorých označenie zaužívanou anglickou skratkou sa začína na „C“, napríklad CEO, COO, CIO atď.

Produkty pre HCM vyvíja spoločnosť Oracle v modernom komplexe v Krakove.

Skúsenosť zamestnanca ako kritérium

Pohľad a názory zamestnanca na firmu stoja za skúmanie. Nejde iba o ich dobré pocity, ale o možnosť pomocou malých a nenáročných vylepšení výrazne zvýšiť motiváciu, výkon a produktivitu.

- 1. Talent dajte do centra pozornosti.** Stratégia rozvoja talentov s jasne definovanými cieľmi, vzdelávacie programy, diferencovanie odmien – to všetko prispieva k pozitívnej skúsenosti zamestnanca a vyššiemu výkonu.
- 2. Buďte kooperatívi.** Sociálne siete a technológie umožňujú ľuďom komunikovať, zdieľať, diskutovať a učiť sa ľahšie ako kedykoľvek predtým. Využitie sociálnych sietí v biznise naberať tempo. Využite tento trend aj v prospech vašej firmy.
- 3. Majte dobrý prehľad.** Ak robíte rozhodnutia, ktoré sa dotýkajú vašich pracovníkov a ich kariéry, na základe neúplných informácií a bez dôkladnej analýzy, môže to byť pre nich zlá skúsenosť. Preto využívajte čo najlepšie analytické nástroje a snažte sa pomocou nich vidieť aj „za roh“.
- 4. Buďte angažovaní a mobilní.** Zabezpečte čo najlepší prístup manažérov aj zamestnancov k informáciám a službám HR, ktoré sa týkajú ich a ich podriadených. Mali by byť pre nich dostupné napríklad aj cez smartfón.

Zdroj: Oracle/PwC

Správa dokumentov šetrí náklady

Efektívne prepojenie papierového a digitálneho sveta firemných dokumentov.

Meniaci sa spôsob práce vo firmách kladie nároky na fungujúce riešenia pre správu dokumentov. Podľa odhadov spoločnosti Xerox bude v roku 2015 celosvetovo 1,3 miliardy pracovníkov mobilných a 57 percent firiem bude ponúkať prácu z domova. Zamestnanci budú potrebovať trvalý prístup k firemnej sieti a dokumentom – nezávisle od miesta, kde sa nachádzajú.

Analyzovať a optimalizovať

V takomto dynamickom pracovnom prostredí rastie význam služieb, ktoré zákazníkom prinášajú automatizáciu a racionalizáciu a pritom sprístupňujú dáta v potrebnej kvalite a reálnom čase. Dôraz sa kladie aj na bezpečnosť. Ak urobia správnu analýzu a procesy optimalizujú „na mieru“, môžu firmy zvýšiť produktivitu a mobilitu svojich pracovníkov. Pritom vedia ochrániť svoje dáta a kontrolovať náklady.

Nová generácia služieb správy tlače (Managed Print Services) spoločnosti Xerox má tri hlavné fázy: 1. posúdenie a optimalizácia tlačového riešenia, 2. zabezpečenie a integrácia a 3. automatizácia a zjednodušenie. Cieľom je prepojiť papierový a digitálny svet tak, aby firmy tlačili ekonomickejšie, pohodlnejšie a bezpečnejšie.

Konsolidácia a šetrenie

„Individuálnym prístupom k riešeniu a optimalizácii procesov a tlačového prostredia dokážeme firmám výrazne ušetriť náklady spojené s tlačou i s nárokmi na čas zamestnancov," uviedla Veronika Brázdilová, generálna riaditeľka Xerox ČR a SR. Priame i nepriame náklady na správu dokumentov, tlač a kopírovanie možno podľa takýmto spôsobom znížiť v priemere o 25 %. Slovenské firmy kladú stále dôraz na hardvér a jednotkovú cenu, ale to ušetrí náklady len v obmedzenej miere. Potenciál je práve v službách, ktoré riešia efektivitu a optimalizáciu; náklady potom šetria dlhodobu a v niekoľkých vrstvách.

PŠ

Kamery na meranie teploty

Spoločnosť AxisCommunications uviedla na trh nový rad sieťových kamier Axis Q29 so schopnosťou diaľkového snímania teploty. K dispozícii budú dve verzie objektívov, vďaka ktorým dokážu kamery sledovať kritické teploty na menšie i väčšie vzdialenosti. Hlavnou oblasťou využitia je detekcia narušiteľov, ale je možné nimi súčasne monitorovať aj kritické zariadenia, serverovne alebo priestory skladov. Verzia s tepelným alarmom Axis Q2901-E sa dá použiť na nepretržité sledovanie teploty zariadení, čo vylúči riziko ich prehriatia, prípadne umožní včas varovať pred požiarom. Na uľahčenie obsluhy poskytujú kamery vizuálne pomôcky, napríklad izotermálnu paletu a nechýba ani schopnosť bodového merania teploty.

JR

Lenovo oslavuje a inovuje

Najnovšou generáciou ThinkPad X1 Carbon oslavuje Lenovo predaj sto miliónov kusov produktov ThinkPad. Tento najľahší 14" ultrabook na svete predstavuje nové možnosti, ako napríklad superjasný FHD displej a PCIe mechaniku, ktorá zabezpečuje až o 80 % rýchlejší výkon ako štandardné SSD disky. X1 Carbon je mobilnejší, má dlhšiu výdrž batérie a je vybavený ľahkým, no pritom vysoko odolným karbónovým telom pri celkovej hmotnosti menej ako 1,3 kg.

Lenovo predstavilo aj ultrabook ThinkVision X24 s technológiou ultratenkých IPS panelov s obrazovkou (bez okrajov) tenkou 7,5 mm. JR

Atypická a výkonná doska

Pozornosť počítačových odborníkov vzbudila nová doska ASRockX99 Extreme11. Toto „monštrum“ zdvihlo obočie aj redakcii magazínu TechPowerUp a bez váhania ju označili za tip redakcie (Editor's Choice).

Disponuje silnou výbavou, v ktorej je až 18 portov SATA – z toho 8 podporuje aj SAS3 12 Gb/s. Medzi PCI slotmi sa ukrývajú ešte dva konektory Ultra M.2 PCIe Gen3 X4 32 GB/s. To znamená až 20 diskov pripojených naraz k jedinej základnej doske. Samozrejme, nechýba podpora najnovších CPU alebo DDR4 až do 128 GB. JR

Útoky z webu neobchádzajú ani menšie firmy

Malé a stredné firmy prichádzajú pri počítačových útokoch v priemere ročne o viac ako 41 000 eur. Vyplyva to z prieskumu britskej spoločnosti Kaspersky Lab, do ktorého sa zapojilo 3 900 IT profesionálov z celého sveta. Veľa MSP sa pritom domnieva, že pre počítačových zločincov nie je ich firma dostatočne zaujímavá. Škody z kybernetických útokov zahŕňajú zmeškané obchodné príležitosti, náklady na externých špecialistov, ktorí napravia škody, a náklady na nové vybavenie. Podľa prieskumu vedie strata dát v 57 % prípadov k strate peňazí a môže mať za následok aj ukončenie podnikania. Až 56 % útokov viedlo k poškodeniu povesti firmy. Malé podniky pritom čelia širokej škále útokov – od bežného malvéru až po cieľené útoky.

Analytický tím Kaspersky Lab spracuje každý deň 325 000 nových škodlivých súborov. Celosvetovo 38 % používateľov čelilo v priebehu roka webovému útoku aspoň raz. Okrem toho odhalila firma za posledný rok sedem vyspelých

trvalých hrozieb (APT), ktoré majú na svedomí najmenej 4 400 obetí v podnikateľskom sektore v 55 krajinách. To predstavuje 2,4-násobný nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Základom ochrany malého podnikania je presne si nastaviť priority zabezpečenia. Zo začiatku firma nepotrebuje hneď investovať do nákladných riešení, ako je prevencia straty dát (DLP), ale mala by sa skôr sústreďovať na oblasti, ktoré sú kľúčové práve pre ňu. Absolútnym základom musí byť antimalvérová ochrana a správne nastavený firewall. Ak firma spracováva objednávky a iné citlivé osobné údaje, potrebuje na ich ochranu aj šifrovacie technológie. Často sa vyžadujú zo zákona.

Ak zamestnanci pracujú aj mimo kancelárie, je dobre zabezpečiť aj ich mobilné zariadenia. Netreba sa pritom spoliehať na produkty určené pre domácich používateľov. Softvér určený pre veľké podniky býva zasa príliš zložitý a drahý.

TA

Asus vylepšuje svoj phablet

Na trh prichádza phablet Asus Fonepad 7 s novým dizajnom, s plnou podporou 3G siete a možnosťou použitia dvoch SIM kariet. Je

tenší, ľahší a pohodlne sa drží aj v jednej ruke. Zadný fotoaparát s automatickým zaostrovaním a rozlíšením 8 Mpix má veľkú šošovku f/2.4 a optický filter z modrého skla. Ide vôbec o prvý phablet ASUS, ktorý je vybavený režimom PixelMasterLowLight, vďaka ktorému sníma ostré a jasné fotografie aj pri slabšom osvetlení. IPS displej má široký pozorovací uhol 178°, vernú farebnú reprodukciu, vylepšenú ostrosť farieb a jas. S hrúbkou 7,9 mm a hmotnosťou 280 g je tenší a ľahší ako jeho predchodca. AS

Ukážte svoj svet v plnej kráse

Situácie od rýchleho pohybu cez dokonalé portréty alebo selfie až po horšie osvetlenie dobre zvláda nový fotoaparát Nikon D5500. Ide o vôbec prvú zrkadlovku formátu DX s výklopným, otočným a navyše aj dotykovým 3,2" (8,1 cm) monitorom. Prítom je ľahšia a plochejšia ako jej predchodkyňa – telo váži iba 420 g. Dotykový monitor umožňuje ovládať fotoaparát podobne ako smartfón. Vďaka vstavanému Wi-Fi môžete fotografie alebo videá jednoducho a rýchlo zdieľať priamo z fotoaparátu. Nikon D5500 má 24,2 Mpix snímač formátu DX bez optického antialiasingového filtra a 39-bodový systém automatického zaostrovania.

PT

Nikon D5500

Práca ako v oblakoch

DaaS: desktop v cloude – pracovná plocha budúcnosti

Pracovný priestor sa vďaka cloud computingu pomaly presúva z fyzických počítačov do virtuálneho priestoru.

Mnohí z nás už dávno nie sú pri svojej práci viazaní na jedno konkrétne miesto. Zásľuhu na tom majú mobilné zariadenia ako notebooky, smartfóny či tablety, ale aj inovatívne technológie. Hovorí sa, že rok 2015 by mohol byť rokom, v ktorom sa práca úplne oslobodí od jedného špecifického pracoviska. Naš pracovný priestor sa vďaka technológiám z oblasti cloud computingu pomaly presúva z fyzických počítačov, takpovediac, „do oblakov“.

Oslobodenie od imobility

Podoba a využitie IT prostriedkov sa v posledných troch dekádach výrazne zmenili. Dnes sa deti budete zbytočne pýtať na pevné telefóny s ciferníkom či stolné počítače s CRT monitormi, márne im budete vysvetľovať, aký bol život bez internetu, Googlu, Facebooku či YouTube. K týmto samozrejmostiam moderného života o niekoľko rokov nepochybne pribudne aj stále pripojenie k rôznym cloudovým službám. Zostaňme však ešte chvíľu v minulosti. Rovnako ako mobilný telefón oslobodil tých, čo veľa telefonujú, aj prenosné počítače ľuďom uľahčili život a poskytli im želanú pracovnú mobilitu. Už nebolo nutné pracovať buď v kancelárii, prípadne doma, už sa to dalo aj inde. Ruka v ruke s týmto vývojom rástol aj záujem trhu o inovatívne technológie a rástli aj očakávania. Ako plynul čas, pri každodennej práci sme začali používať aj iné zariadenia. Mnohé funkcie počítačov spoľahlivo zastúpili smartfóny, tablety alebo napríklad phablety. Inovovali sa, samozrejme, aj prenosné počítače, dnes si môžeme vybrať z rôznych druhov notebookov, ultrabookov či konvertibilných zariadení. K tomu sa posledné roky pridávajú aj nositeľné zariadenia a všadeprítomné aplikácie.

Desktop ako služba

Nové možnosti na strane mobilných koncových zariadení, aplikácií a cloudových služieb radikálne zmenili najprv náš osobný život, ale dávno už aj ten pracovný. Nielen tinedžeri a technologickí nadšenci, ale aj mnoho manažérov si pri raňajkách úplne bežne pozerá správy, novinky na sociálnych sieťach alebo pracovné či súkromné

e-maily. Mnohí manažéri používajú pri prezentáciách tablety, ktoré prvých pár slajdov ukážu skôr, než by sa notebook vôbec naštartoval.

DaaS umožní prihlásiť sa na svoju pracovnú plochu kdekoľvek, na ľubovoľnom zariadení.

Aj napriek širokej ponuke aplikácií je pre pracovníkov v teréne často výhodné mať prístup k ich vlastnému, kompletnému počítačovému pracovisku – desktopu. Či už za účelom vytvorenia prezentácie, vykonania výpočtov v Exceli alebo trebárs vykonania úlohy, ktorá si vyžaduje prácu s rôznymi aplikáciami. Našťastie, dnes pre to nie je potrebné chodiť do kancelárie, zamestnávateľ dokonca ani nemusí riešiť vlastné stolné počítače pre svojich pracovníkov. Tieto služby poznáme ako DaaS, čo je skratka pre Desktop as a Service – teda „desktop ako služba“.

Vlastné pracovisko stále kompletne k dispozícii

Podobne, ako spoločnosti ponúkajúce softvér ako službu (SaaS), dodávatelia služieb DaaS ponúkajú celý virtualizovaný desktop v cloude. DaaS umožní prihlásiť sa k svojej pracovnej ploche kdekoľvek, kedykoľvek a z ľubovoľného zariadenia. Prebieha to podobne, ako keď sa človek prihlasuje k svojmu bankovému účtu. Po prihlásení nájde obvyklú pracovnú plochu svojho počítača a vo svojom osobnom pracovnom

prostredí môže používať všetky potrebné aplikácie. Pracovníci, ktorí sú často na cestách či v teréne, tak majú neustále k dispozícii svoje kompletne pracovisko. Prístup k virtuálnemu desktopu je realizovaný pomocou preverených technológií, ktorých zárodok siahajú až do doby počiatkov pripojovania domácich kancelárií k pracovným sieťam. Teraz sú však postavené na novej platforme so schopnosťou práce v cloude a prostredníctvom technológií, ktoré umožňujú hladkú prácu dokonca aj s grafikou či multimediálnymi súborami.

Zásadná výhoda: bezpečnosť

Okrem kompletného a známeho pracovného prostredia ponúka DaaS ešte jednu zásadnú výhodu – bezpečnosť. Dôležité údaje nezostávajú uložené v zariadení, kde sa môžu stratíť alebo môžu byť zneužitú či odcudzené. Namiesto toho sú v šifrovanej podobe uložené v chránenom výpočtovom stredisku poskytovateľa služieb DaaS. Šifrované sú aj všetky prístupy, ktoré je možné riadiť cez výpočtové stredisko poskytovateľa. A to tak, aby bolo možné vykonávať dodatočné bezpečnostné kontroly. Pracovnou plochou budúcnosti je desktop v cloude. Ten totiž zlučuje do jedného celku flexibilitu a mobilitu, zároveň však ponúka aj vysokú úroveň bezpečnosti a informačnej dostupnosti. Prítom investície do takéhoto riešenia môžu byť omnoho nižšie než nákup a údržba fyzického počítačového prostredia.

Günther Brand
oblastný viceprezident pre CEE/CIS,
Citrix Systems
Foto: Airbus

Prichádza éra internetu vecí

Má potenciál transformovať spoločnosť, ekonomiku a spôsob, ako žijeme. Aby táto myšlienka mohla uspieť, potrebuje otvorenosť a spoluprácu všetkých hráčov.

Internet vecí (Internet of Things, skratka IoT) je novým fenoménom v oblasti informačných technológií, ktorý by mohol zmeniť celý priemysel spotrebnej elektroniky a vlastne aj ľudské vnímanie sveta. V podstate ide o prepojenie spotrebičov bežnej potreby či iných elektronických zariadení (predovšetkým bezdrôtovým spôsobom s internetom).

To už, samozrejme, pri niektorých výrobkoch vidíme aj v súčasnosti. Pri vízii IoT však ide o globálne rozšírenie, ktoré by malo priniesť nové možnosti vzájomnej interakcie medzi jednotlivými systémami, nové možnosti ovládania, pokročilejšie služby, schopnosť „pochopiť“ želania vlastníkov zariadení a podobne.

Nekonečné možnosti využitia

„Internet vecí má potenciál transformovať našu spoločnosť, ekonomiku a tiež spôsob, ako žijeme naše životy,“ uviedol Boo-keun Yoon, CEO spoločnosti Samsung Electronics na nedávnom veľtrhu spotrebnej elektroniky CES v Las Vegas. „Je našou povinnosťou spojiť sa ako priemysel naprieč rôznymi odvetviami, aby sme dokázali plne využiť prísľub tohto konceptu,“ dodal. Vyzval firmy, aby boli viac otvorené a spolupracovali v oblasti internetu vecí, čo by mohlo viesť „k nekonečným možnostiam“ jeho využitia.

Cieľom je, aby každé zariadenie a platforma vedeli komunikovať s ostatnými.

BK Yoon tiež zdôraznil, že internet vecí sa má sústrediť na ľudí a čo najviac sa prispôbiť ich každodennému životu: „Internet vecí nie je o veciach. Naopak, je o ľuďoch. Každý človek je v strede všetkých technológií, ktoré využíva, a internet vecí sa bude neustále vyvíjať, prispôbovať a meniť sa podľa ľudských potrieb.“ Dôležitým činiteľom rozšírenia internetu vecí sú vývojári. V rámci podpory vývoja chce Samsung

v roku 2015 investovať viac ako 100 miliónov dolárov do tejto sféry.

Prvý krok: zvyšovanie počtu zariadení s IoT

V ére internetu vecí budú senzory veľmi pokročilé a dokonale prepracované. Kľúčové komponenty budú kompaktnejšie a energeticky úspornejšie. Na trhu už sú pokročilé senzory, ktoré sú schopné diagnostikovať okolie užívateľa a ponúknuť vhodné riešenie alebo službu. V súčasnosti je vo vývoji napríklad trojrozmerný senzor, ktorý zachytí aj najmenší pohyb v jeho okolí. V Samsungu tiež vyvíjajú čipy novej generácie, napríklad zabudovateľný čip „package on package“ (ePOP) a Bio-Processor, ktoré sú vysoko energeticky úsporné a dostatočne kompaktné, aby mohli byť súčasťou celého radu zariadení, a to vrátane mobilných a nositeľných. „Zvyšovanie počtu zariadení s internetom vecí a vývoj komponentov, ktoré ich poháňajú, sú prvým krokom k naplneniu samotnej myšlienky internetu vecí. V minulom roku sme vyrobili viac ako 665 miliónov kusov týchto zariadení a ich počet sa bude, samozrejme, stále zvyšovať. Začali sme odhaľovať hodnotu skrytú v prepojených zariadeniach a veciach, ktoré nás každodenne obklopujú,“ tvrdí BK Yoon.

Otvorený „ekosystém“ zlepší život všetkých

Kľúčovým faktorom pre rozvoj internetu vecí by mala byť otvorenosť. Alex Hawkinson, riaditeľ spoločnosti SmartThings, myšlienku otvorenej infraštruktúry, ktorú prezentoval BK Yoon, podporuje. „Aby mohla myšlienka internetu vecí uspieť, musí ísť o otvorený ekosystém,“ zdôraznil. „Každé zariadenie s akoukoľvek platformou musí byť schopné spojiť sa a komunikovať s ostatnými. Usilovne sa snažíme, aby sme to dosiahli, pričom používateľ, možnosť a sloboda

výberu sú pre nás na prvom mieste,“ vyhlásil A. Hawkinson. Jeho firma vyvinula platformu SmartThings, ktorá je kompatibilná so širokým portfóliom domácich spotrebičov a zariadení. Zdá sa, že internet vecí by mohol mať ďalekosiahly dosah; bude súčasťou každého aspektu ľudského života a ovplyvní veľa odvetví. Vyžaduje si však príslušnú infraštruktúru, na ktorej sa musia podieľať mnohí hráči v jednotlivých odvetviach. Ich spolupráca potom umožní ponúknuť používateľom služby na mieru.

„Jedna spoločnosť alebo jedno odvetvie nedokáže využiť a sprostredkovať celý potenciál internetu vecí. Je potrebné vidieť ďalej, skrz všetky odvetvia. Jedinou vzájomnou spolupracou môžeme zlepšiť životy nás všetkých,“ uzavrel BK Yoon.

PT

Obrázky: Samsung

Šéf Samsungu BK Yoon na CES 2015: „Budúcnosť je v IoT.“

Jedno zariadenie pre všetky potreby. Utópia? Nie, realita.

Podľa tradičnej hierarchie sa výpočtová technika delila na stolné počítače a notebooky. Do rodiny pribudli pred pár rokmi tablety, z ktorých sa stali ideálne mobilné nástroje. Zvýšená mobilita bola na úkor menšieho výkonu. Rozdiely medzi tabletmi a notebookmi sa dnes postupne stierajú.

„Rok 2015 bude patriť zariadeniam typu 2 v 1, ktoré kombinujú tie najlepšie vlastnosti notebookov a tabletov,“ hovorí Miroslav Farkaš, produktový manažér spoločnosti ASUS. Koncept tzv. hybridných alebo konvertibilných zariadení nie je ničím novým. Dnes však máme k dispozícii technológie, ktoré dokážu plne využiť jeho potenciál a skombinovať výkon prenosných počítačov s mobilitou a flexibilitou tabletov.

„Tieto zariadenia môžete používať mnohými spôsobmi. Pri prezentovaní informácií a pri zábave využijete dotykové ovládanie tabletu. Ak potrebujete pracovať, zariadenie počas sekundy pretransformujete na notebook,“ pokračuje M. Farkaš a predstavuje vymoženosti najnovšieho zariadenia ASUS Transformer Book Chi, ktoré sa na trh dostane v marci – v troch veľkostiach.

ASUS Transformer Book T300 Chi

Najväčším lákadlom bude nepochybne model Transformer Book T300 Chi s 12,5-palcovým displejom a procesorom Intel Core M. Ten sa svojimi parametrami vyrovná výkonu dnešných notebookov, má vynikajúcu efektivitu spotreby energie a jeho prevádzka je vďaka bezventilátorovému dizajnu absolútne nehučná. „Vždy nás zaujímajú parametre, výkon a funkcie. Chi zmení to, čo očakávame od pracovného nástroja, ale aj domáceho počítača,“ dopĺňa M. Farkaš.

AD

Štýlový dizajn aj uchovanie dát

USB flash disk ADATA Choice UC340 je geometrický dizajnový kúsok. Čierne trojuholníkové fazety na jeho plášti dopĺňajú farebné priesvitné telo disku. Spája výkon a kvalitu s módnou líniou.

Konektor USB sa vysunie pomocou kliknutia. Štýlový príviesok sa tak zmení na flash disk s rozhraním USB 3.0. Trojuholníkový otvor sa dá využiť na pripojenie krúžku na kľúče, náramku alebo šnúrky na krk, čím sa z neho stáva módný doplnok.

AT

Záloha dát veľká ako kreditka

Sony pridáva k súčasnej ponuke pevných diskov dvojicu SL-BG1 a SL-BG2. Vrecková veľkosť predurčuje oba disky napríklad na použitie počas pracovných ciest alebo výletov za zábavou.

S kapacitou 128 a 256 GB poskytujú oba SSD disky dostatok kapacity na uchovávanie a zálohu dokumentov, fotografií či dovolenkových videí. Ich veľkosť je porovnateľná s rozmermi kreditnej karty a hmotnosť 35 gramov je až o 70 % nižšia ako hmotnosť klasického externého HDD. Dostatočnú pevnosť zaručuje puzdro z brúseného hliníka. S podporou USB 3.0 prenáša súbory rýchlosťou až 290 MB/s, zápis dosahuje 120 MB/s.

PT

SSD Sony SL-BG1-2S

Rok 2015: inovácie pre lepší život

Presne v tomto duchu uviedla spoločnosť LG Electronics na medzinárodnom veľtrhu CES produkty a technológie, ktorých cieľom je vzájomne prepájať inteligentné zariadenia, podporiť ich vzájomnú interakciu a uľahčiť tak používateľom každodenné činnosti.

Internet vecí je skrátka hnacím motorom ďalšieho vývoja produktov a technológií. Jeho použitie v praxi otvára úplne nové možnosti ovládania domácich spotrebičov, elektroniky, smartfónov a najnovšie aj osobných automobilov. Spoločnosť LG napríklad vyvinula technológiu analýzy biosignálov, ktorá pri prepojení so smartfónmi či nositeľnou elektronikou pomáha kontrolovať a udržiavať fyzické zdravie zákazníkov.

JR

Prémiové Huawei na vzostupe

Stratégia predaja prémiových telefónov sa spoločnosti Huawei vyplatila, úspech zaznamenali hlavne modely strednej a vyššej triedy, čo v priebehu minulého roka viedlo k nárastu dodávok. V dôsledku toho sa povedomie o značke Huawei zvýšilo z 52 % v roku 2013 na 65 % v roku 2014 a hodnota odporúčania značky dosiahla podľa agentúry IPSOS až 43 %.

Na veľtrhu CES 2015 predstavil Huawei modely P7, Mate7 a tiež Huawei Honor 6 a Honor 6 Plus. Od svojho uvedenia na trh prekročili dodávky P7 už viac ako 4 milióny kusov a to iba šesť mesiacov od premiéry modelu v Paríži. Prémiový model G7 upevnil postavenie spoločnosti, keď sa za dva mesiace predalo viac než milión kusov.

JR

Huawei Ascend G7

Energetická politika EÚ dostáva kontúry

Po viac ako 60 rokoch od založenia Spoločenstva uhlia a ocele, ktoré položilo základy pre EÚ, sa dostáva na program dňa aj európska energetická únia.

Podpredseda Európskej komisie (EK) pre energetickú úniu Maroš Šefčovič začiatkom februára oficiálne oznámil, že exekutíva EÚ začala práce na príprave energetickej únie. Vnima sa to ako základný krok k dokončeniu vnútorného trhu s energiou a zásadná reforma spôsobu, akým sa v EÚ vyrába, prepravuje a spotrebúva energia. Spolu s politikou v oblasti klimatických zmien je to jedna z hlavných politických priorít kabinetu Jeana-Clauda Junckera.

EÚ podľa M. Šefčoviča každý rok minie približne 400 miliárd eur za dovoz energie, a teda snaha túto závislosť znižovať je prirodzená. Pri súčasnom stave, keď existuje 28 národných energetických systémov, je podľa neho nevyhnutné búrať administratívne a technické bariéry a vyhnúť sa napríklad situáciám, keď nejaké rozhodnutie na národnej úrovni negatívne ovplyvní susedov danej krajiny. S takýmito prekážkami sa na európskom trhu stretávajú najmä veľké energetické firmy podnikajúce vo viacerých krajinách.

Ceny a dostupnosť energií

Projekt energetickej únie by v konečnom dôsledku mal viesť k znižovaniu cien energie. To je dôležité aj preto, lebo najmenej desať percent obyvateľov EÚ si dnes nemôže dovoliť uhrádzať

poplatky za energiu.

Významnou témou je energetická bezpečnosť Európy. „V 21. storočí by sa Európania nemali každé leto pýtať, či budú mať dosť energie na zimu,“ povedal M. Šefčovič na stretnutí s médiami. Zdôraznil nevyhnutnosť zaistenia energetickej bezpečnosti pre Európu, čo je spojené s diverzifikáciou zdrojov. Potrebne je podľa neho odstrániť aj takzvané energetické ostrovy na mape Európy.

Energetika aj v Davose

Energetika a nové geopolitické usporiadanie v energetickej oblasti patrili aj medzi kľúčové témy zasadania Svetového ekonomického fóra v Davose. Podľa M. Šefčoviča bola táto problematika aj v centre diskusií, ktoré viedol s politikmi a zástupcami priemyslu. Vyzdvihol napríklad rokovania s azerbajdžanským prezidentom Ilhamom Alijevom a tureckým ministrom pre európske záležitosti Volkanom Bozkirom, ktoré

potvrdili, že Južný koridor pre prepravu plynu z Kaspického mora zostáva pre všetky strany prioritou.

Dekarbonizácia a ekologická doprava

Do kontextu energetickej politiky zapadajú aj snahy automobiliek o znižovanie emisií CO₂ a zavádzanie alternatívnych palív. Na túto tému sa v januári v Bruseli uskutočnilo aj rokovanie s účasťou M. Šefčoviča. Podľa neho, vzhľadom na prichádzajúcu novú generáciu áut – najmä elektrických – bude treba aj v Európe vybudovať inteligentnú infraštruktúru. To v podstate znamená prepájanie energetickej, digitálnej a dopravnej siete. „Musíme postupne transformovať energetiku, dopravu a digitálnu infraštruktúru tak, aby si Európa zachovala svoje ekonomické líderstvo,“ vyhlásil slovenský eurokomisár.

TA

Obrázok: SXC

Plynové prepojenia v regióne

V bulharskej Sofii sa vo februári uskutočnilo prvé spoločné stretnutie zástupcov Juhovýchodnej európskej skupiny pre plynové prepojenie (CESEC). Jej cieľom je vytvoriť „cestovnú mapu“ na presadzovanie priorít v regionálnej energetickej infraštruktúre, urýchliť ich implementáciu a zlepšiť bezpečnosť dodávok plynu. Zámerom je zabezpečiť, aby mal každý členský štát tejto skupiny prístup aspoň k trom rôznym zdrojom plynu.

Na zasadaní sa zúčastnili aj podpredseda EK pre energetickú úniu Maroš Šefčovič a eurokomisár pre oblasť klímy a energetiku Miguel Arias Cañete, rovnako ako ministri energetiky a ďalší zástupcovia deviatich európskych štátov strednej, východnej a juhovýchodnej Európy, ktoré v súčasnosti patria do CESEC.

Exekutíva EÚ poukazuje na zraniteľnosť regiónu z hľadiska dodávok energie. Vlni to naznačili aj záťažové testy vykonané v rámci Európskej energetickej bezpečnostnej stratégie. Na ďalšom stretnutí CESEC na vysokej úrovni

v lete by mal byť prijatý akčný plán, ktorý má urýchliť realizáciu vybraných projektov.

Energetické prepojenia boli aj témou stretnutia poslancov hospodárskych výborov parlamentov V4 v Bratislave. Krajiny V4 sú takmer na 100 % závislé od dodávok ropy a plynu, a to najmä z Ruska. Poslanci o. i. vyzvali svoje vlády na urýchlenie procesu prepájania plynovodných sietí, predovšetkým v smere sever – juh.

TA

Cenová vojna a budúcnosť ropy

Ceny ropy v uplynulých mesiacoch zažili pád o viac ako polovicu. Jedným z dôvodov nadmernej ponuky bolo zvýšenie produkcie z bridlíc v USA. Ako vidia budúcnosť odborníci?

Charakter konfliktu je zrejмый. Američania vyzývajú členské štáty kartelu OPEC (Organizácia krajín vyvážajúcich ropu), aby sa dohodli na znížení ťažby, a tak naštartovali nový rast cien čierneho zlata. Ten by zabezpečil rentabilitu bridlicovej ťažby. Argumentujú aj tým, že zavádzanie nových technológií pri ťažbe ropy je nevyhnutný krok do budúcnosti, vzhľadom na jej klesajúce celosvetové zásoby.

Saudská Arábia nechce, aby sa vďaka vysokým cenám ropy zdokonalili americké technológie.

Predstavitelia ropného kartelu zasa požadujú kolektívne rozhodnutie urobené spoločne s ostatnými krajinami ťažiacimi ropu, hlavne s USA a Ruskom. „Sme svedkami boja, z ktorého ťažia odberatelia. Nikto totiž nechce stratiť svoj podiel z trhového koláča,“ upozorňuje analytik portálu energieprevas.sk Jozef Badida.

Saudská Arábia vs. USA

Podľa Petra Baláza z Ekonomickej univerzity v Bratislave sa Saudská Arábia snaží zraziť na kolena americké firmy, ktoré ťažia ropu z bridlíc. Saudí dnes nechcú dovoliť, aby vysoké ceny ropy spôsobili, že sa americké technológie zdokonalia a priemerné ťažobné náklady pôjdu nižšie. Navyše, prichádzajú o americký trh, ktorý mali doteraz istý.

„Saudská Arábia dáva na svetový trh denne okolo 7,5 až 8 miliónov barelov ropy. Je to ropa, ktorá sa predtým vyvážala hlavne do USA, ale tie dnes už neodoberajú také objemy. Krajiny OPEC-u na to reagujú tým, že znižujú ceny domnievajú sa, že znížená cena znamená zabezpečenie dopytu,“ vysvetľuje P. Baláž.

Cena čierneho zlata podľa neho pôjde počas najbližších mesiacov nahor, no úrovne spred roka nedosiahne. Vďaka cenovým opatreniam zo strany OPEC-u dnes desiatky „bridlicových“

ťažobných firiem krachujú. Tento typ produkcie ropy je totiž omnoho nákladnejší než ťažba z konvenčných ložísk na Blízkom východe a pri nízkych cenách sa neopláca.

OPEC má rezervy na „natahovanie trakov“

Najväčšie straty z nízkych cien ropy utrpia spoločnosti globálnych producentov pravdepodobne ruské ťažobné spoločnosti. Generálny tajomník OPEC-u Abdulláh Salem al-Badrí sa vyjadril, že cieľom nie je zasiahnuť ani Rusko, ani amerických producentov a že za tým všetkým sú čisto ekonomické dôvody.

Proti tomu však stoja slová bývalého poradcu ministra saudskoarabského ropného priemyslu Mohammeda al-Sabbana o tom, že „ak chcete, aby menší producenti trh opustili, musíte držať ceny tak nízko, ako je to len možné“. Bohaté

Bohaté krajiny OPEC-u sú schopné zvládnuť nízke ceny aj niekoľko rokov.

krajiny OPEC-u sú pritom schopné nízke ceny zvládnuť aj počas niekoľkých rokov; v prípade Saudskej Arábie stojí tento „interval istoty“ minimálne na ôsmich rokoch.

Pozvoľný rast alebo cenové šoky?

Odborníci a analytici sú nejednotní v odhade ďalšieho vývoja. Niektorí producenti bijú na poplach. Tvrdia, že viaceré ťažobné spoločnosti budú tlakom OPEC-u nútené obmedziť produkciu, čo povedie k opätovnému nárastu cien

suroviny. Šéf talianskej ropnej firmy Eni Claudio Descalzi sa nechal počuť, že v horizonte piatich rokov sa dokonca môžu ceny ropy vyšplhať zo súčasných 50 až na 200 dolárov.

Z cenovej vojny ťažia odberatelia; nikto nechce stratiť podiel na trhu.

Druhú stranu názorovej barikády predstavuje A. al-Badrí, ktorý tvrdí, že po istej stagnácii príde pomalý rast. Súčasné nízke ceny podľa neho zredukujú nadbytok suroviny na trhu, trh sa vybalansuje a zotaví.

Neistí sú víťazi aj porazení

Podľa Medzinárodnej agentúry pre energiu (IEA) sa tempo zvyšovania americkej produkcie bridlicovej ropy najprv spomalí, ale potom naberie rýchlosť a v roku 2020 dosiahne 5,2 milióna barelov denne. Tým celková produkcia ropy stúpne na 14 mil. barelov denne.

Spojené štáty zostanú hlavným zdrojom rastu svetovej produkcie do roku 2020. Rusko bude nakoniec pre obrovský nápor v podobe nízkych cien ropy, sankcií Západu a oslabenia rubľa dotlačené k zníženiu produkcie. Podiel OPEC-u na globálnom trhu sa tak mierne zvýši, ale nedosiahne úroveň spred začiatku ťažby z bridlíc v USA. Takýto scenár môže v konečnom dôsledku viesť k uzdraveniu cien najdôležitejšej suroviny globálneho hospodárstva. Alebo to bude možno celkom inak...

RT/TA
Foto: SXC

Manažovanie obalov pomáha doručovať tovar bez poškodenia

Nesprávne zabalenie zásielky na strane odosielateľa môže prepravcovi spôsobiť značné problémy. Ako tomu zabrániť?

Zabalíť zásielku je na prvý pohľad jednoduché. Skúsenosť logistikov však ukazuje, že mnoho odosielateľov v tomto bode zlyháva, výsledkom čoho môže byť poškodenie obalu alebo aj samotného tovaru. Z pohľadu prepravcu to predstavuje hrozbu nespokojných klientov, reklamácie či dokonca stratu zákazníka. Napriek tomu, že zásielku balí odosielateľ, pri preprave za ňu zodpovedá poskytovateľ služby – prepravca. Dá sa teda uvedenému riziku nejako zabrániť? Úplne nie, ale internými procesmi ho možno výrazne obmedziť. Kvalitný expresný prepravca má zavedený dôkladný systém, v rámci ktorého zafinuje spôsoby správneho balenia, poskytuje rady odosielateľom a následne monitoruje zásielky počas prepravy – čím predchádza problémom s poškodením.

Vzdelávanie zákazníka o obaloch

Dôležitý krok je hneď ten prvý – uistiť sa, že zásielky sú pripravené na prepravu (fit to travel). Ak sú totiž hneď od začiatku správne zabalené, tovar je spoľahlivo chránený a je vysoko pravdepodobné, že bude doručený v poriadku.

Kvalitný prepravca zafinuje kvalitatívne požiadavky na obal a vytvorí manuál, ako správne zabaliť rôzne typy zásielok. Tieto rady pre klientov ovládajú nielen kuriéri a vodiči prepravcu, ale aj jeho obchodné tímy a oddelenie služieb zákazníkom a aktívne ich využívajú počas interakcie s klientom.

Pri vzdelávaní zákazníkov sa núka množstvo nástrojov – od firemného časopisu cez elektronický leták až po rady na internete alebo chat. Dôležité je, aby zákazník dostal vizuálne spracované rady v niekoľkých krokoch a presne vedel, kde získať doplňujúce informácie.

Interné procesy zvyšujú spokojnosť klientov

Je dôležité, aby bola zásielka posúdená hneď po prijatí u prepravcu. Ak nespĺňa kritériá fit to travel, je v systéme označená špeciálnym kódom, vďaka ktorému možno identifikovať klientov s opakujúcimi sa nesprávne zabalenými

zásielkami. To dáva priestor osobitne sa im venovať a pomôcť im zlepšiť ich vlastný proces balenia. Dôležitou súčasťou tohto kroku je školenie zamestnancov klienta o tom, ako správne pripraviť zásielku na prepravu.

Zásielku balí odosielateľ, ale pri preprave za ňu zodpovedá poskytovateľ služby – prepravca.

Ak zamestnanec prepravcu identifikuje poškodenie obalu počas prepravy (napr. pri manipulácii v depe), posúdi úroveň poškodenia, urobí záznam do systému a ak je to možné, urobí hneď aj nápravné opatrenia. Definované sú tri úrovne poškodenia obalu. Najmenšie poškodenie obalu sa dá na mieste opraviť, napríklad prelepením poškodeného miesta. Druhá úroveň poškodenia znamená, že celá zásielka sa prebalí do nového balenia. Tretia úroveň predstavuje nenávratné poškodenie obalu i obsahu zásielky. Vtedy sa oddelenie služieb zákazníkom okamžite spája s klientom a hľadá s ním riešenie.

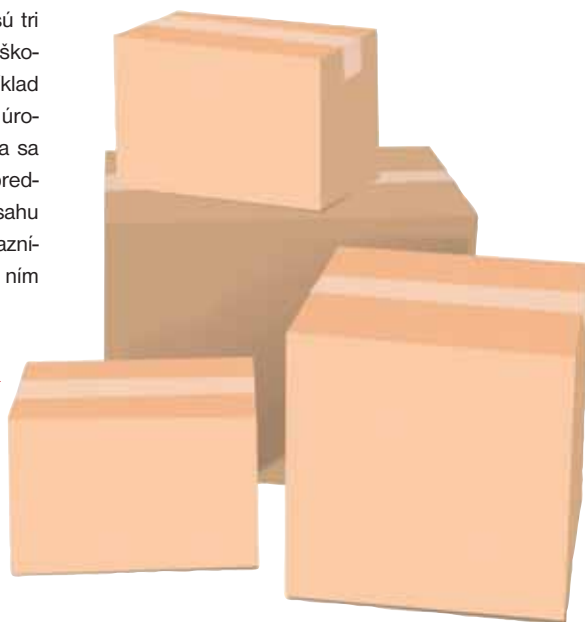
Štatistikou proti poškodeniam

Na základe presného merania a zaznamenávania kritických miest sa dajú nastaviť preventívne opatrenia. K takýmto systémovým opatreniam patria napríklad povinná paletizácia všetkých zásielok nad

70 kg, stohovateľné uloženie nákladu, prelep páskou v tvare H a podobne.

Kľúčom k doručovaniu tovaru bez poškodenia (a tým aj k plnej spokojnosti klientov) je spolupráca všetkých oddelení – obchodného oddelenia, ktoré edukuje klienta, oddelenia služieb zákazníkom, ktoré sa pri prijímaní objednávky pýta na obsah zásielky a radí, ako ju správne zabaliť, ako aj kuriérov, ktorí musia vedieť posúdiť, či je zásielka pripravená na cestovanie. Ak pracuje celá prepravná sieť konzistentne podľa rovnakých pravidiel, sú splnené najlepšie predpoklady pre spokojnosť zákazníka, či už ide o odosielateľa alebo príjemcu.

Mária Džundová
obchodná a marketingová riaditeľka TNT
Obrázky: TNT

Obchvat Bratislavy konečne na dohľad

Výstavba diaľničného obchvatu D4 je pre plynulú dopravu v hlavnom meste kľúčová. A spolu s rýchlostnou cestou R7 výrazne uľahčí život obyvateľom južného Slovenska.

„Neúnosná dopravná situácia v Bratislave a okolí má už dnes výrazný dopad na život obyvateľov kraja i podnikateľské aktivity firiem,“ vyjadril sa predseda Bratislavského samosprávneho kraja Pavol Frešo. „Ak by sa tento problém neriešil, v dohľadnom čase by došlo k zrúteniu celého dopravného systému v oblasti,“ varuje. Ide tu totiž o zásobovacie trasy nielen pre firmy z regiónu, ale napríklad aj pre automobily v Trnave a Žiline. Vybudovanie obchvatu Bratislavy a rýchlostnej cesty zo Žitného ostrova je jediný spôsob, ako sa vyhnúť dopravnému kolapsu. Minister dopravy Ján Počiatek na nedávnom odbornom podujatí k výstavbe obchvatu povedal, že eurofondy určené na diaľnice sú dnes prakticky vyčerpané a ani štát nebude mať najbližších sedem rokov v rozpočte dostatok prostriedkov na realizáciu výstavby klasickým

spôsobom. Preto považuje financovanie projektu formou verejno-súkromného partnerstva (PPP) za výhodné. Túto formu ako najlepšiu potvrdila aj podrobná štúdia realizovateľnosti. Po odsúhlasení vládou ministerstvo pripravuje súťaž na koncesionára, ktorý by postavil kvalitnú cestu za férovú cenu. „Definitívnu cenu ukáže až súťaž,“ doplnil minister na konferencii. Všetky potrebné územné rozhodnutia sú právoplatné. Dielo by sa malo začať realizovať začiatkom roka 2016.

TA

Nová hala v P3 Žilina

Spoločnosť P3, vlastník, developer a správca európskych priemyselných nehnuteľností, koncom januára v parku P3 Žilina slávnostne pokrstila prvý pilier nového distribučného centra, ktoré stavia na mieru potrebám logistickej spoločnosti DHL Parcel Slovensko. Hala DC2 s výmerou takmer 2 800 m² bude prevažne pozostávať zo skladových priestorov, disponovať bude zvýšeným počtom brán pre odchádzajúce zásielky. Dokončená by mala byť v apríli tohto roka.

„DHL je náš dlhodobý klient a DC2 je už druhou halou, ktorú tu preň stavíme,“ povedal Peter Jánoši, šéf P3 na Slovensku. „V roku 2013 sme

vybudovali pri bratislavskom letisku distribučný uzol pre DHL Express, ktorý zvýšil operatívnu kapacitu spoločnosti na dvojnásobok,“ spresnil. Spoločnosť v minulom roku postavila nové logistické centrum pre DHL tiež vo svojom pražskom parku.

Park P3 Žilina leží priamo na ceste E50, jednej z hlavných východno-západných trás, a 10 km od prípojky k E75, čo je hlavná trasa, spájajúca severnú a južnú Európu. To umožňuje ľahký prístup na celé Slovensko a do značnej časti strednej Európy. Logistický areál v Žiline bol otvorený v roku 2011.

JF

Čierna nad Tisou modernejšie

Železnice SR chcú zmodernizovať uzol v Čiernej nad Tisou. Na zákazku vyhlásili súťaž a jej cenu odhadujú na 8,7 milióna eur bez DPH. Modernizácia je rozdelená na dve etapy a má zabezpečiť úpravu koľají širokého i normálneho rozchodu

tak, aby sa zlepšili ich technické parametre. Kritériom pre výber víťaza má byť najnižšia cena. Zákazka bude spolufinancovaná z eurofondov. Jej prvá etapa sa má hradiť v rámci Operačného programu Doprava na roky 2007 až 2013 a zo štátneho rozpočtu. Druhá etapa spadá do nasledujúceho programového obdobia.

Prekladisko v Čiernej n. T. zabezpečuje služby súvisiace s prekládkou tovaru medzi vozňami so širokým (1 520 mm) a normálnym rozchodom koľají (1 435 mm). Spolu s blízokým uzlom v Maľovciach vykonáva prekládku vyše 90 % surovín a tovarov dovážaných na Slovensko po železnici z východnej Európy a Ázie.

TA

Kam sa lieta z Bratislavy

Letisko M. R. Štefánika v hlavnom meste SR vybavilo v priebehu roka 2014 celkom 1,36 milióna cestujúcich. V porovnaní s rokom 2013 je to pokles o 1,3 %. Najsilnejším mesiacom bol júl s 236 619 cestujúcimi.

Podľa hovorkyne letiska Veroniky Ševčíkovej najobľúbenejšou destináciou je Londýn, kam z Bratislavy vlni odletelo takmer 275 000 pasažierov. Z pravidelných liniek nasledujú Dublin, Miláno a Brusel. Medzi dovolenkovými cieľmi dominovala Antalya, za ňou sa umiestnili Burgas, Rodos, Hurghada či Monastir.

Najväčší počet ľudí, viac ako 811 000, prepravila spoločnosť Ryanair. Na druhej priečke skončila „chartrovka“ Travel Service, tretiu pozíciu obsadili České aerolínie.

Víťaz Ryanair chce na bratislavskom letisku v marci otvoriť svoju bázu s dvoma lietadlami, lietať bude dvakrát denne. Cez leto by mal týždenne prevádzkovať 64 letov na 17 linkách, vrátane dvoch nových – do Atén a Madridu. Odhaduje, že ročne prepraví milión pasažierov.

TA

Gebrüder Weiss v Rusku

Táto rakúska prepravná a logistická spoločnosť otvorila tri pobočky v Rusku: centrálu priamo v srdci Moskvy a ďalšie dve kancelárie na letiskách Šeremeťevo a Domodedovo, ktoré fungujú ako prekládky. Služby, ktoré tu zákazníci môžu využívať, sú letecká a námorná preprava, medzinárodné prepravy, komplexné logistické riešenia a špeciálne projekty. Firma tým podľa vlastného vyjadrenia uzatvára geografickú priepasť medzi Európou a Áziou.

Riaditeľkou ruskej pobočky je Nadja Chudaleva, za námornú prepravu je zodpovedný produktový manažér Vojislav Jevtic. „Rusko je pre nás dôležitý trh, ktorý skrýva veľký potenciál. Spolu s našim skúseným tímom môžeme ponúknuť kompletné spektrum služieb priamo na mieste a zároveň ho prepájať so sieťou pobočiek po celom svete,“ povedal. Tím GW v Moskve by mal mať do konca roka 20 zamestnancov.

ES

Detroitký autosalón s návštevnickým rekordom

Prvá tohtoročná veľká autošou priniesla štyridsať novinek, prvé auto vyrobené v 3D tlačiarňi a nový rekord v návštevnosti.

Sezóna veľkých autosalónov štartuje už tradične každý rok v americkom Detrote. Hoci po rokoch recesie prišlo oživenie na automobilovom trhu (predaj v USA vlni stúpol o 6 % na 16,5 milióna, najviac od roku 2006, v tomto roku sa odhaduje vzrast na 17 miliónov), samotné mesto sa stále borí s obrovskými finančnými problémami a dlhmi. Organizátori North American International Auto Show (NAIAS) však napriek tomu neváhali investovať 300 miliónov dolárov na rekonštrukciu Cobo Hall, kde sa salón konal. Vyplatilo sa! Vlnajší autosalón v mekke automobilového priemyslu navštívilo 803 451 ľudí. V januári tohto roka sa očakávalo viac a želanie sa splnilo – 808 775 návštevníkov predstavuje nový rekord. A táto masa si mohla pozrieť 750 automobilov so 40 premiérami.

Monštrá na kolesách chce dobyť USA

V expozícii Fordu zaujali odborníkov i verejnosť predovšetkým dva koncepty. Štúdia GT, ktorá sa vracia k turbomotoru s automatickou prevodovkou, a vynovený obrovský F 150 Raptor.

Toto je Amerika: šesťvalcový pickup Ford Raptor ponúka výkon 365 konských síl.

Dravca (čo Raptor v preklade znamená) poháňa šesťvalec EcoBoost s väčšou silou, ako mal v predchádzajúcej verzii osemvalec. Pri 5 000 otáčkach za minútu dosiahne maximálny výkon 272 kW (365 k). Krútiaci moment pri 2 500 otáčkach je 369 Nm, a to aj vďaka tomu, že jeho hmotnosť sa znížila o 277 kg. Do výroby sa nový model Raptora dostane koncom budúceho roka.

Konkurentom Raptora je Toyota Tacoma model 2016. Japonský kolos určite nepatrí do kategórie SUV pre nežné polovičky, ale je to skutočný pickup. Amerického farmára určite poteší

rozmerná korba, ale len ťažko sa dá predstaviť, ako by sa s ním manévrovalo v uličkách európskych miest. V tejto kategórii zaujal aj nový Nissan Titan s dieselovým motorom V8 s výkonom 230 kW (310 k).

Nemci na vlně inovácií

Svetovú premiéru zažil na NAIAS 2015 Mercedes-Benz AMG GLE Class 63. O jeho pohon sa stará 5,5-litrový prepľňovaný osemvalec s výkonom 430 kW (585 k) a krútiacim momentom 760 Nm. Ďalšou pozoruhodnou štúdiou Mercedesu bol samoriadiaci model F015 Luxury in Motion s dokonalou elektronickou mašineriou a krásnymi, oku lahodiacimi futuristickými tvarmi.

Audi prišlo s druhou generáciou Q7, ktorá je o 325 kg ľahšia a o 26 % úspornejšia. Q7 zvládne zrýchlenie na stovku za 4,2 sekundy

Mercedes budúcnosti, to je koncept samoriadiaceho vozidla Luxury in Motion.

a dosiahne maximálne 250 km/h. Len podvozok je ľahší o 100 kg a karoséria so 41 % hliníka o 75 kg. Dodávať ho budú s dvoma trojlitrami Tdi 200 kW (268 k) a TSFi 245 kW (329 k). BMW, popri niektorých inovatívnych prvkoch

v rámci elektrického pohonu, predstavilo aj svetovú premiéru – rad 6, a to vo verziách Cabrio, Coupé a Gran Coupé, plus vysokovýkonné modely radu M6. Poháňajú ich osvedčené motory, inovácie však neobišli interiér a vybavenie. Spomeňme aspoň LED osvetlenie kabíny či čierny lesklý obklad stredovej konzoly.

S hybridom ďalej zájdeš

Ďalšia nemecká automobilka, Volkswagen, ukázala v Detrote štúdiu stredne veľkého SUV Cross Coupé GTE plug-in hybrid. Poháňať ho

VW Cross Coupé GTE plug-in hybrid

okolo 30 000 dolárov, ale nie je jasné, či je to suma bez dotácie alebo s dotáciou 7 500 USD.

Volvo predstavilo sedan, ktorý zvláda aj terén – tzv. Cross Country sedan.

O tom, že automobilky počítajú s postupnou zmenou pohonných látok, svedčí aj premiéra japonskej Toyoty. Model Mirai poháňa elektrina produkovaná palivovým článkom chemickou reakciou vzdušného kyslíka a vodíka z nádrže. Tento systém naozaj zaujal zákazníkov, pretože Toyota dostala po predstavení skoro 2 000 objednávok. Avšak v tomto roku splnia z kapacitných dôvodov iba 400. Niet sa ani čomu čudovať, je to pekny športovo vyzerajúci sedan a po zábehovom predaji na domácom trhu sa dostane aj na európsky.

Na vodík vsádza aj konkurenčná Honda. Jej futuristický koncept FCV na vodíkový pohon sa v Detrote tešil veľkému záujmu.

Úplne nová kategória zo Švédska

Volvo „vynašlo“ s novou verziou S60 celkom novú kategóriu vozidiel – ide o takzvaný Cross Country sedan. Je to auto, ktoré s mierou úpravou dokáže čiastočne plniť funkcie SUV. V automobilke veria, že to zvýši záujem zákazníkov.

Momentálne môže S60 Cross Country sedanu,

Futuristická Honda FCV s vodíkovým pohonom

bude šesťvalcový motor 206 kW (280 k) a dva elektromotory s celkovým výkonom 265 kW (355 k). Tridsať kilometrov prejdete čisto aj na elektrický pohon. Stovku dosiahne za 6 sekúnd a jeho maximálna rýchlosť bude 209 km/h.

VW ukázal v Detrote štúdiu SUV hybridu so šesťvalcom a dvoma elektromotormi.

V segmente hybridných pohonov sa činí aj japonská Honda. Jej nový hybridný supersport NSX (pod hlavičkou luxusnej značky Acura pre americký trh) má benzínový motor V6 bi-turbo, ktorý umiestnili v strede vozidla. Poháňa zadnú nápravu, o pohon prednej s dostatočným výkonom sa starajú dva elektromotory. Acura NSX má aj tretí elektromotor, ten sa však nevyužíva na pohon, ale na vyplnenie hluchého miesta pri spúšťaní turba v benzínovom motore.

Elektrina alebo vodík?

Trend vývoja alternatívnych pohonov sa do popredia dostáva čoraz viac a jeho stúpajúcu tendenciu potvrdil aj tohtoročný detroitský autosalón. Cadillac na domácej pôde predstavil novú verziu modelu Convejr, ktorý má bezemisný

dojazd 64 kilometrov. S pomocou malého spaľovacieho motora sa predĺži až na 640 kilometrov. Hlavnou pohonnou jednotkou komfortného coupé je elektromotor s výkonom 120 kW (163 k) a s najvyšším krútiacim momentom 350 Nm dosiahne maximálnu rýchlosť 160 km/h. Energiu do akumulátorov umiestnených v podlahe dodáva malý zážihový motor ukrytý pod prednou kapotou. Batérie sa dajú nabíjať aj pripojením na domácu elektrickú sieť. Nezháňa ani koncern General Motors, ktorý okrem novej generácie Chevroletu Volt ukázal štúdiu elektromobilu Bolt. Ten by mal s dojazdom 320 kilometrov konkurovať lacnej Tesle model 3. Jeho cena by sa mala pohybovať

Hyundai prezentoval v Detrote svoj crossoverový koncept Santa Cruz.

s prižmúrením oboch očí, konkurovať iba BMW X4. Okrem oplastovania ponúkne vozidlo štandardné motory S60-ky, no taktiež voliteľný pohon 4x4. Do vienu dostalo benzínový motor T5 s maximálnym výkonom 189 kW (254 k). Neskôr budú do Cross Country montovať 2,4-litrový päťvalec D5. Do predaja príde v lete.

Vytlačte si auto v tlačiarne

Asi najväčšiu pozornosť v Detrote pútalo prvé auto z 3D tlačiarne s modelovým označením Strati od firmy Local Motors. Spoločnosť sa špecializuje na plážovo-terénne autá s karosériou

športíakov, akési šport crossy. Momentálne má Local Motors závod v Tennessee, ale pripravuje postaviť aj ďalší vo Washingtone. Cenu vozidla určia až potom, keď sa podarí skrátiť výrobu na 3D

Strati

tlačiarne z terajších 44 hodín na 24. Podobný ošial' ako pri Strati sa očakával aj pri plánovanom predstavení SUV model X od priekopníkov elektromobilov z Tesly. Návštevníci ani novinári sa však verejnej premiéry ne-dočkali, vedenie spoločnosti ju odložilo. Tá sa možno uskutoční na autosalóne v Ženeve alebo v New Yorku.

Pavel Jacz

Obrázky: NAIAS, firemné zdroje

Nehody sa stávajú...

Kedy vám pomôže havarijné poistenie a na čo si dať pozor

Kedy volať pri škodách na aute políciu, kedy sa oplatí havarijné poistenie a pripoistenie a kedy vám škodu poisťovňa nepreplatí?

Povinné zmluvné poistenie kryje škody, ktoré spôsobíte prevádzkou vozidla inej strane, škody na vlastnom vozidle vám pokryje havarijné poistenie. „Havarijné poistenie si obvykle vyžaduje vašu spoluúčasť do určitej výšky podľa poistného krytia, no zároveň kryje škody na aute spôsobené stretom vozidla s druhým vozidlom či iným predmetom, ale napríklad aj škody na aute spôsobené pádom stromu a inými vonkajšími vplyvmi,“ hovorí technický riaditeľ Business Lease Slovakia (BLS) Peter Kundlák. Čo teda robiť a ako sa na ceste pri dopravnej nehode zachovať?

Policijná dokumentácia môže ušetriť problémy

V prípade dopravnej nehody je namieste otázka, kedy volať políciu. Najmä ak si nie ste istí výškou škody, určením vinníka, ak sa vám nehoda stala pri riadení služobného auta, prípadne ak ste využívali vozidlo, ktoré si firma prenajíma na operatívny lízing.

„Vodičov inštruujeme, aby zavolali políciu vždy, keď je predpokladaná škoda vyššia ako 4 000 eur. Takisto ak si vodič nie je istý výškou škody. A určite aj vtedy, ak je vinná druhá strana,“ vysvetľuje. Poisťovne často v prípade nekompletnej dokumentácie k poistnej udalosti odmietnu poskytnúť poistné plnenie.

Nie všetko vám musia preplatiť

Ak vám vznikla škoda na vozidle a vaše auto nebolo prispôbené stavu vozovky – napríklad ste nemali zimné pneumatiky, prípadne sa vyžadovali snehové reťaze a vy ste ich nepoužili – poisťovňa vám môže krátiť poistné plnenie. Rovnako, ak ste sa snažili dostať cez prekážku, ako spadnutý strom a podobne, môže to zobrať ako úmyselné zavinenie a plnenie odmietnuť.

Ak je dokumentácia k poistnej udalosti nekompletná, poisťovňa často odmietne preplatiť škodu.

Havarijné poistenie obvykle nekryje celú škodu. Treba počítať s tým, že budete musieť zo svojho vrecka zaplatiť aspoň povinnú spoluúčasť. Čím vyššia je cena poistky, tým nižšia je spoluúčasť; v niektorých prípadoch býva až nulová. Ako vyplýva zo štatistik BLS, medzi firmami je najčastejšie využívaná spoluúčasť vo výške piatich

percent, čo predstavuje minimálne 165,97 eura. Najlacnejšie poistenie je s desaťpercentnou spoluúčasťou, teda najmenej vo výške 330 eur.

Vykryť sa dá aj strata pri „totálke“

Okrem havarijného poistenia je možné zväziť aj pripoistenie všetkých sedadiel vo vozidle, tzv. úrazové poistenie, ktoré v prípade zranenia alebo smrti pri nehodách poskytuje odškodnenie vo výške dohodnutej v poistnej zmluve.

Pozor si treba dať na totálnu škodu vozidla, kedy je nerentabilné ho opravovať. Poisťovňa poskytuje plnenie len do výšky trhovej ceny auta, ktorá je zvyčajne nižšia ako jeho účtovná zostatková hodnota. Rozdiel musí znášať klient poisťovne.

„Môže ísť aj o tisícky eur. Preto napríklad pri operatívnom lízingu kryje finančnú stratu, teda rozdiel medzi účtovnou zostatkovou hodnotou vozidla v čase poistnej udalosti a trhovou cenou auta, poistenie GAP lease,“ upozorňuje P. Kundlák.

RT

Obrázok: SXC

Fabia je autom roka 2015

Tretiu generáciu modelu Škoda Fabia koncom januára vyhlásili za Auto roka 2015 v Slovenskej republike. Spomedzi siedmich finalistov dostala od odbornej poroty v prestížnej ankete najväčší počet hlasov. Ziskom 111 bodov a so značným náskokom 77 bodov pred druhým modelom Hyundai i20 tak potvrdila, že budeje

nielen u slovenských zákazníkov, ale jej kvality presvedčili aj renomovaných motoristických novinárov, ktorí tento rok organizovali už 17. ročník ankety.

Nová Fabia zbiera významné ocenenia aj na medzinárodnom poli. Prvenstvo napríklad získala v prestížnej britskej ankete What Car? Car of the Year 2015 či v českej súťaži Auto roka 2015.

Tretiu generáciu obľúbeného škodovackého modelu ocenili odborníci aj v oblasti bezpečnosti. Ako jediný automobil v kategórii malých vozidiel dostala plný počet 5 hviezd v testoch Euro NCAP, vykonávaných po novom podľa prísnejších kritérií.

RR

Prichádza nový Avensis

Značka Toyota modernizuje jednu zo svojich vlajkových lodí. Na autosalóne v Ženeve predstavuje nový Avensis, ktorý sa radí medzi kľúčové modely európskeho automobilového segmentu D (strednej triedy).

Vytvorením jeho dizajnu poverila automobilka svoje európske návrharske centrum ED2 na juhu Francúzska, ktoré spolupracovalo aj s firmovým centrom výskumu a vývoja v Belgicku. Auto sa bude vyrábať v závode Toyoty vo Veľkej Británii.

Avensis ročník 2015 ponúka rad pokrokových prvkov komfortnej a bezpečnostnej výbavy a novú paletu motorov, ktoré podľa značky sľubujú „dobrý výkon a nízku spotrebu paliva“. Počíta sa s benzínovými jednotkami 1,8 l a 2,0 l a s dieslom 2,2 l. Modernizácia dizajnu sa týka najmä prednej časti vozidla, ktoré dostane o. i. nové LED svetlá na denné svetlenie. Model navrhli tak, aby bol atraktívnu voľbou ako pre firemných zákazníkov, tak aj pre súkromných záujemcov.

PT

Renault Kadjar v predaji už v lete

Renault predstavil nový model Kadjar, prvý crossover v segmente C. Tento veľký brat modelu Captur oživuje etablované dynamické

vlastnosti a do segmentu prináša inovatívnu a atraktívnu ponuku. Vyznačuje sa atletickým dizajnom exteriéru a vďaka kvalite materiálov a ich spracovaniu sa môže chváliť aj športovým a zároveň rafinovaným interiérom.

Dostupný bude vo verziách 4x2 a 4x4 a vyzýva k úniku do prírody, pričom vďaka svojim kompaktným rozmerom (dĺžka 4,45 m a šírka 1,84 m) zostáva obratný aj v meste. Disponuje modernou výbavou so systémom R-Link 2, ktorý ponúka dobrú konektivitu a vďaka najnovším asistentom riadenia aj bezpečnosť jazdy. Je vybavený účinnými motormi s výbornými hodnotami spotreby a emisií. Predávať sa začne začiatkom leta 2015.

JR

BMW 2 Gran Tourer – kompaktný so 7 sedadlami

S novým BMW radu 2 Gran Tourer vstupuje nemecká značka do ďalšieho automobilového segmentu. Vďaka svojmu veľkorysému priestoru, univerzálnosti a prevratnej flexibilita sa BMW radu 2 Gran Tourer stáva prvým prémiovým kompaktným na svete, ktorý ponúka až sedem sedadiel a spĺňa požiadavku pre mobilitu mladých rodín.

Päť novo vyvinutých prepĺňaných motorov s tromi a štyrmi valcami sa spojilo s „balíkom“ BMW EfficientDynamics. To predstavuje záruku zážitku z jazdy, v ktorom sa snúbi športová dynamika s vysokou účinnosťou, pohonom všetkých kolies, nízkou spotrebou (6,4 – 3,9 l/100 km) a nízkymi emisiami CO₂ (149 – 104 g/km).

Nové BMW radu 2 Gran Tourer je dostupné v štandardnej verzii, ako aj v ďalších štyroch modelových verziách – Advantage, Sport Line, Luxury Line a M Sport.

MS

Audi Q7 ponúka nabitý infotainment

Nové Audi Q7 je s prázdnu hmotnosťou 1 995 kilogramov najľahším automobilmom svojej triedy. Poskytuje typickú jazdnú dynamiku športového Audi pri zachovaní vysokej úrovne komfortu. Motory dosahujú výborné hodnoty v rámci konkurencie v segmente veľkých SUV s pohonom všetkých kolies: šesťvalce 3.0 TDI a 3.0 TFSI udeľujú novému Audi Q7 zrýchlenie z 0 na 100 km/h za 6,1, respektíve 6,3 sekundy.

V kabíne je modulárna stavebnica infotainmentu druhej generácie rovnako ako systém Audi virtual cockpit s displejom pred volantom auta. Kontrolný panel MMI all in touch má veľkú dotykovú plochu a ľahko sa ovláda. Ďalšími atraktívnymi inováciami sú služby Audi connect a Audi tablet pre zadných spolujazdcov, ako aj 3D audiosystémy. Audi Q7 poskytuje ako jeden z prvých automobílov na svete aj integráciu svojich systémov so smartfónom.

AG

Nový Hyundai Tucson – krok vpred

„Hyundai Motor má ambiciózne plány pre značku v Európe. Nový Tucson je výrazný nový automobil a ambasádor značky, ktorý uvádza do života náš slogan: nové myslenie; nové možnosti. Vďaka atraktívnemu dizajnu a vyspelým technológiám predstavuje ďalší významný krok vpred pre značku Hyundai v Európe,“ povedal Jochen Sengpiehl, viceprezident Hyundai Motor Europe, na margo uvedenia nového modelu.

Od začiatku predaja modelu Santa Fe prvej generácie v Európe v roku 2001 dodala spoločnosť európskym zákazníkom vyše milióna automobilov SUV. Nový Tucson má na tento úspech naviazať. Je skonštruovaný na úplne novej platforme, vďaka čomu vyniká v segmente C-SUV rozmermi interiéru. Okrem komfortnej kabíny má batožinový priestor so základným objemom 513 litrov.

Tucson bude mať jednu z najširších ponúk motorov vo svojej triede – dva benzínové motory 1.6 s priamym vstrekaním paliva a tri turbodiesle od 1.6 do 2.0. Výkonový rozsah je od 85 kW (115 k) po 135 kW (184 k). Celá produkcia sa bude vyrábať v Nošovicach v ČR.

MD

Koncern Renault-Nissan s rekordom predaja

Francúzsko-japonský automobilový koncern Renault-Nissan predal vlani viac áut ako kedykoľvek predtým. Globálny odbyt dosiahol 8,47 milióna vozidiel, čo je medzročný rast o 2,5 %. Hlavným dôvodom bol zvýšený dopyt v USA a Európe.

Šéf koncernu Carlos Ghosn považuje dlhodobé vyhliadky spoločnosti za pozitívne, a to aj napriek poklesu v Rusku a Brazílii. Renault, ktorý je na európskom trhu trojkou za skupinami Volkswagen a PSA Peugeot Citroën, predal vlani 2,7 milióna áut. To je o 3,2 % viac ako v roku 2013. Odbyt Nissanu vzrástol o 4,1 % na 5,3 milióna vozidiel. K tomu treba ešte pripočítať 450 000 áut ruského AvtoVAZu, výrobcu značky Lada. Jeho predaj v roku 2014 však klesol o 16,3 %.

TA

Výrobcovia áut z EÚ aj USA podporujú zmluvu TTIP

Združenie európskych výrobcov automobilov (ACEA), Americká rada pre automobilovú politiku (AAPC) a Aliancia výrobcov automobilov (Auto Alliance) v spoločnom stanovisku vyjadrili pozitívny postoj k pripravovanej dohode TTIP. Transatlantická dohoda o voľnom obchode a investíciách by podľa nich mala odstrániť colné aj netarifné bariéry.

„Obchod s automobilovými vozidlami predstavuje 10 % z celkového obchodu medzi EÚ a USA. Spoločne žiadame o komplexnú automobilovú dohodu, ktorá by mala obsahovať odstránenie ciel, ako aj netarifných bariér prostredníctvom aproximácie právnych predpisov,“ uvádza sa v spoločnom dokumente automobilových združení.

Podľa ACEA, AAPC a Auto Alliance by splnenie týchto požiadaviek viedlo k zvýšeniu objemu obchodu, k nižším výrobným nákladom a vytváraniu viac a lepších pracovných miest. Zároveň by sa zvýšila konkurencieschopnosť tejto časti priemyslu. „Veríme, že sa to môže stať bez toho, aby došlo k zníženiu vysokých bezpečnostných a ekologických štandardov, ktoré máme tak v USA, ako aj v EÚ,“ tvrdia predstavitelia autopriemyslu.

Prezident nemeckého Združenia automobilového

priemyslu (VDA) Matthias Wissmann ešte predtým upozornil, že Európa potrebuje USA ako svojho partnera. „Práve v časoch hospodárskeho napätia v mnohých európskych štátoch a čoraz tvrdej konkurencie zo strany reformných krajín sa transatlantická spolupráca rýchlo vyplatí,“ povedal.

Po rokoch krízy sa Severná Amerika znova stala pre automobilky trhom s veľkým potenciálom a druhým najdôležitejším po Číne. Vlani sa za Atlantikom predalo viac než 16 miliónov vozidiel, čo zodpovedá medzročnému zvýšeniu o 4 %.

Arndt Kirchhoff z nemeckého Kirchhoff Automotives objasňoval: „Ak nebudeme musieť komponenty a moduly jedného vozidla vyvíjať a draho testovať dvakrát – raz pre Európu a raz pre USA, budeme môcť naše produkty ponúkať lacnejšie a byť konkurencieschopnejší.“

TA

Slovenské elektrárne a elektromobilita

Slovenské elektrárne, člen skupiny Enel, sa stali spoločnosťou s najväčšou elektrickou flotilou na Slovensku, po tom, ako ju rozšírili o päť elektromobilov Nissan Leaf. Elektrický autopark tak predstavuje 15 vozidiel, ktoré využívajú jednotlivé závody a zamestnanci SE.

„Slovenské elektrárne sa rozhodli svoj vozidlový park nahradiť elektromobilmi postupne,“ priblížil manažér obchodu a energetických služieb SE Andrea Pancotti. Je to podľa neho prirodzené, keďže sú výrobcami elektriny. „Vyšpecifikovali

sme si prípady, kedy sa oplatí zabezpečiť pre našich zamestnancov elektromobily. Napríklad, ak každodenne dochádzajú z Trnavy do Bratislavy.“

Nissan bola prvá firma, ktorá sa začala venovať elektromobilite na Slovensku, a spoločnosť Auto-Impex certifikovala ako prvého dílera na predaj a servis vozidiel. „Firma zabezpečuje komplexnú službu, počnúc výrobou elektromobilov. Rozširuje sieť nabíjacích staníc, zabezpečuje servis a tiež výrobu batérií. V Európe má sieť certifikovaných dílerov na predaj a servis,“ povedal o aktivitách Nissanu obchodný riaditeľ spoločnosti Auto-Impex Vladimír Haus.

Jazdenie elektromobilom je podľa neho ľahšie, jednoduchšie, a tým aj bezpečnejšie. Okrem toho je to hospodárnejšie. „Náklady na prevádzku klasických vozidiel sa pohybujú od osem do desať eur na 100 kilometrov jazdy, náklady na elektromobil sú asi 1,8 eura,“ upozornil. Vyššia cena vozidla sa tak pri jeho dostatočnom využívaní vráti.

VN

Požičať auto môže byť ošemetné

Nerobí vám problém požičať svoje auto? Poskytnúť auto kolegovi, neteri či dobrému kamarátovi nie je zakázané. Ale má to aj riziká.

Ak vám auto vráti nabúrané alebo poškodené, čaká vás kopa nepríjemností. Nechceme vás strašiť, ale aj sedadlo obliate malinovou či škrabanec na dverách dokáže nasrdiť. Na tieto situácie by ste mali byť pripravení – a bez ohľadu na to, že ide naozaj o dobrého kamaráta, by ste sa s ním mali vopred dohodnúť, ako ich budete riešiť, ak nastanú.

Pretože niekedy takáto výpomoc môže spôsobiť, že pridete o vozidlo aj o kamaráta. Môže ho vrátiť v stave, ktorý vám vženie slzy do očí alebo zvýši srdcový tep do infarktových frekvencií. Zablatená karoséria sa dá ešte umyť, so škripaním zubov vyčistíte aj zababraný interiér, no niektoré škody, hoci len odrazené spätné zrkadlo, len tak ľahko nenapravíte. A ich oprava aj niečo stojí.

Nabúral som ti auto

Najhorším scenárom je, ak kamarát na vašom aute zavlní dopravnú nehodu a nabúra. Vtedy vás zachráni len havarijné poistenie. Keďže ako majiteľ a zároveň súkromná osoba ste v zmysle zákona aj prevádzkovateľom svojho auta, škoda na druhom vozidle bude uhradená z vášho povinného zmluvného poistenia. Ale škodu na

vašom vozidle pokryje len havarijná poisťka, pričom kamarát by vám mal preplatiť prípadnú spoluúčasť. Ak havarijnú poisťku nemáte, potom vám nezostáva nič iné, ako požadovať od kamaráta náhradu škody, keďže nehodu zapríčinil. A to môže byť problém.

Ak požičiavate auto, najlepšie je mať havarijnú poisťku; potom nemusíte od nikoho vymáhať náhradu.

„Ak požičiavate svoje vozidlo, najlepší spôsob, ako sa vyhnúť hádkam, je mať havarijné poistenie. Riešenie poisťnej udalosti nijako neovplyvňuje, kto auto šoféroval,“ zdôrazňuje Tomáš Kalivoda, riaditeľ Groupama Garancia poisťovne a. s., pobočky poisťovne z iného členského štátu. „Ľahko sa môže stať, že vám vozidlo nechtiac nabúrajú. Na túto možnosť by ste sa mali mentálne pripraviť. Je dobré si dohodnúť aj nejakú formu kompenzácie, napríklad že vám kamarát zabezpečí zapožičanie iného auta, ak to vaše zostane po havárii nepojazdné.“

„Ten škrabanec tam už bol“

Neprijemné situácie nastávajú, keď váš (teraz už možno bývalý) priateľ začne tvrdiť a presviedčať vás, že ten 20-centimetrový škrabanec bol na blatníku už vtedy, keď ste mu auto požičiavali. Tomu sa dá predísť len tak, že si vyčleníte dost

času na odovzdanie a potom aj prevzatie auta. Nech ste akokoľvek zaneprázdnení, vyvarujte sa toho, že len medzi dverami odovzdáte kľúče a doklady – najmä ak ide o požičanie auta na viac dní, napríklad na dovolenku. Obe strany by si mali automobil poriadne prezrieť a na prípadné poškodenia výslovne upozorniť. Najlepšie je sa hneď dohodnúť, kto zabezpečí a zaplatí prípadné odstránenie škôd. Ideálnym riešením je uzatvoriť zmluvu o požičaní osobného vozidla.

Kto poniesie zodpovednosť

Nezabúdajte ani na objektivnú zodpovednosť, ktorá tiež dokáže naštrbiť priateľské vzťahy. Musíte rátať s tým, že ak polícia odfotoграфuje vaše vozidlo pri prekročení rýchlosti, nerešpektovaní červenej na križovatke alebo zlom parkovaní, obálka s modrým pruhom príde na vašu adresu bez ohľadu na to, kto auto šoféroval. Ak sa váš kamarát k priestupku neprizná, budete to vy, kto bude musieť preukázať, ako to naozaj bolo. Inak pokutu zaplatíte zo svojej peňaženky.

Dajte si pozor aj na to, aby ten, komu auto zveríte, mal v poriadku vodičský preukaz. Ak by totiž polícia zastavila niekoho, kto šoféruje vaše vozidlo bez alebo s neplatným vodičským preukazom, nepríjemnosti hrozia aj vám. „Podľa zákona totiž nesmiete zveriť auto ani jeho riadenie osobe bez vodičského oprávnenia. A nieto ešte, aby táto osoba spôsobila nehodu. Poisťovňa by od vás mohla požadovať náhradu vyplateného poistného plnenia,“ vysvetľuje T. Kalivoda.

Pozor na alkohol – aj u druhých

To isté platí aj pre šoférovanie pod vplyvom alkoholu alebo omamných látok. Stáva sa, že si vypijete a požiadate kamaráta, aby vás vaším autom odviezol domov. Radšej to nerobte, pokiaľ si nie ste stopercentne istí, že sa váš kamarát počas bujarého posedenia nedotkol pohárika. Ak by spôsobil dopravnú nehodu, poisťovňa bude preverovať, či ste naozaj nevedeli, že púšťate za volant svojho automobilu osobu pod vplyvom alkoholu. Na človeku s určitou hladinou alkoholu v krvi je jasne vidieť, že pil. Takže vám spravidla nepomôžu výhovorky, že ste o tom nemali tušenie.

„V takomto prípade poisťovňa pristupuje k regresu, ktorý sa môže vyšplhať až k 100 percentám z poistného plnenia. To znamená, že z poisťky nebude nič vyplatené,“ dopĺňa T. Kalivoda.

JF

Foto: BF

Trh s komerčnými nehnuteľnosťami ožil

Väčšia aktivita na trhu priemyselných nehnuteľností a trend výstavby kancelárskych budov na mieru pre veľké firmy charakterizovali trh komerčných realít na Slovensku v roku 2014.

Tento rok by mal vzrásť záujem priemyslu o sever Slovenska a pokračovať sťahovanie etablovaných hráčov do nových kancelárií.

Logistike dominujú nájmy

Z hľadiska nehnuteľností určených pre priemysel a logistiku možno uplynulý rok označiť za silnejší ako ten predchádzajúci. „Prenajal sa väčší objem skladových a priemyselných plôch,“ priblížil Martin Stratov, vedúci oddelenia priemyselných a logistických nehnuteľností poradenskej spoločnosti JLL. Rozdiel v objeme uskutočnených obchodov predstavuje téměř 100-tisíc m². „Podpisalo a predĺžilo sa o 30 percent viac nájomných zmlúv a mierne narástla aj aktivita vo výstavbe nových priestorov,“ doplnil.

Ako pripomenul, rok 2014 priniesol jednu z historicky najväčších logistických transakcií na slovenskom trhu. V novembri podpísal potravínový reťazec Tesco predĺženie nájomných zmlúv v dvoch Prologis parkoch v Galante a Senci s celkovou rozlohou 126-tisíc štvorcových metrov.

Rastúci záujem o Žilinu

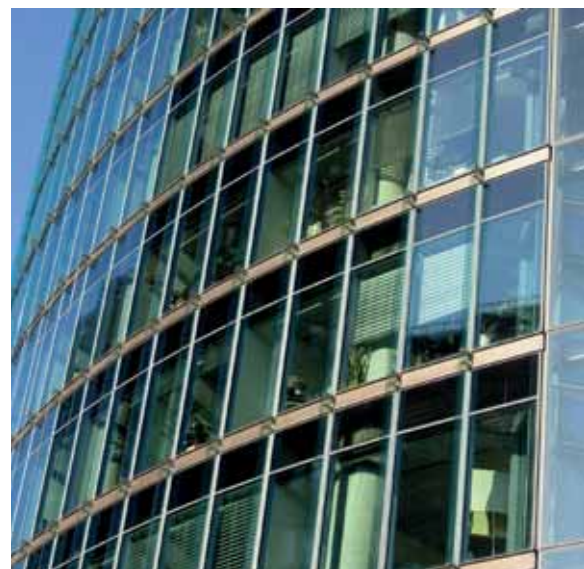
Dominantnou lokalitou bol aj vlani bratislavský región, kde sa nachádza až 69 percent z celkovej ponuky priemyselných priestorov v SR. M. Stratov predpokladá, že v tomto roku bude stúpať záujem investorov tiež o sever Slovenska

Automobilový priemysel je motorom trhu priemyselných nehnuteľností aj na severe SR.

a Žilinský kraj, a to predovšetkým vďaka automobilovému priemyslu. Svedčí o tom aj ohlásený development spoločnosti CTP v blízkosti automobilky KIA, o ktorý už prejavili záujem viaceré spoločnosti. „Očakávame zvýšený záujem o skladové priestory z e-commerce sektora a rovnako nových investorov z automobilového odvetvia,“ avizoval M. Stratov.

Trend – kancelárie na mieru

Na kancelárskom trhu bol predchádzajúci rok typický menšou aktivitou pri výstavbe nových budov. Poháňal ho najmä predprenajom, teda zazmluvnenie budúceho sťahovania veľkých medzinárodných spoločností. „Trend sťahovania veľkých firiem a výstavby na mieru síce nie je nový, avšak práve počas vlaňajšieho roka sa začal na trhu výraznejšie prejavovať,“ zhodnotil Dalibor Surový, vedúci oddelenia kancelárskych nehnuteľností spoločnosti JLL.

Keďže dnes sa podľa neho v plánoch nenachádza žiaden nový projekt, v tomto roku by malo na kancelárskom trhu rezonovať najmä sťahovanie veľkých etablovaných hráčov, výstavba na

Pre kancelársky trh je dnes typická menšia výstavba a väčšie sťahovanie firiem.

mieru a prestavba starších prázdnych budov. „Možno dôjde k jednému až dvom ohláseniam výstavby nových budov, tie sa však určite nestihnú dodať do konca roka,“ odhadol.

TA
Foto: SXC

Regus v Bratislave

Spoločnosť Regus, globálny poskytovateľ pracovísk, nedávno otvorila v Bratislave ďalšie biznis centrum. Nové kancelárie v Apollo Business Centre reagujú na zvyšujúci sa zákaznícky dopyt. Korporátnym nájomníkom ponúkajú

flexibilitu – s ohľadom na potreby ich ďalšieho rastu aj na žiadanú redukciu kancelárskych plôch.

Predstavujú alternatívu pre tých, čo sa nechcú dlhodobo viazať alebo hľadajú reprezentatívne priestory so službami na vysokej úrovni. Profesionálne zázemie predstavujú o. i. poštové, telefónne a administratívne služby. Svoje prvé centrum otvoril Regus v Bratislava City Centre.

MF

Nehnuteľnosti v strednej Európe

Objem investícií do nich v roku 2014 vzrástol na 7,3 miliardy eur, čo je najviac za ostatných

sedem rokov. Medziročne stúpol o 41 %. Vyplyva to z analýzy poradenskej spoločnosti Cushman & Wakefield.

Poľsko vlani prilákalo 3,13 mld. eur, o niečo viac než v roku 2013. V Rumunsku to bolo 1,07 mld., čo je nárast 141 %. Česko registruje 1,99 mld. eur, objem transakcií sa medziročne zvýšil o 96 %. V Maďarsku predstavovali investície 616 miliónov eur, pri raste 73 %. Pre Slovensko bol vlaňajšok ďalším silným rokom – zaznamenalo rast o 116 % (504 mil. eur).

K európskym a americkým investorom sa pridal kapitál z Ázie a Stredného východu. V tomto roku by mal vzostupný trend na stredoeurópskych trhoch pokračovať.

TA

Aké kancelárie potrebujú malé a stredné firmy

V tejto kategórii väčšinou rozhodujú finančné podmienky nájmu.

Trendom na bratislavskom kancelárskom trhu je výstavba budov na mieru pre jedného veľkého nájomcu. Na menšie firmy myslia skôr majitelia stavieb, ktoré nie sú typickými modernými biznis centrami, prípadne sú dlhodobo neprenajaté.

Z pohľadu menšieho podniku sú určujúce výška nájomného, náklady a dĺžka kontraktu.

„Samozrejme, pre developera vždy zostane zaujímavejší jeden väčší klient ako viacero menších,“ povedal Oliver Galata z realitno-poradenskej spoločnosti CBRE Slovensko. „Je jednoduchšie rokovať s jedným nájomcom a pripraviť mu priestory. Naopak, u menších nájomcov môže dosiahnuť vyššie nájomné,“ skonštatoval.

Štyri možnosti

Malé a stredne veľké firmy majú na trhu podľa vedúceho oddelenia kancelárskych nehnuteľností spoločnosti JLL Dalibora Surového štyri alternatívy. „Prvou je usadiť sa vo väčšej budove, známej ako budova jedného nájomcu, a byť tak ‚v tieni‘ tejto spoločnosti,“ priblížil. „Zvoliť si môžu aj klasický multi-tenant komplex, tam však ich meno môže pri veľkom množstve ostatných spoločností zaniknúť,“ upozornil.

Ďalšou možnosťou je ísť do menšej kancelárskej budovy; tam však pri určitých výmerách hrozí, že firma bude roztrúsená na viacerých poschodiach. Poslednou alternatívou je voľba nebytových priestorov v rámci rezidenčných projektov, ktoré sa často využívajú ako kancelárie.

Michaela Horeličanová z Colliers International označila za najdôležitejší faktor náklady

súvisiace s nájomom a tiež flexibilitu pri dĺžke kontraktu. Takíto klienti podľa nej hľadajú zväčša kancelárie s výmerou 30 až 50 m². Pri stredne veľkých firmách je najväčší dopyt po výmerách 150 až 250 m². „Evidujeme však aj požiadavky na jednotlivé kancelárie už od 10 štvorcových metrov,“ vypichla.

Veľkí ovplyvňujú, menší sa prispôbujú

D. Surový zdôraznil, že ak ide o veľkého nájomcu, prispôbuje sa lokalita a služby v blízkom okolí. „Naopak, stredne veľký či menší nájomca sa prispôbuje lokalite a hľadá pre svojich zamestnancov časť mesta dostupnú autom, s dostatočným počtom parkovacích miest v okolí budovy, s blízkymi zastávkami mestskej hromadnej dopravy, stravovacími prevádzkami, službami ako pošta, notár a podobne,“ doplnil.

V „zelených“ budovách zatiaľ malým firmám prekáža relatívne vyššie nájomné.

Odborníci sa zhodujú, že tzv. zelený certifikát, zaručujúci nižšie prevádzkové náklady, menšie firmy nevyžadujú. „Zelené“ budovy majú totiž väčšinou aj vyššie nájomné, preto malé a stredné podniky hľadajú optimálny pomer medzi nákladmi a výškou nájomného. „Z tohto pohľadu vychádzajú najvýhodnejšie budovy, ktoré majú do 10 rokov, ale nemajú zelený certifikát,“ zhodnotil O. Galata.

TA
Foto: TASR

Kancelárie v Bratislave

Ponuka kancelárskych priestorov v hlavnom meste SR dosiahla ku koncu minulého roka 1,54 mil. m², z toho asi 60 % v štandarde A a 40 % v štandarde B. Vyplýva to z najnovších údajov Bratislava Research Forum. Nová je budova Business Garden Štefánikova, ktorá po kompletnej rekonštrukcii a nadstavbe poskytuje cca 5 100 m² prenajímateľných plôch. Do konca roka 2015 sa očakáva dokončenie prvej fázy projektu Twin City, ktorý prinesie 16 000 m² administratívnych plôch.

Transakcie uzatvorené v poslednom štvrtroku vlnajška obsiahli výmeru 46 000 m².

Predstavuje to medziročný nárast o 73 %. Nové nájmy v tomto štvrtroku tvorili takmer tri štvrtiny všetkých transakcií. Trh prenájmu

kancelárskych priestorov si v tomto období pripísal jednu transakciu väčšej spoločnosti nad 10 000 m² a osem transakcií spoločností zo skupiny 1 000 až 2 500 m². Dominovali transakcie zo sektorov financií, bankovníctva a poisťovníctva – s podielom približne 42 %, nasledované odvetvami informačných technológií a profesionálnych služieb (13 %).

Miera neobsadenosti kancelárskych priestorov sa ku koncu roka 2014 znížila z pôvodných 13,11 % v predošlom štvrtroku na 11,24 %. Najnižšia – na úrovni 8,62 % – bola v piatom obvode, naopak, najvyššiu (temer 19 %) zaznamenali v Bratislave III a IV.

TA

Od poklesu k rastu... Ako na to?

Čo by prospelo rozvoju cestovného ruchu na Slovensku

Odborníci navrhujú rekreačné poukážky, letecké linky do nových destinácií, odbúranie byrokracie a nadmernej administratívy.

V minulom roku Slovensko zaznamenalo výrazný pokles v počte domácich, ale najmä zahraničných návštevníkov. Podľa štatistiky za tretí kvartál počet prenocovaní klesol o takmer 580-tisíc v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2013.

„Takýto prepad nás neteší,“ konštatuje prezident Zväzu cestovného ruchu (ZCR) SR Marek Harbulák a pre lepšiu ilustráciu pridáva: „Ak vezmeme do úvahy priemerný počet lôžok v jednom ubytovacom zariadení a priemernú obsadenosť všetkých na Slovensku, je to ako

keby 122 z nich prišlo o svoju klientelu na celý rok. Inými slovami, mohli by ukončiť činnosť a prepustiť zamestnancov.“ Spomenuté číslo predstavuje napríklad polovicu všetkých ubytovacích zariadení v Trenčianskom alebo Trnavskom kraji.

Ako prilákať turistov

Podľa M. Harbuláka by k nám návštevníkov zo vzdialených krajín mali priťahovať chartrové a pravidelné linky na slovenských letiskách, ktoré sa postupne rozširujú. Podporu pre rast počtu zahraničných hostí vidí v zmenách a zjednodušení pravidiel vízovej politiky.

Podľa viceprezidenta ZCR SR Stanislava Macka by sa však prioritná pozornosť nemala sústreďovať na Čínu, Japonsko či Kóreu – vzhľadom na nízky počet ich turistov, ktorí nás navštvia. „Zďaleka nedosahujú slovenský priemer 2,8 prenocovaní,“ zdôvodňuje. „Zahraniční hostia

by k nám mali pricestovať na dlhšie obdobie a častejšie,“ nazdáva sa S. Macko.

Domáciu klientelu by pre trávenie dovolenky na Slovensku mohli motivovať aj rekreačné poukážky. Tie mali byť podľa prezidenta ZCR SR

Slovensko by sa malo zviditeľniť aj na veľtrhoch a výstavách.

zavedené už dávno. „V prvom rade nimi chceme podporiť domáci dopyt po službách,“ hovorí M. Harbulák. „Lebo ten tvorí základ cestovného ruchu v každej vyspelej krajine,“ dodáva.

Sú predpisy brzdu?

Okrem klesajúcej návštevnosti, ktorá sa podpísala pod pokles výkonov, podnikatelia v cestovnom ruchu musia čeliť aj vysokej miere byrokracie – napr. zvyšovaniu regulácie a množstvu novej legislatívy. Ďalším dôvodom negatívneho vývoja u nás je odvodové a daňové zaťaženie. Rast osobných nákladov a vysoká sadzba DPH sa prejavujú zvyšovaním cien, čo znižuje konkurencieschopnosť našich zariadení. Takéto opatrenia brzdia rozvoj kvality služieb a znevýhodňujú ich poskytovateľov. Preto chce ZCR presadzovať zavedenie opatrení, ktoré by podporili rast výkonov a tržieb. To by v konečnom dôsledku podporilo nielen odvetvie cestovného ruchu, ale prispelo by aj k tvorbe pracovných miest a rozvoju regiónov.

TA

Foto: TASR

Zvýšiť návštevnosť v Tatrách by mala aj nedávno otvorená linka Poprad – Riga.

Do Maďarska prišlo vlni viac turistov

Maďarsko navštívilo vlni o 6,4 % viac zahraničných turistov než v roku 2013. Počet nimi strávených nocí vzrástol v uvedenom období o 4,6 % na 766 000. Z Veľkej Británie aj ČR pricestovalo medziročne o 28 % viac hostí, z USA o 8 % viac. Poklesol počet návštevníkov z Ruska (o 8,2 %), Rakúska (o 7,5 %) i Nemecka (o 5,6 %). Počet turistov prichádzajúcich na jeden deň vlni klesol o 6 %, pričom najviac ich bolo zo Slovenska – 2,8 milióna, z Rumunska 2,3 milióna a z Rakúska 1,8 milióna. Na viacdňovú návštevu pricestovalo najviac Nemcov (844 000), Rumunov (405 000), Slovákov (366 000) a Rakúšanov (350 000). Zo Spojených štátov pricestovalo v minulom roku 163 000 turistov.

K 30. novembru 2014 bolo v Maďarsku 2 339 komerčných ubytovacích zariadení, z toho 924 hotelov a 913 penziónov dovedna s vyše 62 000 izbami.

TA

Slovensko láka turistov cez regióny

Zväz cestovného ruchu (ZCR) SR vidí potenciál na rýchlejší rozvoj turizmu na Slovensku v oblastných organizáciách cestovného ruchu (OOCR), ktorých združuje 29.

Podľa viceprezidenta ZCR SR Jána Svobodu sa OOCR stali najefektívnejším nástrojom propagácie Slovenska v zahraničí aj doma. „Sú dôkazom, ako môže spolupracovať samospráva s komerčnými subjektmi,“ konštatoval. „Je to

ideálny nástroj na rozšírenie ponuky pre návštevníkov regiónu, a tým aj na udržanie klienta v danom regióne dlhší čas,“ podčiarkol. Vďaka tomuto prepojeniu sa podľa neho zvýšil priemerný počet prenocovaní v niektorých regiónoch Slovenska z 1,5 dňa na 2,5 dňa.

Začiatkom februára ZCR SR na svojom valnom zhromaždení prijal dvoch nových členov – Bratislava Tourist Board (BTB) a Región Vysoké Tatry. „Vitame prizvanie medzi členov zväzu ako dôležitý krok k prepojeniu a hlbšej spolupráci všetkých zložiek cestovného ruchu,“ povedal predseda predstavenstva BTB František Stano. „Práve na úrovni destinácie sa vytvára samotný produkt a marketingové stratégie na prilákanie návštevníkov, ktoré by sa mali prenášať aj do prezentácie krajiny ako takej,“ doplnil.

TA/ZC

Slovakiatour ponúkol pestré zážitky

Na prelome januára a februára hostilo bratislavské výstaviisko Incheba 21. ročník nášho najvýznamnejšieho veľtrhu cestovného ruchu – ITF Slovakiatour. Konal sa pod záštitou Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, odbornú spoluprácu prevzal Zväz cestovného ruchu SR. Ambíciou podujatia je okrem iného predstaviť Slovensko ako atraktívnu destináciu

pre turistov z celého sveta.

Návštevníci tu dostali možnosť pod jednou strechou porovnať ponuky cestovných kancelárií, ale aj expozícií jednotlivých regiónov a krajín. Premiérovu sa predstavili Spojené štáty americké a Seychely, no nechýbali ani ďalšie vzdialené a exotické krajiny ako Brazília, Jamajka, Namíbia či mnohé iné.

Partnerom veľtrhu bol už druhýkrát Moravsko-sliezsky kraj, ktorý sa v súvislosti s nadchádzajúcim hokejovým šampionátom v ČR návštevníkom predstavil v jedinečnej hokejovej expozícii. Slovensko na podujatí predstavilo väčšinu turistických regiónov, hoci samostatné stánky Trenčianskeho a Banskobystrického kraja tentoraz chýbali.

Vhodným doplnujúcim osviežením ponuky boli súbežné podujatia: 22. výstava Poľovníctvo a oddych, ako aj 7. výstava Wellness a fitness. Celkovo sa na veľtrhu predstavilo 362 vystavovateľov z 21 krajín. Slovakiatour opätovne potvrdil svoju stabilnú pozíciu a zaznamenal pozitívny ohlas u viac ako 62-tisíc návštevníkov. **TA/JF**

Veľtrh cestovného ruchu aj v Brne

Januárový 25. veľtrh cestovného ruchu Go a 24. veľtrh turistických možností Regiontour 2015 zaznamenali veľký úspech. Usporiadatelia hlásia o 44 percent vyšší záujem vystavujúcich firiem ako v minulom roku. Celkovo 985 vystavovateľov z 22 krajín tu odprezentovalo svoje kultúrne tradície, turistické lokality i gastronómické špeciality.

Až 55 slovenských vystavovateľských firiem, v takmer 90-percentnom zastúpení regiónov, prišlo tento rok predviesť svoj rozmanitý turizmus predovšetkým českým dovolenkárom. „Český návštevník je pre slovenský turizmus tradičný a veľmi dôležitý. Len v minulom roku sa odhaduje takmer polmilionová návštevnosť Čechov v slovenských turistických oblastiach,“ povedal Ľuboš Podolský, zástupca spoločnosti

Veletrhy Brno, a. s., pre SR.

Čoraz viac Slovákov uprednostňuje pred primorskými krajinami spoznávanie vlastných regiónov i susedných krajín ako Česká republika, Poľsko či Maďarsko. „Pri výbere dovolení rozhoduje najmä vzdialenosť bez potrebného nákupu letenky, kultúrna a jazyková blízkosť, bohaté možnosti turistického využitia, ich zážitková pestrosť a kvalitné služby. Podpora regiónov v oblasti cestovného ruchu sa tak pozitívne odráža na stále vyššej návštevnosti nielen Čiech a Moravy, ale všetkých krajín Vyšehradskej štvorky,“ skonštatoval Jan Šilhánek, organizátor výstav Go a Regiontour 2015.

Ponuku najväčšieho podujatia cestovného ruchu v ČR si počas štyroch dní prezrelo 30-tisíc návštevníkov. **ZS**

Orbis rozšíril sieť hotelov

Hotelová sieť Orbis podpísala v januári so svojím strategickým akcionárom Accor dohodu o prevzatí 46 hotelov v strednej Európe a uzavrela s ním licenčnú zmluvu. Vďaka tejto transakcii posilnila svoju pozíciu lídra v hotelovom a ubytovacom segmente v celom regióne. Cena obchodu je 142,3 milióna eur. Orbis získal súčasnú sieť 46 hotelov Accor v šiestich krajinách: Bulharsko, Česko, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko a Slovensko. Až 76 % z nich sa nachádza v hlavných mestách. Všetky sú prevádzkované pod značkami Accor: Sofitel, Pullman, MGallery, Novotel, Mercure, Ibis a Ibis Budget.

K dnešnému dňu má Orbis Group viac ako 100 hotelov pôsobiacich v ôsmich krajinách strednej Európy. Licenčná zmluva ju oprávňuje zabezpečovať hotelierske služby pod značkami spoločnosti Accor celkovo v 16 krajinách, a to až do roku 2035. **KG**

Zámok Herálec najlepší v ČR

Už trinásť raz vyhlásil najväčší svetový cestovateľský recenzný portál TripAdvisor víťazov prestížnych ocenení Travellers' Choice Awards. Päťhviezdičkový hotel Chateau Herálec sa na základe skúseností cestovateľov z celého sveta, ale tiež vynikajúcej úrovne poskytovaných služieb, zaradil medzi 25 najlepších hotelov v ČR aj pre rok 2015. Zároveň bol vyhlásený za najlepší mimopražský hotel v troch kategóriách: Top Small Hotels, Top Luxury Hotels a Top Hotels for Service. Chateau Herálec patrí k najkrajším zámkom v Čechách s vynikajúcou polohou – leží v samom srdci Európy, na pomedzí Čiech a Moravy, hodinu cesty medzi Prahou a Brnom. Ponúka unikátne dizajnové ubytovanie a exkluzívny servis so štandardmi a vymoženosťami dneška. **AK**

Obrázky na tejto strane pochádzajú zo servisu TASR a firemných zdrojov.

Čaje, ktoré pomôžu schudnúť

Okrem zdravej, pestrej stravy a pravidelného pohybu vám boj s prebytočnými kilami môžu uľahčiť čajové novinky. Lahodný Detox & Slim – kombinácia zeleného čaju so žihľavou – napomáha prirodzenému procesu očisty organizmu. Odporúča sa vypíť aspoň 2 – 3 šálky denne v období, keď držíte diétu.

Alebo siahnite po „očisťujúcom“ čaji Purify & Slim. Ide o silnú kombináciu bylín s čajom Pu-erh, doplnenú sviežou chuťou mäty. Pu-erh sa považuje za najstarší čaj na svete a ako lahôdku ho pili už pred tisícročiami čínski cisári. Práve pitie tohto čaju je tajným tipom z Ázie, ktorý pomáha regulovať množstvo tuku v tele. Pu-erh potláča syntézu cholesterolu v pečeni a výrazne zvyšuje rýchlosť odbúravania „zlého“ cholesterolu. Pravidelné pitie dvoch – troch šálok čaju denne pomáha kontrolovať telesnú hmotnosť.

VN

Pomoc diabetikom pri liečbe bolesti

Pálčivá bolesť nôh, pálenie, kŕče – to sú príznaky tzv. diabetickej neuropatie, ktorá trápi každého tretieho diabetika. Ide o najčastejšiu komplikáciu u pacientov s cukrovkou a spolu s ďalšími ťažkosťami môže viesť až k amputáciám. Na Slovensku pre komplikácie spojené s cukrovkou prišlo vlni o nohu 4 000 ľudí.

Na tlmenie uvedených bolestivých stavov je zameraná patentovaná neinvazívna fyzikálna terapia MDM. Je založená na pôsobení slabých elektrických impulzov na oblasť centrálného nervového systému – prenášajú sa cez snímače umiestnené na hlave. V tele spôsobujú zmeny, ktoré pacienti vnímajú ako úľavu od bolesti.

V lekárskej praxi je táto liečebná metóda stále nová – v EÚ sa používa päť rokov. Od januára ju môžu využívať aj diabetici v Bratislave, kde otvorili MDM Centrum – na Slovensku druhé po Banskej Bystrici.

TA

Soľanka z hĺbky zeme lieči kožné problémy

Vďaka soľanke zo severnej Moravy netreba cestovať na liečenie k Mŕtvemu moru.

Mnohým pacientom s kožnými defektmi sa osvedčil ozdravný pobyt pri Mŕtvom mori. Vysoký obsah minerálov ako jód a bróm v tamojšej vode poskytuje vhodné podmienky pre liečbu lupienky, rôznych ekzémov a ďalších kožných ochorení. Nie každý si však môže dovoliť cestu a liečebný pobyt v zahraničí. Takéto pobyty nehradia ani zdravotné poisťovne.

Dobrou alternatívou však je tzv. jódovo-brómová soľanka, ktorá sa v Európe vyskytuje iba v Taliansku, Rakúsku, Poľsku a v ČR – konkrétne v oblasti Ostravy. Táto patrí k najúčinnejším, s najvyšším obsahom liečivých látok: obsah jódu a brómu v nej preyšuje vodu z Mŕtveho mora desaťnásobne! O jej priaznivých účinkoch vedeli ľudia už v 13. storočí, systematicky sa začala využívať v polovici 19. storočia.

„Soľanka sa ťaží v hĺbke niekoľko sto metrov. Tvori ju zakonzervovaná voda pravekého mora, ktoré tu bolo pred 6,5 až 11 miliónmi rokov,“ hovorí Miroslav Kaleta zo spoločnosti Fysiomed CS. „Je extrémne bohatá na jód a bróm. Práve

preto sa začala využívať na výrobu prípravkov, akými sú balneokonzentráty pre ozdravné kúpele alebo jódovo-brómové soľné masť,“ dopĺňa.

Pri kúpeli sa jód z jódovo-brómovej vody chemicky viaže na kožu. Vytvorí na nej tzv. jódové depo, ktoré je vodou nezmývateľné. Z neho sa potom jód vstrebáva do organizmu. Jódovo-brómová voda zmäkčuje väzivové štruktúry, uvoľňuje svalové kontraktúry, zlepšuje prekrvenie tkanív a orgánov, zmierňuje akútne i chronické zápalové procesy, upokojuje kožné defekty. Vďaka vazodilatačnému účinku a vplyvu na spojivo znižuje krvný tlak a výrazne zvyšuje vstrebávanie zápalových výpotkov. Spolu s vplyvom termoterapie pôsobí tiež výrazne analgeticky, zmierňuje spasticitu svalov. Kúpeľná liečba pomocou jódovo-brómovej vody podporuje imunitné procesy, má priaznivý účinok na celkovú kondíciu, motoriku a funkciu periférneho i centrálného nervového systému.

PK

Tekutá ajurvédská energia

Zimné mesiace s nedostatkom svetla a vitamínov spôsobujú, že organizmus je vyčerpaný a unavený. Skvelým tipom, ako získať energiu, je čerpať ju z prírody! Na posilnenie psychickej a fyzickej kondície sa v ajurvédskej medicíne už pred tisícročiami používala rastlina s názvom „ašvaganda“. Známa je aj ako vitánia alebo indický ženšen.

Pravidelné užívanie ašvagandy má na organizmus priaznivé účinky – tlmí únavu, upokojuje centrálny nervový systém, podieľa sa na stimulácii mozgových funkcií, prispieva k odolnosti voči stresu, spomaľuje proces starnutia, zlepšuje pamäť a pomáha posilňovať imunitný systém. Viaceré klinické testy potvrdili, že pomáha odstraňovať z tela toxíny a je významným životobudičom.

Ak chcete vyskúšať jej priaznivé účinky, doprajte si ju v podobe chutnej ajurvédskej kávy Ašvaganda. Ide o instantnú kávovinu, obsahujúcu výťažok z tejto himalájskej rastliny a tiež čakanku, ktorá má priaznivý vplyv na trávenie. Stačí

zaliať ju vriacou vodou, doplniť mliekom a podľa chuti osladiť cukrom, medom alebo iným sladidlom. Ajurvédsku kávu dostanete kúpiť v lekárnach a v predajniach zdravej výživy.

VN

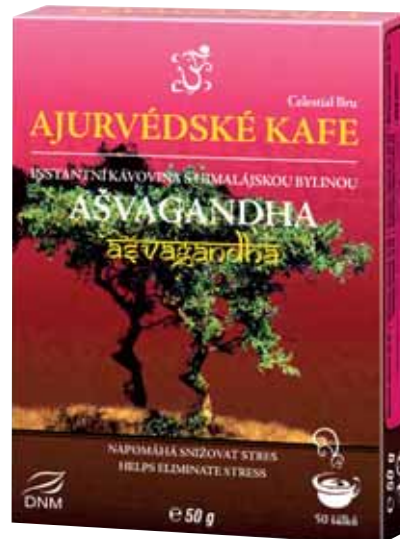
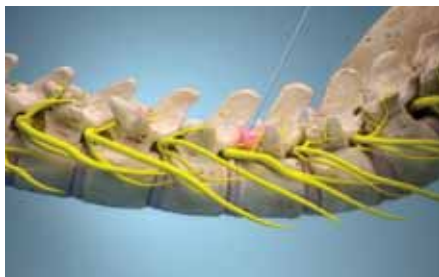

Foto na tejto dvojstrane: firemné zdroje, Goisrael/ Itamar Grinberg

Ihlou proti bolesti chrbta

Bolieva vás chrbát a nepomáhajú ani fyzioterapeutické cvičenia? Pomôcť môže intervenčná liečba bolesti. Predstavuje vhodné riešenie aj pre tých, ktorí ešte nepotrebnú operáciu alebo sa jej boja. Ide o miniinvasívne zákroky, trvajúce len pár minút. Robia sa ambulantne, v lokálnej anestézii, pacient po ich vykonaní môže odísť domov. Doba rekonvalescencie je zlomkom v porovnaní so štandardnými operáciami. Základom predchádzajú intervenčné diagnostiky,

ktoré majú presne odhaliť zdroj bolesti. V prvom rade sa zavedením analgetik testujú najrôznejšie nervy v okolí chrbtice.

„Všetky výkony uskutočňujeme pod kontrolou RTG alebo ultrazvuku, takže presne vidíme, či sme na správnom mieste,“ hovorí MUDr. Martin Griger, vedúci lekár bratislavského pracoviska siete EuroPainClinics. „Ak pacient pocíti úľavu, vieme, že daný nerv je problémový. Potom ho môžeme cielene odstrániť napríklad teplom prostredníctvom intervenčnej ihly,“ vysvetľuje. Podobne možno zlikvidovať bolesť vychádzajúcu z medzistavcovej platničky.

Unikátnou metódou je aj epiduroskopia, pri ktorej lekári zavedú pacientovi do kanála chrbtice malú kameru. Môžu tak presne vidieť zdroj bolesti, priamo tam podať lieky alebo laserom odstrániť nervy vysielajúce bolesť.

VN

Organizácia muskulárnych dystrofií v SR: Rátajte s nami!

Naším poslaním je obhajoba a presadzovanie práv a potrieb ľudí s nervovo-svalovými ochoreniami.

Sme jediná špecifická organizácia na Slovensku, združujúca deti a dospelých s progresívnou svalovou dystrofiou a iným druhom nervovo-svalového ochorenia, ako aj ich

rodiny. Členom s týmito zriedkavými chorobami poskytujeme ľudské zázemie a odbornú pomoc.

Naším cieľom je poskytovanie členom adresnej a systematickej pomoci, ktorá reaguje na ich postupne sa zhoršujúci zdravotný stav. Progresia ochorenia sa prejavuje najmä potrebou fyzickej pomoci, nutnými bezbariérovými úpravami v domácnosti, odkázanosťou na viaceré

kompenzačných pomôcok, napr. používanie mechanického a elektrického vozíka, polohovacej postele s antidekubitným matracom, zdvíhacieho zariadenia, dýchacieho prístroja a pod.

Svojim členom a klientom poskytujeme špecializované sociálne poradenstvo,

sprostredkovanie osobnej asistencie, organizujeme rekondičné pobyty pre deti a dospelých, prostredníctvom kampane Belasý motýľ šírimo osvetu o dôsledkoch ochorenia a organizujeme verejnú zbierku, z ktorej poskytujeme príspevky na pomôcky. Vydávame informačné materiály o ochorení a zdravotnej starostlivosti (časopis Ozvena, letáky, brožúrky, semináre).

AM

Kašeľ možno tíšit aj mechanicky

Pri prechladnutí alebo infekcii dýchacích ciest je kašeľ typickým obranným mechanizmom. Ak pretrváva alebo je silný, spôsobuje odtrhávajú ochrannú vrstvu sliznice dýchacích ciest, a tie sú náchylnejšie na ďalší zápal. Je preto vhodné myslieť aj na ochranu a zvlhčenie sliznice, čo stimuluje jej čistiace funkcie. Liečba kašľa závisí od jeho typu. Ak je dráždivý, odporúčajú sa antitusiká. Tie ovplyvňujú centrá kašľa v mozgu, a tak ho zastavujú. Pretože dráždivý, suchý kašeľ nemá žiaden pozitívny vplyv na liečebný proces, je vhodné, aby sa z neho čo najskôr stal kašeľ produktívny. Produkciu hlienu a vykašliavaniu napomáhajú expektoranciá. Vykašľaním choroboplodných zárodkov infekcií i kašeľ ustane. Tíšit kašeľ možno aj mechanicky, resp. na fyzikálnej báze. Príkladom sú vo fytoterapii využívané prípravky z liečivých rastlín, napríklad pľuzgierky islandskej. „Extrakt z tohto lišajníka obsahuje slizovité látky, ktoré vytvárajú na dýchacích cestách ochranný film,“ vysvetľuje pneumológ Branko Takáč a pokračuje: „Tým zvlhčuje sliznicu, chráni ju a pomáha tíšit podráždenie vplyvom zápalu, ale aj kašľa samotného.“

VN

Nový liek na rakovinu testujú aj na Slovensku

Nádorové ochorenie pľúc je najčastejším novodiagnostikovaným nádorovým ochorením na svete a súčasne najčastejšou príčinou úmrtí onkologických pacientov. Nový liek proti nemu testuje česká spoločnosť Sotio. Liek funguje na princípe aktívnej bunkovej imunoterapie; mal by vyvolať imunitnú reakciu proti nádorovým bunkám a spomalenie ochorenia. Program klinických testov sa nedávno začal vo Všeobecnej fakultnej nemocnici v Prahe, pričom spolupracovať má takmer 20 ďalších zdravotníckych centier v ČR, na Slovensku aj v rámci EÚ. Má sa na ňom zúčastniť viac ako 100 pacientov. „Budeme sledovať, či prídanie protinádorovej imunoterapie k štandardnej liečbe zlepši prognózu tejto agresívnej choroby,“ povedal Radek Špišpek, šéf výskumu v spoločnosti Sotio. TA

Organizácia muskulárnych dystrofií v SR

Právna forma:
občianske združenie
Názov:
Organizácia muskulárnych dystrofií v SR
Sídlo:
Vrútočká 8
821 04 Bratislava
IČO:
00 624 802
Tel:
02/43 41 16 86
www.omdvsr.sk

Rátajte s nami!

2% + 2%

= 100% našich aktivít

Darujte nám 2% z Vašich daní

a pomôžte aj Vy deťom a dospelým so svalovou dystrofiou. Aktivity OMD v SR sú zamerané na pomoc ľuďom so závažnými nervovo-svalovými ochoreniami a ich rodinám na celom Slovensku. Mnohými činnosťami supľujeme pomoc štátu a robíme to bez jeho adekvátnej podpory už dlhodo. Každé 2% sú pre nás mimoriadne dôležité, umožňujú nám udržať kontinuitu našich služieb a plánovať nové projekty.

Ďakujeme!

Mgr. Andrea Madunová, predsedníčka OMD v SR

Reuma: zákerná i tajomná

Neprijemné ochorenie, všeobecne nazývané reuma, postihuje vo svete milióny ľudí a približne 43-tisíc na Slovensku. Často sa spája s vyšším vekom; môžu ním však trpieť aj mladí ľudia.

Trápia vás stuhnuté, opuchnuté a bolestivé kĺby? Zvýšte pozornosť, môžu to byť príznaky zákernej choroby menom reuma. V skutočnosti ide o rozsiahlu skupinu viac ako 150 druhov chorôb, ktoré závažne poškodzujú kĺby a človeka obmedzujú v pohybe.

Nie je neliečiteľná

Táto choroba je zákerná. Príčiny vzniku nie sú doteraz celkom objasnené, ale napriek mnohým mýtom nie je neliečiteľná. „Reuma je chronické zápalové ochorenie s neznámymi príčinami, charakterizované symetrickým postihnutím kĺbov,“ hovorí ortopéd MUDr. Štefan Petriščák, PhD. „V počiatočnej fáze sa približne u 2/3 pacientov prejavujú symptómy ako únava, nechutenstvo alebo nešpecifické ťažkosti na pohybovom aparáte, stuhnutosť a častá bolesť aj v pokoji,“ vysvetľuje. Vplyvom zábalov, kúpeľnej liečby, liekov, krémov a roztokov v mnohých prípadoch bolesti možno utíšiť a choroba sa dá zmierniť.

Liečba je dlhodobá; chorobu zmiernujú špeciálne lieky, kúpele, zábal, krémy a roztoky.

Možnosť liečby je viacerá. Používajú sa napríklad glukokortikoidy spolu s ďalšou bazálnou liečbou, v prípade reumy typu Bechterevovej choroby sú to nesteroidové antireumatiká. Možná je tiež biologická liečba.

Kosodrevinová silica a jej účinky

Na reumatické problémy má blahodarný účinok aj kosodrevinová silica, ktorá sa získava z čerstvého ihličia mladých vetvičiek borovice horskej. „Kosodrevinová silica má antimikrobiálne a protizápalové účinky. Je účinná v boji proti reumatickým ochoreniam, kĺbovým bolestiam a artróze,“ hovorí PharmDr. Hana Kollegová. „Okrem priaznivých účinkov na pohybový aparát pôsobí vďaka antioxidantným a dezinfekčným

účinkom na uvoľňovanie hlienov, kašeľ, podporuje prekrvenie, obmedzuje rast plesní a rozmnožovanie baktérií,“ dodáva.

Príčinu reumy nepoznáme; svoj podiel majú genetika, stres, fajčenie aj hormonálne zmeny.

Vhodnými doplnkami pri bolesti kĺbov, zvýšenom napätí svalov a reumatických bolestiach sú napríklad produkty z radu Allga San s obsahom kosodrevinovej silice a iných účinných látok. „Počas liečby odporúčam používať na utíšenie bolesti masť s obsahom kosodrevinovej silice, ktorá okrem toho, že tíši bolesť, má aj protizápalové účinky. Existuje aj biologická liečba, ktorá nielen zmiernuje reumatické bolesti, ale pôsobí aj na samotnú podstatu ochorenia a zabráňuje rozvoju poškodzovania kĺbov,“ vysvetľuje Dr. Kollegová.

Rozhýbte kĺby správnym výberom jedla

Vysoký príjem bielkovín telo nedokáže dobre spracovať a pre ľudí náchylných na reumu je rizikový. Konzumujte málo potravín s obsahom kyseliny arachidonovej, podporujúcej zápal – napríklad vajčka a mäso, najmä salámy. Naopak, ovocie, zelenina, ryby a rastlinné oleje pomáhajú zápal zmierniť. Preto sa do jedálneho lístka odporúča častejšie zaradiť zeleninové

vývary, slede, lososy, tuniaky, vlašské orechy, sóju, olivy, zeleninové a ovocné šťavy. Určite by ste sa však mali vyhýbať bielemu cukru, bielej múke a červenému mäsu. Stravujte sa zdravo a vyhýbajte sa nadváhe, pretože tá nadmerne zaťažuje kĺby. Pamätajte si, že strava bez konzervačných látok a zdravá črevná flóra zlepšujú celkový stav pacientov s reumatickými ťažkosťami.

Športom proti reume

Pravidelnou pohybovou aktivitou sa nielenže udržiavate vo forme, ale výberom správnej športovej aktivity podporujete spevnenie svalov a kĺbov. Medzi športy šetriace kĺby patria plávanie, bicyklovanie a turistika.

Pred pohybovou aktivitou nezabúdajte na kvalitný strečing, ktorý vás ochráni pred poraneniami, a tiež na špeciálne oblečenie a športové pomôcky.

VN

Obrázky: SXC

Liga proti rakovine oslavuje...

... okrúhle 25. výročie vzniku. Začínala v roku 1990 v stiesnených priestoroch, s elánom a ideálmi. Prvou aktivitou bol rekondičný výlet pre onkologických pacientov. Za ním nasledovalo ďalších 35 rekondičných a 22 relaxačných pobytov, všetky bezplatné, pritom však na nezaplatenie...

Dôležitým krokom bolo zriadenie Linky pomoci (1994). Onkológovia „na telefóne“ dali pacientom a ich rodinám to, čo nik iný nemohol – svoj čas a prístup k špecifickým informáciám.

Po štvrtstoročí intenzívnej práce a transparentnom používaní zdrojov (či už z Dňa narcisov alebo z 2 % asignácie z daní) má Liga proti

rakovine v rukách veľmi silnú, no i krehkú kartu – dôveru ľudí. Vďaka nej môže poskytovať celoročnú starostlivosť v podobe psychosociálnej, fyzickej či finančnej výpomoci. Vďaka nej si mohlo viac ako 6 500 pacientov oddýchnuť na týždňovom pobyte, 3 000 rodičov mohlo byť pri svojich deťoch hospitalizovaných na onkológii, vďaka nej nespočetné množstvo ľudí mohlo využiť psychologickú pomoc v 14 slovenských mestách – všetko bezplatne.

Liga podporuje aj výskum a pomohla obstaráť mnoho zdravotníckych prístrojov, drobných i veľkých, ktoré zlepšujú kvalitu liečby či života chorých na rakovinu. Jej zásluhou sa na 60 školách už 15 rokov vyučuje, ako nepovinný predmet, onkologická výchova. To všetko dosiahla

vďaka dôvere verejnosti, ktorá jej umožňuje robiť to, čo pokladá za najlepšie a najprínosnejšie, čo robí dobre a rada.

MD

Stres „štartérom“ civilizačných chorôb

Medzi najsilnejšie stresové faktory patria strach zo smrti, úmrtie blízkeho človeka, ťažká choroba, problémy v zamestnaní. Často nás tiež trápia pôžičky a hypotéky, politika či dopravné zápchy. Problémom sú aj nároky, ktoré ľudia kladú na seba samých.

Na stresujúce podnety reagujeme individuálne. Najčastejšie zvýšenou nervozitou a napätím, poruchami koncentrácie, bolesťami hlavy, zvýšenou alebo nepravidelnou srdcovou činnosťou, žalúdočnými problémami, kŕčmi či zvýšenou dráždivosťou, tzv. tetániou. Pritom nemusí ísť iba o stres psychický, ale napríklad aj o hluk, zmeny času alebo prostredia, nepriaznivé poveternostné podmienky, nadmernú fyzickú záťaž, zlú životosprávu. „Stres sa môže podieľať na rozvoji rôznych civilizačných chorôb, najmä srdcovocievnych, psychických či tráviaceho systému,“ upozornila Katarína Babinská z Fyziologického ústavu LFUK v Bratislave.

Proti stresu možno bojovať pravidelnou fyzickou aktivitou. Dôležité je aj dopĺňanie magnézia, ktorého spotreba v organizme vplyvom stresových faktorov rastie. Najviac je ho v morských riasach, orechoch, čaji a zázvore.

TA

Liga usporadúva pre pacientov aj kreatívne kurzy.

© GW152312

NEPOMÁHAJÚ PRETO, ABY SA ZVIDITEĽNILI

Liga proti rakovine ďakuje tisícom ľudí, ktorí nezištne pomáhajú 2 % zo svojich daní.

Liga proti rakovine SR. Adresa: **Brestová 6, 821 02 Bratislava**. Právna forma: **občianske združenie, IČO: 00641219**. Na zaslanie 2 % nie je potrebné číslo účtu organizácie. Tlačivo na zaslanie 2 % a bližšie informácie nájdete na www.2percenta.lpr.sk

Chrípka stále útočí

Nie každé prechladnutie či kašeľ automaticky znamenajú, že človek dostal chrípku. Tá prichádza náhle a sprevádzajú ju vysoké teploty – aj nad 40 stupňov.

Sezóna chrípky sa začína s príchodom októbra a trvá až do apríla nasledujúceho roka. Obvyklý decembrový nárast chorých býva prerušený vianočnými prázdninami. Chorobnosť začne opäť rásť v januári a začiatkom februára zvyčajne prerastá do epidémie. Rizikovými skupinami sú najmä ľudia s oslabeným imunitným systémom, chronicky chorí a ľudia nad 60 rokov veku. Najvyššia chorobnosť je pritom do 15. roku života. Dôvodom je aj fakt, že školské kolektívy sú ideálnym miestom šírenia choroby.

Liečte sa doma

Pri prvých príznakoch ochorenia odborníci radia ostať doma a liečiť sa. Antibiotiká na samotnú chrípku neúčinkujú. Odporúčajú sa lieky na tlmenie bolesti hlavy, svalov a na zníženie teploty. Nezabúdajte na dodržiavanie zásad osobnej hygieny, konkrétne časté umývanie rúk, a to vrátane používania jednorazových vreckoviek a ich bezpečného likvidovania. Pokiaľ nevzniknú komplikácie, po troch až piatich dňoch príznaky choroby odznejú. Dovtedy by mal chorý zostať doma. K úplnému uzdraveniu obvykle dôjde do dvoch až štyroch týždňov.

Predchádzajte ochoreniu

Ako prevenciu chrípky a ďalších respiračných ochorení odporúča Úrad verejného zdravotníctva SR zásady zdravého životného štýlu: správnu výživu s dostatkom ovocia, zeleniny a tekutín, dostatočný pobyt na čerstvom vzduchu, otužovanie, dostatok spánku a odpočinku. Počas chrípkovej sezóny je dôležité i primerané obliekanie. Riziko nákazy takisto znižuje časté a účinné vetranie, najmä v školách či na pracoviskách. Je vhodné vyhýbať sa kontaktu s chorými, ako aj uzavretým priestorom s vysokou koncentráciou ľudí. Virus chrípky sa totiž šíri predovšetkým vzduchom pri kašľaní a kýchaní.

Stihli ste sa zaočkovať?

Odborníci poukazujú na to, že najúčinnjšou formou prevencie proti chrípke je očkovanie. To v tejto sezóne uhrádzajú svojim poistencom všetky tri naše zdravotné poisťovne. Podľa epidemiológov je najvhodnejší čas na tento krok v priebehu októbra až novembra. Očkovať možno aj v ďalších zimných mesiacoch, avšak treba to stihnúť ešte pred prepuknutím epidémie. Po zaočkovaní si totiž organizmus vytvára ochranné látky postupne, približne v priebehu 10 až 14 dní. V čase zvýšenej aktivity chrípky je tu riziko, že zaočkovaná osoba ochorí skôr, ako si stihne vytvoriť protilátky.

TA
Foto: TASR

Nenechajte sa zaskočiť chorobou

V období vrtkavého počasia sú práve teplotné výkyvy zdrojom nachladnutí, chrípkových epidémií a zvýšeného čerpania péniiek. Preto by ste mali imunitu – váš ochranný štít pred vírusmi a baciľmi – udržiavať v akcieschopnom stave. Stačí dodržiavať pár jednoduchých zásad. Nepreháňajte to s alkoholom a zabudnite na cigarety, pretože tie vám žiadny osoh neprinesú, práve naopak. Aby vaše telo fungovalo, ako má, potrebuje dostatok vitamínov a minerálnych látok. Dožičte si ich v zelenine, ovocií či rybách. Nezabúdajte, že klincom do rakvy imunitného systému je nedostatok spánku a každodenný stres. Zlá nálada, negatívne pocity, konfliktné situácie, opakované telesné a psychické vyčerpanie – to všetko oslabuje

obranyschopnosť a zvyšuje náchylnosť na ochorenia.

Dbajte na pitný režim – denne vypite 2 – 3 litre tekutín, a nielen v lete. To pomáha udržiavať sliznice vlhké, takže sa v nich nemôžu usadiť baktérie ani vírusy. Každú noc spíte aspoň osem hodín a vstávajte v pravidelnom čase.

Okrem lepšej imunity tým získate aj energiu na celý deň.

Myslite na pohyb – dokáže odbúrať stres, zlepšiť kondíciu, dodať energiu aj kúsok šťastia. Nemusíte robiť nič adrenalínové, stačí aj prechádzka na čerstvom vzduchu. Otužujte sa – ráno alebo večer si doprajte studenú sprchu. V saune zasa odbúrate stres, prekrvíte pokožku, podporíte látkovú výmenu i reguláciu krvného tlaku.

Prekonať únavu a vyčerpanie a prispieť k novej funkcii imunitného systému môžete s pomocou účinných látok laktoferín a ProteQuine®. Tieto látky môžete organizmu dodávať dlhodobo, pred prepuknutím ochorenia, ale dokonca i počas antibiotickej liečby. Nájdete ich napríklad vo výživovom doplnku Preventan® Akut s brusnicovo-grepovou príchuťou.

BC

So zinkom to zvládnete!

Vítaný pomocník v boji s prechladnutím a vírusami

Súčasný životný štýl je veľmi hektický, stresujúci a časovo náročný. Nikto nič nestíha, každý je zaneprázdnený. Nájsť si pár dní na oddych je priam nemožné. Našli ste sa v týchto riadkoch aj vy?

Pracovný kolotoč sa točí neustále a nedobrovoľne z neho vypadnúť sa neoplatí ani finančne, ani z pohľadu pracovných úloh, ktoré nikto nevyrieši za vás. Aj preto mnoho zamestnancov pri objavení sa vírusy chodí naďalej do práce. Prítom ide o nesprávne a nezodpovedné konanie – nielen voči sebe, ale aj voči kolegom, ktorých takto môžete neúmyselne „nakaziť“.

Pozor na chlad a vírusy

Prechladnutie je jedno z najčastejších vírusových ochorení, ktoré potrápi Slovákov aj viackrát za rok. Typickými príznakmi sú kašeľ, kýchanie, nádcha, slzenie očí, bolesť hrdla, zachrípnutie, pocity únavy a celkovej slabosti či bolesti svalov a kĺbov. Spôsobujú ho aj baktérie, ale oveľa častejšie vírusy, ktoré sa prenášajú kvapôčkami – čiže kašľaním a kýchaním. Vedia doletieť až do vzdialenosti niekoľkých metrov a prežiť i niekoľko hodín.

Ak sa pohybujete v „open space“ priestoroch, vyhnúť sa vírusom je skoro nemožné.

Ak pracujete v „open space“ priestoroch, vyhnúť sa útoku vírusov je priam nemožné. Nakaziť sa choroboplodnými vírusmi a baktériami nemusíte len pri priamom kontakte s nakazeným – stačí chytiť sa kľučky dverí či iného predmetu,

s ktorým prišiel do styku. Vírusových nástrah, ktoré na vás v práci číhajú, je neúrekom, preto je najdôležitejšie dodržiavať preventívne zásady a pravidelne sa starať o svoj imunitný systém.

Myslíte na prevenciu

V rámci prevencie sezónnych ochorení a podpory imunity organizmu sa najlepšie osvedčilo dopovať svoje telo vitamínmi (v období vírusovým infekciám pokojne užívajte aj špeciálne výživové doplnky), pravidelne športovať, dopriať si kvalitný spánok a odpočinok, otužovať sa aj využiť priaznivé účinky saunovania. Po každej návšteve verejného miesta si dôkladne umyte ruky; oplatiť sa používať antibakteriálne mydlá, ktoré vás zbavia choroboplodných zárodkov. Odborníci majú aj ďalší tip, s ktorým budú na vás vírusy prikrátke – zinok! Zistilo sa, že ak si zvýšite denný príjem zinku, pôsobí to nielen preventívne, ale výrazne sa skracuje aj doba liečby už rozvinutého ochorenia, zmiernujú sa jeho príznaky a dokonca sa znižuje potreba použitia antibiotík.

Bojovník zinku

Zinok je hneď po železe druhým najrozšírenejším – a zároveň nenahraditeľným – stopovým prvkom v organizme, ktorý potrebuje každá bunka. Spolupodieľa sa na mnohých biologických procesoch, napríklad na metabolizme cukrov, tukov a bielkovín, na syntéze nukleových kyselín a podobne. Aj napriek jeho významnej funkcii v tele ho mnohí z nás majú nedostatok, pretože ho prostredníctvom potravy neprijímajú v dostatočnom množstve.

Zinok nájdete napríklad v červenom mäse, morských živočíchoch, obilninách alebo

strukovínach. Aby ste ho však prijali v množstve, dostatočne účinnom pre liečbu, odporúča sa pred výživovými doplnkami uprednostniť lieky, ktoré obsahujú garantovanú koncentráciu tohto prvku.

Zinok má preventívne účinky, zmierňuje príznaky choroby a skracuje liečbu.

Vyskúšajte napríklad voľnopredajný liek Zinkorot, ktorý okrem zinku obsahuje prírodnú kyselinu orotovú, prirodzene sa nachádzajúcu v mlieku a kolostre. Tá pomáha účinnejšie vstrebávať zinok zo zažívacieho traktu do organizmu. Zinkorot je určený na vnútorné použitie. Pred jeho užitím si prečítajte príbalový leták alebo sa poraďte s lekárom.

Dobrá rada na záver

Ak ste už pocítili prvé príznaky prechladnutia, doprajte si aspoň dva-tri dni pokoj na lôžku. Z bežného prechladnutia sa totiž môže vyvinúť komplikácia v podobe zápalu pľúc, prínosových dutín či stredného ucha, ktorá vás vyradí z pracovného kolotoča aj na niekoľko týždňov. Okrem oddychu spočíva liečba prechladnutia v užívaní liekov, ktoré zmierňujú nepríjemné príznaky. V prípade bakteriálnej infekcie chorému pomôžu antibiotiká. O ich predpise rozhodne praktický lekár na základe jednoduchého CRP vyšetrenia z krvi.

VN

Obrázky: Bontonfilm, WP

Antibiotiká nie sú, čo bývali

Strata účinnosti antibiotík je dnes celosvetovým problémom. Rezistencia mikróbov voči nim sa v posledných rokoch zvýšila do takej miery, že predstavuje vážnu hrozbu pre verejné zdravie.

Od 40. rokov minulého storočia, kedy sa do rúk lekárov dostal penicilín ako prvý reprezentant látok s antimikrobiálnym účinkom, sa antibiotiká (ATB) stali základným liekom bakteriálnych nákaz u ľudí i zvierat. Nielenže dopĺňajú liečbu infekčných chorôb ako pneumónia, tuberkulóza, malária, AIDS a nákazy súvisiace so zdravotnou starostlivosťou, ale sú takisto životne dôležité pri redukcii rizika komplikácií po invazívnych výkonoch, napríklad pri výmene kĺbov, transplantáciách orgánov, chemoterapii rakoviny či pri starostlivosti o predčasne narodené deti.

Baktérie rezistentné voči antibiotikám sú v EÚ zodpovedné za 25-tisíc úmrtí ročne.

Avšak spektrum využívania a aplikovanie ATB je 70 rokov od ich objavenia vážne ohrozené pre narastajúci počet rezistentných mikroorganizmov. To má za následok neúčinnú liečbu infekcií.

Naša ľahkovážnosť, ťažké následky

„Rezistencia je prírodný biologický fenomén ovplyvňovaný mnohými faktormi,“ hovorí Mária Avdičová, vedúca odboru epidemiológie banskobystrického Regionálneho úradu verejného zdravotníctva. „Nevhodné používanie ATB v humánnej i veterinárnej medicíne, ich používanie na neterapeutické ciele, ako aj znečistenie životného prostredia sú procesy, urýchľujúce hrozbu šírenia rezistentných mikroorganizmov. Následky sú vážne,“ varuje.

Slabé stimuly trhu a drahý vývoj spôsobujú, že na trh prichádza málo nových antibiotík.

Ako dodáva, rezistentné baktérie sú v krajinách EÚ zodpovedné za 25-tisíc úmrtí ročne. Prítom rýchly vývoj rezistencie, tlak na redukciiu používania ATB, slabé stimuly trhu a zvyšujúce sa ťažkosti i náklady na vývoj nových postupov antibiotickej liečby odrádzajú od investovania do tejto oblasti. Následok? V súčasnosti sa vyvíja len veľmi málo nových ATB. Antimikrobiálna rezistencia sa preto vníma ako globálny verejno-zdravotný problém, týkajúci sa všetkých a každého. „Rezistencia voči antibiotikám súvisí s rozsahom a spôsobom ich užívania,“ upozorňuje M. Avdičová. Pacientom ich podľa nej najviac predpisujú v rámci primárnej starostlivosti, pričom sa zvýšilo aj ich zbytočné užívanie a samo-liečba bez lekárskeho predpisu.

Nemáme sa čím chváliť

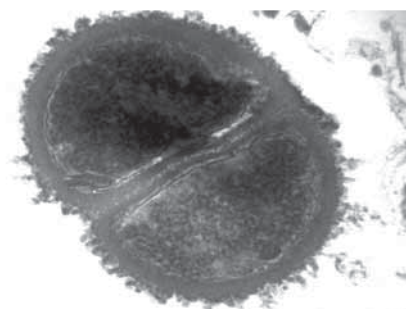
Slováci užívajú relatívne viac antibiotík ako obyvatelia okolitých krajín, ročne je to asi osem miliónov balení. Ich denná spotreba na 1 000 osôb dosahuje na Slovensku 23,8 dávky, hoci priemer v krajinách OECD je 20,5.

Tieto lieky pomáhajú iba pri bakteriálnych, nie vírusových ochoreniach. No v minuloročnom prieskume, ktorý na vzorke 150 žien a 150 mužov vo veku od 18 do 49 rokov uskutočnila agentúra B-inside, sa ukázalo, že až 68 percent Slovákov to nevie. Nazdávajú sa, že ATB sú účinné aj proti vírusom. A viac ako polovica (56 percent) tvrdí, že pomôžu pri zápale hrdla, ktorý však zväčša spôsobujú vírusy. Takmer všetci opýtaní Slováci (94 percent) pritom vedia, že zbytočné užívanie ATB vedie k odolnosti voči nim. „Ich zbytočné podávanie a nesprávne dávkovanie vedie nielen k znižovaniu ich účinnosti, ale aj k nežiaducim vedľajším účinkom,“ upozorňuje riaditeľka Kancelárie Svetovej zdravotníckej organizácie WHO na Slovensku Darina Sedláková.

Pomôcť má indikácia CRP

Asi 80 percent antibiotík pacientom na Slovensku predpisujú lekári v ambulanciách. Pediatri majú v rámci reálneho znižovania preskripcie ATB ako povinnú výbavu prístroj na stanovenie C-reaktívneho proteínu (CRP). Až na základe vyšetrenia týmto prístrojom môže lekár rozhodnúť o vhodnosti liečby pacienta antibiotikami. Bolo by vhodné, keby bol uvedený prístroj povinné aj v ambulanciách všeobecných lekárov pre dospelých, vyšetrenia však zatiaľ hradí iba jedna zdravotná poisťovňa.

TA/DT
Foto: TASR, SXC

Rezistentné stafylokoky MRSA zabil v roku 2005 v USA 19 000 ľudí.

CRP test si môžete urobiť aj doma

Pomôže vám zistiť, či na liečbu potrebujete antibiotiká

Tridsaťosem na teplomere, bolesť hlavy a škriabanie v krku. Tak sa začína známa dilema medzi cestou k lekárovi a samoliečbou. Jej riešenie teraz potrvá iba päť minút.

Stačí mať poruke CRP test na domáce použitie. S týmto unikátnym diagnostickým nástrojom sám pacient jednoducho zistí, či ochorenie môže mať bakteriálny pôvod, a teda či treba zvážiť liečbu antibiotikami. CRP testy na domáce použitie možno dostať v lekárňach bez lekárskeho predpisu.

Pôvod choroby rýchlo a presne

S CRP diagnostikou sa pacienti doteraz stretávali predovšetkým v zdravotníckych zariadeniach, no v posledných rokoch sa postupne stala pomerne bežnou súčasťou ordinácií praktických lekárov. Zdravotníci na nej oceňujú najmä rýchlosť a vysokú úspešnosť správneho odhalenia pôvodu choroby, ktorý je rozhodujúci pre zvolenie adekvátneho liečebného postupu.

CRP test využijú napr. vyťažení ľudia; rýchlo získajú orientačnú predstavu o svojom zdravotnom stave.

„Zvýšená telesná teplota nie je dostatočnou informáciou na určenie diagnózy,“ upozorňuje MUDr. Peter Lipták zo Slovenskej spoločnosti všeobecných praktických lekárov.

„Je dôležité poznať hladinu tzv. C-reaktívneho proteínu – CRP.

Podľa jeho obsahu v krvi

sme schopní pomerne presne rozlíšiť medzi bakteriálnym alebo iným pôvodom ochorenia, najčastejšie vírusovým. Kým prvý prípad spĺňa podmienky pre nasadenie antibiotík, v druhom väčšinou stačí chorobu vyležať a vyliečiť bežne dostupnými prostriedkami,“ dopĺňa.

Ako test funguje

CRP test na domáce použitie umožňuje túto klinicky preverenú metódu vykonať v pohodlí do-

ma. Stačí na to kvapka krvi odobraná z brúška prsta na ruke.

Koncentráciu C-reaktívneho proteínu v krvi zisťuje test v troch množstvových úrovniach. Ak je vysoká (tretí stupeň), je veľmi pravdepodobné, že v organizme prebieha ťažší bakteriálny zápal. V takom prípade je nutné nechať posúdiť zdravotný stav lekárom. Pri vírusmi spôsobených ochoreniach sa zvyčajne hladina CRP nezvyšuje a liečba antibiotikami nie je potrebná.

Proces vyhodnotenia vzorky trvá presne päť minút. Testovanie je teda veľmi rýchle a jednoduché.

Vítaná pomoc pacientom

CRP test na domáce použitie sa oplatí napríklad ľuďom s časovo náročným zamestnaním, ktorí si vďaka nemu môžu v priebehu niekoľkých minút urobiť orientačnú predstavu o závažnosti svojho zdravotného stavu. Ocenia

ho však aj mamičky s malými deťmi, ktorí pomôže zistiť, či je

skutočne nevyhnutné cestovať do preplnenej čakárne pediatra.

„Pre všeobecného lekára dnes zohráva spolupráca s pa-

cientom stále väčšiu úlohu,“ konštatuje doktor Lipták a ďalej pokračuje: „V tomto prípade ide o uznanie, že do rozhodnutia, či nasadiť antibiotiká, je najlepšie zainteresovať pacienta alebo jeho rodinu. Edukovaní pacienti na základe jednoduchého testu môžu sami posúdiť, či ide iba o vírusové ochorenie a vhodnejšia bude liečba bez antibiotík, t. j. bez lekára a v pohodlí doma, alebo či je skutočne potrebné sa s vážnejším bakteriálnym ochorením vydať k lekárovi po antibiotiká.“

Na vykonanie testu stačí kvapka krvi, výsledok viete za päť minút.

Vždy je však potrebné venovať pozornosť priebehu choroby. „V prípade, ak výsledok testu upozornil na vírusové ochorenie, avšak po prvých dňoch liečby doma príznaky nevymiznú, je nutné lekára navštíviť,“ uzatvára P. Lipták.

Výhradným distribútorom CRP testov na domáce použitie do lekární v Slovenskej republike je popredný výrobca zdravotníckych pomôcok Hartmann-Rico. Odporúčaná maloobchodná cena za jedno balenie, ktoré obsahuje dva testy, je 10,90 eura.

VN/IM
Foto: HR

Chladnička, ktorá nadchne

Spoločnosť Samsung predstavila výrazný rad chladničiek Kitchen Fit, ktoré spájajú benefity vstavaných aj voľne stojacich spotrebičov. Nízka spotreba, originálna technológia zaisťujúca čerstvosť potravín, dizajn a inteligentné funkcie – to všetko ponúkajú chladničky s označením RB5000, RB7000 a RB8000.

„Nové spotrebiče kráčajú v ústrety dopytu veľkých rodín i fanúšikov moderného dizajnu s inteligentnými funkciami,“ povedal Petr Kheil zo Samsung Electronic Czech and Slovak. Vďaka technológii SpaceMax poskytujú nové chladničky Samsung o 30 % viac priestoru ako konvenčné vstavané.

Nápaditým dizajnom sa všetko iba začína. Samsung využíva technológiu No Frost, ktorá zaručuje stálu teplotu v každom kúte chladničky. Práve stabilná teplota je kľúčová pre udržanie čerstvosti rýchlo sa kaziacich potravín. Táto technológia pritom kladie nižšie nároky na chladiaci systém a zabraňuje vytváraniu námrazy. Tzv. Twin Cooling systém oddeľuje su-

chý vzduch v mrazničke a vlhkejší v chladničke.

V zadnej časti

chladničky je kovový plát Metal plate, ktorý akumuluje chladný vzduch a udržiava

teplotu. Chef zone je zásuvka na skladovanie chŕlostivých surovín (rýb, mäsa) s precíznou kontrolou teploty +/- 0,5 °C.

VN

Avon: novinky pre starostlivosť o pleť

Spoločnosť Avon Cosmetics predstavila líniu výrobkov starostlivosti o pleť značky Anew Ultimate Multi-Performance s novým, vylepšeným zložením. Táto komplexná starostlivosť redukuje príznaky starnutia pleti, čo sa prejavuje zlepšením vzhľadu hlavných príznakov starnutia pleti. Konkrétne ide o redukciu viditeľnosti hlbokých vrások, obnovenie pevnosti pleti, zjednotenie jej tónu a spevnenie kontúr tváre.

Línia obsahuje luxusný komplex Celluvive. Jej zloženie zahŕňa minerály a výťažky z ázijskej rastliny tiliacora tiandra, aktivujúce proces bunkovej obnovy, ktorý pleti dodá mladistvejší vzhľad.

Nočný krém Ultimate Multi-Performance obnovuje a spevňuje pleť, vracia jej oddýchnutý

vzhľad a redukuje viditeľnosť vrások. Denný krém redukuje vrásky, obnovuje kontúry tváre a robí pleť pevnejšou a pružnejšou. NF

Šafranová pomoc pre zrelú pleť

Najmä pre zrelú pleť 60+ sú určené pleťové prípravky Ziaja Saffron. Nový rad zahŕňa denný, nočný a očný krém, lifting gél a micelárne čistiace mlieko. Prípravky obsahujú výťažok červeno-zlatého šafranu a sú obohatené o kyselinu hyaluronovú a kolagénové peptidy. Testovanie potvrdilo ich účinnosť v oblasti vyhladzovania hlbokých vrások, hydratácie a zlepšenia elasticity pokožky. Ziaja Saffron Lifting gél po aplikácii napne vrchnú vrstvu pokožky. Vyrovnáva

nedokonalosti pokožky, spôsobené únavou, vyhladzuje povrchové vrásky a hydratuje pleť. Očný krém koriguje vrásky očného okolia a zosvetľuje pokožku. Vyplňa povrchové nedokonalosti, odstraňuje výraz únavy a hydratuje. Micelárne čistiace mlieko je určené na dôkladné odličovanie očí aj pleti. Obnovuje prirodzené pH pokožky. Je vhodné aj pre tých, ktorí nosia kontaktné šošovky alebo majú citlivé oči. Obsahuje protivráskové a hydratačné zložky. VN

Kúpeľne pre náročných

Kúpeľne od americkej spoločnosti Kohler, pričádzajú na slovenský trh. „Dizajnové kúsky, ktoré po celom svete slávia úspech, sú teraz dostupné už aj u nás. Či už ide o sanitárnu keramiku, kúpeľňové skrinky, vodovodné batérie alebo sprchovacie vaničky s bezpečnostnými prvkami,“ hovorí Pavel Pavliš, zástupca spoločnosti PTÁČEK - veľkoobchod, a.s.

Kolekcia kúpeľňovej keramiky a nábytku Escale je inšpirovaná japonským dizajnom. Nábytok tejto kolekcie vyrobený z kvalitného dreva dodá kúpeľni punc luxusu a vďaka praktickému riešeniu umožní dobré využitie priestoru kúpeľne. Dodáva sa v troch farbách: bielej, čiernej a titánovo šedej.

VP

Kúpeľňa Escale

Kazbek ležiak – lahôdka medzi pivami

Český kráľovský pivovar Krušovice pripravil unikátny pivný špeciál, ktorý potešil (nielen) fajšmekrov.

Značka Krušovice prináša milovníkom piva lahôdku z jedinečnej odrody českého chmeľu Kazbek. Tá vznikla šľachtením pôvodného chmeľu zo stredného Kaukazu a o jej zrod sa postarali odborníci z Chmeliarskeho inštitútu v Žatci.

Krušovickí sládkovia dnes týmto výnimočným chmeľom, ktorý sa pestuje v blízkosti pivovaru Krušovice, chmelia špeciálny jednodrodový

ležiak. Ten vyniká netradičnou arómou a korenisto-citrusovým charakterom.

Trend: široká škála chutí

Chmeľ Kazbek, pomenovaný po jednom z najvyšších kaukazských štítov, sa vyznačuje robustnosťou, stabilitou aj výnimočnou chuťou i vôňou. Vyšľachtili ho odborníci z Chmeliarskeho inštitútu v Žatci. „Kazbek ležiak vnímam ako darček priaznivcom českého kráľovského piva Krušovice, ako aj pivných špecialít. Chceme im predstaviť unikátne odrody chmeľu, ktoré pestujeme, a Kazbek je jednou z najzaujímavejších,“ povedal Josef Helebrant, odborník z Kráľovského pivovaru Krušovice.

Podobný trend rozmanitosti chmeľových odrôd sa podľa neho presadzuje aj v zahraničí. Pivá

majú potom širokú škálu chutí. „Samotný Kazbek si vďaka studenému chmeleniu uchováva špecifickú chuť, ktorá, verím, milo prekvapí mnoho konzumentov piva aj na Slovensku,“ dodáva.

Ako pripravovali Kazbek

Prvú várku špeciálneho ležiaku Kazbek uvarili sládkovia v Krušoviciach v decembri minulého roka. Pivo potom kvasilo pri nízkej teplote. Pri dlhom ležaní v tankoch sa ešte za studena dochmeľovalo, čo mu umožnilo zachovať si viac chmeľovej arómy. Výsledkom je tradičný ležiak s výraznou chmeľovou arómou s korenisto-citrusovým charakterom.

Kazbek ležiak obsahuje 5,1 % alkoholu a má stupňovitosť 12,3°. Ide o poctivú dvanástku, ktorá je rovnocenným partnerom pre výrazne nachmelené piva typov IPA alebo ALE, postupne prichádzajúce aj na slovenský pivný trh.

Pivo ako single malt

„Kazbek ležiak je výnimočný tým, že pri jeho výrobe bola použitá len jedna odroda chmeľu. Bežne sa totiž kombinuje chmeľ viacerých odrôd,“ upozorňuje brand manažérka značky Krušovice Lenka Bačková. „Veríme, že si náš Kazbek obľúbia nielen ozajstní pivní fajšmekri. Ponúkame ho v limitovanej edícii ako čapovanú lahôdku vo vybraných puboch. Odporúčame vychutnať si ho aj v kombinácii s mäsom a tradičnými pivárskymi dobrotami,“ poznamenáva. V Krušoviciach chcú v spolupráci s Chmeliarskym inštitútom pokračovať. Kráľovský pivovar totiž plánuje uvariť aj ďalšie špeciálne ležiaky chmelené originálnymi odrodami miestnych chmeľov, pretože každá z nich pivu dáva svoj osobitý a nenapodobiteľný charakter. Aj na Slovensku sa na ne môžu tešiť fanúšikovia zlatistého moku.

VN

Pivo Kazbek predstavil v Bratislave expert z Kráľovského pivovaru Krušovice Josef Helebrant.

GW152315

Heineken mal vyššie tržby aj zisk

Holandský pivovarnický gigant Heineken zaznamenal vlni nárast zisku, za ktorý vďaka najmä vyššiemu odbytu v Afrike, Ázii a oboch Amerikách. Naproti tomu v západnej Európe jeho predaj takmer stagnoval, vo východnej bol slabší. V tomto roku koncern očakáva pomalšie tempo rastu predaja aj zisku. Konsolidovaný prevádzkový zisk Heinekenu

vlni vzrástol o 6,4 % na 3,13 miliardy eur. Tesne tak prekonal odhady analytikov, ktorí očakávali číslo 3,11. Tržby pivovarnickej skupiny sa zvýšili len mierne – z 21,17 v roku 2013 na 21,19 miliardy eur, ale jej čistý zisk stúpol o 11 % – na 1,76 mld. eur. Firma navrhne vyplatiť dividendy vo výške 1,10 eura na akciu. Heineken v predchádzajúcich rokoch zasiahla recesia v Európe, preto svoju expanziu sústredil na rozvíjajúce sa trhy. No západná Európa sa už

vlni odrazila od dna – tržby pivovaru tam vzrástli o 0,3 %. Európa ako celok sa podieľa na tržbách celej skupiny zhruba polovicou a na jej prevádzkovom zisku približne jednou tretinou. Heineken na Slovensku vlastní pivovar v Hurbanove a okrem zahraničných predáva aj domáce značky Zlatý bažant, Corgoň, Kelt a Martiner. V portfóliu má aj niekoľko českých pivovarov; v SR sú známe najmä značky Krušovice, Starobrno či Desperados.

TA

Mýty a fakty o potravinách. Kde je pravda?

Viete, čo jete? Vyznáte sa v potravinách? Sú vaše znalosti o nich naozaj správne? Vo verejnosti sú zaužívané mnohé mýty, ktoré majú ďaleko od pravdy.

Na jednej strane na nás pôsobia reklamné kampane, na druhej strane názory rôznych „tiežodborníkov“ o škodlivom vplyve niektorých potravín na naše zdravie. Potravinárska komora Slovenska (PKS) sa snaží vyvracať zakorenené mýty, aby sa spotrebiteľia lepšie orientovali vo svete potravín. Takých, o ktorých má verejnosť skreslené alebo nepravdivé informácie, je viacero.

Chlieb a mlieko

Prednedávnom napríklad na Slovensku prebiehala diskusia, či majú pečivo a chlieb pozitívny vplyv na naše zdravie. Prevláda názor, že zdravý je tmavý chlieb. „Tu musíme rozlišovať, či ide

Regulácia a predpisy v potravinárstve sú prísne a naše potraviny si nezaslúžia démonizáciu.

o chlieb skutočne celozrnný alebo iba prifarbený,“ upozorňuje odborník na výživu, gastroenterológ MUDr. Peter Minárik a pokračuje: „Celkom určite je vhodnejší celozrnný chlieb ako biele pečivo. No vo všeobecnosti je najdôležitejšia najmä porcia, ktorú si doprajeme.“

Skresľujúce či nepravdivé informácie sa podsúvajú aj o mlieku. Napríklad, že zahlieňuje organizmus. Nie je to pravda. Mlieko je významným zdrojom energie, bielkovín, vitamínov a minerálnych látok, najmä vápnika. „Príjem vápnika je mimoriadne dôležitý najmä u detí

Margaríny ponúkajú vhodné zloženie rastlinných a živočíšnych tukov plus ďalšie prospešné látky.

a adolescentov, pretože má veľký význam pre stavbu kostí a zubov, ale rovnako aj pre fungovanie nervového a svalového systému,“ vysvetľuje doktor Minárik. „Vápnik z mlieka a mliečnych výrobkov sa pritom ľahko vstrebáva do ľudského organizmu,“ dodáva.

Maslo, tuky, oleje

Ak konzumujete jedlé tuky, akými sú maslo, margaríny či oleje, mali by ste vedieť, že sa získavajú zo živočíšnych a rastlinných zdrojov. Pre mnohých sú neželané, pre iných zasa významným zdrojom energie a zdraviu prospešných látok. Aj v tomto prípade platí zásada primeraného a vyváženého príjmu. Rastlinné oleje sú významným zdrojom nenasýtených mastných kyselín. Nemali by sme však zatacovať ani bravčovú masť a maslo. O margarínoch sa často hovorí ako o umelom tuku. Je to však mýtus založený na nesprávnych informáciách.

Margarín sa vyrába technologickým procesom hydrogenácie a emulgácie. Hydrogenácia je nasycovanie nenasýtených chemických väzieb na nasýtené, a keďže sa tekuté oleje menia na tuhšie formy podľa požiadaviek výroby, tento proces sa nazýva aj stužovanie. Emulgácia je spájanie tukovej a vodnej fázy. Takto sa dá vyrobiť roztierateľný tuk aj s optimálnym zložením rastlinných a živočíšnych tukov, pričom túto zmes možno obohatiť o ďalšie zdraviu prospešné látky.

Maslo je tvorené nasýtenými mastnými kyselinami, avšak s krátkym reťazcom, a preto teplota topenia je veľmi

blízka prirodzenej teplote ľudského organizmu. Je teda ľahko stráviteľné.

Cukor a sladidlá

Tiež sú často diskutovanou témou. Vo verejnosti je napríklad častý mýtus o ich karcinogenite. „Nie je pravda, že sladidlá sú karcinogénne, pretože ich bezpečnosť sa pravidelne monitoruje a overuje v súlade s najnovšími vedeckými

Prekvapenie: biely a hnedý cukor majú zloženie a energetickú hodnotu odlišné len o pár percent.

poznatkami a metódami skúšania,“ zdôrazňuje riaditeľka PKS Jarmila Halgašová. Pre spotrebiteľa je dôležité vedieť, že cukry (mono- a disacharidy) by sa na dennom energetickom príjme človeka mali podieľať najviac desiatimi percentami. Pre vyvážený výdaj a príjem energie sa preto odporúča konzumovať nápoje nesladené, kým nápoje s nižším množstvom cukru alebo sladené nápoje iba v menších množstvách. Cukor, ktorý sa vyrába z cukrovej repy alebo trstiny, predstavuje takmer 100-percentnú sacharózu (99,8 %). Veľa ľudí preferuje hnedý cukor v presvedčení, že je zdravší. Prítom ide rovnako len o sacharózu (97,5 %), ktorá síce obsahuje viac minerálnych látok, ale vyznačuje sa takmer rovnakou energetickou hodnotou. A čo med? Ten je ľahšie stráviteľný, pretože sa skladá z glukózy a fruktózy, teda jednoduchých cukrov.

Nie je mäso ako mäso

Zdraviu prospešné sú celkom určite ryby. Odporúča sa konzumácia masnejších druhov, pretože sú väčším zdrojom nenasýtených esenciálnych omega-3 a omega-6 mastných kyselín. „Týždenne by sme mali zjesť 100 až 200 gramov rýb,“ hovorí J. Halgašová.

Ak hovoríme o mäse, tak hydinu by sme mali konzumovať vo väčších množstvách ako červené druhy mäsa. „Bravčové a hovädzie mäso sa odporúča konzumovať v množstve najviac 500 g za týždeň,“ upresňuje P. Minárik.

Maslo tvoria nasýtené mastné kyseliny s krátkym reťazcom, preto je ľahko stráviteľné.

A čo povedať k názorom, spochybnujúcim bezpečnosť pri výrobe mäsa a potravín vôbec? „V súčasnosti sú legislatíva a regulácie pre potravinársky priemysel najprísnejšie v histórii, takže aj potraviny sa vyrábajú najbezpečnejšie. Napriek tomu sa niektoré démonizujú,“ komentuje J. Halgašová. Všetky podstatné informácie sa pritom spotrebiteľia môžu dozvedieť z označenia na obale. Pri komunikácii sa však často

opomína, že najdôležitejšími faktormi sú vždy vyvážený príjem a výdaj energie, bez ktorého si nikto neudrží svoju stabilnú hmotnosť, ďalej vyvážená výživa a fyzická aktivita – teda zdravý životný štýl.

PK/DT
Foto: SXC

Oblíbené a chutné plesňové syry

Plesňové syry sú skutočnou delikatesou. Pri ich výrobe sa skĺbi pasterizované mlieko s prídavkom kyslomliečnych aj ušľachtilých plesňových kultúr. Príchute týchto syrov sa rôznia, pretože existuje viacero druhov plesní a dôležité je i to, či pleseň „vyrastie“ vo vnútri alebo na povrchu. Syr s modrou či zelenou plesňou vo vnútri je konzistenciou síce tuhý, no drobivý. Na jazyku sa stáva krémovým a jemne pikantnejším. Najobľúbenejším plesňovým syrom u nás je Niva, ktorú vyrábajú Tatranské mliekarene pod názvom Tatranský rival. Jeho luxusnejšia, mimoriadne chutná až maslová podoba nesie názov Zlatý rival. Vyzerá ako skutočné tatranské zlato a chuťovo ladí so sladšími vínami.

Pleseň na povrchu syra chutí po hubách a máva rôznu hrúbku, v závislosti od dĺžky zrenia. Známe a u nás populárne sú Encián a Plesnivec, takisto z Tatranských mliekarní. Pristanú im zaujímavé príchute, napríklad paprika, provenšálske či zelené korenie alebo šalvia. Existujú aj kombinované druhy syrov – s plesňou na povrchu aj vo vnútri; majú veľmi výraznú chuť, napríklad Modrý encián.

Kávu si osladím...

Káva a cukor predstavujú unikátne spojenie, ktoré oddávna ľuďom prináša osvieženie a pôžitok. Medzi najväčších milovníkov tohto povzbudivého nápoja patria Taliani, ktorí jeho prípravu dotiahli do dokonalosti. Vedia, že každé dobré espresso treba prisladiť, aby lepšie vynikli jeho chuť i aróma. Ale aj Slováci prepadli čaru kvalitného silného espressa i jemnejšieho cappuccina. Na ich osladenie sa výborne hodia Korunný cukor Espresso kocky. Navyše, poskytnú pútavý pohľad na drobnú kocku, pomaly sa prepadávajúcu vrstvou hustej krémovej peny.

Moderným trendom je sladenie trstinovým cukrom, ktorý je alternatívou k tradičnému bielemu repnému cukru. Je vyhľadávaný pri pečení a varení a fanúšikov si našiel aj v radoch kávičkárov. Tí oceňujú špecifickú chuť, ktorú káva získa osladením trstinovým cukrom. Nezanedbateľná je aj jeho hodnota ako zdroja minerálnych látok. Sladký pôžitok v podobe zlatistých kryštálikov trstinového cukru s nádychom karamelu prináša aj značka Korunný cukor, ktorá ponúka až tri verzie: kryštalovú, vo forme tyčieniek i ako elegantné kocky.

MB

Cukor nie sú cukry!

Ako upozorňuje Slovenský cukrovarnícky spolok, pojmy cukor a cukry sa často mylne zamieňajú. Výsledkom môže byť nesprávne pochopenie nutričného obsahu výrobku, čo znemožňuje správne posúdiť jeho vplyv na ľudský organizmus.

Pojmom cukor sa zvykne označovať všetko, čo dodáva jedlu alebo nápoju sladkú chuť. Dôležité je však rozlišovať medzi pojmi cukor a cukry. Rozdiel rozhodne nie je len v písmenkách. Z pohľadu chémie a aj podľa legislatívy môžeme ako cukor označiť výlučne len čistú sacharózu – teda prírodný repný alebo trstinový cukor, ktoré patria do skupiny tzv. disacharidov. Termínom cukry však už označujeme monosacharidy, teda jednoduché cukry fruktózu a glukózu, ďalej už spomínané disacharidy (vrátane laktózy – mliečného cukru), ale aj iné sladidlá: izoglukózu, fruktózový sirup, obilné slady atď. Pre spotrebiteľa je prospešné uvedomiť si tento rozdiel, pretože potom môže objektívnejšie posúdiť kvalitatívne zloženie jednotlivých potravín a mať tak prehľad o prijme cukrov.

SC

PS

Sklárske umenie Achilleasa Sdoukosa

Umelecké sklo tohto tvorcu pôsobí na zmysly svojou farebnosťou a kreatívnym tvaroslovím. Je úžitkové a vysoko estetické, poľudšťujúce a tajomné. Vyludzuje hlbokú emóciu.

Sklo je materiál vhodný na bežné úžitkové využitie v priestore. Zaujímavé je v kanceláriách, kde dotvára estetiku prostredia a navodzuje pocit nevšednosti. Podnecuje myslenie i fantáziu, útočí na zmysly a udržiava bdelosť. Sklo je za každých svetelných podmienok iné, záleží aj od uhla pohľadu. Je príjemné na dotyk a človek má pri ňom pocit nadčasovosti...

Hra tvarov, farieb a svetla

Sklárske umenie Achilleasa Sdoukosa vychádza z inšpirácie biomorfnej formy, z pulzu života, z princípu živočíšnej sily procesov vzniku a zániku hmoty. Orientuje sa na techniku tzv. líhaného skla, pri ktorej do sklenej hmoty nanáša farebné pigmenty a listre. Spolupracuje s dizajnérmí, architektmi, s rôznymi firmami. Škála jeho diel je široká: obrazy, voľné plastiky, ohýbané stoly, deliace steny, sprchové kúty, umývadlá, zrkadlá, svietidlá, fontány do záhradnej architektúry.

Achilleas Sdoukos vo svojom ateliéri

„Hlavnou myšlienkou môjho diela je mať sen a dokázať ho premeniť na niečo vzácne a užitočné pre nás všetkých,“ hovorí umelec. Inšpiráciou sú mu nielen tvary a farby, ktoré pochádzajú zo súčasného reálneho sveta, ale aj ich nezvyčajné kombinácie. Zaujímajú ho reliéfy a ornamenty na starých kostýmoch, knihách, staré grécke archetypálne podoby, zašifrované v úžitkových predmetoch, ktoré žijú zvláštny osobitý život. Symboly protikladov, v konfrontáciách ktorých pulzujú pohyb a energia.

Umelec neustále experimentuje s vlastnou fantáziou, odpovede hľadá aj v stredoveku, secesii či baroku... Inšpiruje sa i slovenským klasickým výtvarným umením; klasická moderna vychádzala zo slovenskej krajiny. Táto silueta hôr,

Umelecké dielo zo skla poskytuje pri pohľade z rôznych strán vždy novú krásu a vzrušenie.

kopcov, lúk, kveteny sa prelína s byzantským vplyvom a starovekými kultúrami. Zlatá farba je neoddeliteľnou prímiesou všetkých majstrových diel. Dodáva im slávnostnú atmosféru a mystickú dimenziu trvalých archetypov.

Dať sklu dušu i rozmer človeka

Ako sa sám Achilleas vyjadril: „... sklo, aj keď je priesvitné, nesmie byť ‚prázdne‘. Musí mať v sebe dušu, ktorá z neho robí niečo výnimočné.“ Duša jeho skla sa nesie v ľahkej impresívno-expressívnej polohe. Ako umelec všetky impulzy transformuje cez vlastnú fantáziu, sny a predstavy. Či už je to pri tvorbe kvetu, misy, rámu na obraz alebo pri realizácii sklenených ocenení, plakiet a vyznamenaní. Do chladného úžitkového materiálu vtláča krivku ľudského tela, podobu celého človeka, časti tváre, náznak ruky... pečať seba samého, štylizuje

realitu a dodáva jej príchuf nového života. Zaujíma ho aj drevo, kov a iné materiály, ktoré vkladá do svojich diel. Vzniká bohato štruktúrovaný povrch, ktorý sa v procese vypaľovania stáva priesvitnejším a oživuje farebnými vrstvami. Sklo v peci tečie, prúdi, „líha si“ na pripravenú formu alebo splyva do súvislej masy. Proces je zložitý a spontánny, ale zámer musí byť vždy exaktne farebne aj tvarovo pripravený a konštruktívny.

Komunikácia artefaktu s priestorom

Nadrozmerne sklenené diela, ktoré Achilleas vytvára, vzbudzujú tajomné napätie: zmena sveta je na dosah... Vstupujeme do sveta krehkých objektov, priesvitných farieb a hlbokých zrkadiel, v ktorých sa prestávame podobať na seba samých a v ktorých vnímame intenzívny

Achilleas sa inšpiruje krajinou slovenskej moderny, ale aj antickými a byzantskými kultúrnymi vplyvmi.

prienik do abstraktného fantazijného rozmeru, kde takmer všetko nadobúda personifikačný charakter, bežná sova vyznieva ako symbióza štruktúry dreva stromu a človeka s múdrom pohľadom. Stáva sa bio-zoomorfným artefaktom s filozofickou metaforou: „Sova vidí aj v tme“... Achilleas Sdoukos je prístupný novátorským myšlienkam, podnetom, zaujíma ho, čo človeka

v jeho okolí teší, čo by mu spríjemnilo život. Otázky vždy znejú: Kam so sklom? Ako ho umiestniť, aby zahrlo v priestore, oslovilo, ale zároveň tvorilo prepotrebnú a diskrétnu kulisu, okolo ktorej chodíme a ona nám poskytne vždy novú krásu a vzrušenie? Tvorca má jednoduchú odpoveď: „Tam, kde potrebujeme vzdušnosť a nečakane krásny moment, či už v priestore alebo na stene.“

Materiál fascinujúci i záhadný

Achilleas Sdoukos študoval dizajn na Škole úžitkového výtvarníctva a v roku 2013 ukončil štúdium na VŠVU v Bratislave. Pochádza zo zmiešaného slovensko-gréckeho rodinného prostredia, jeho domovom je však Slovensko. Práve skutočnosť variability prostredia oboch týchto krajín posilňuje jeho tvorivú aktivitu a dodáva jej výrazný inšpiračný impulz. Podľa bájnemu starogréckemu vtáka pomenoval svoje tvorivé dizajnerské a sklárske štúdio – Fenix glass design – v Bratislave, v ktorom sa venuje

Umelec je aj autorom plastiky Krištáľového krídla, pripomínajúcej olympijskú pochodeň.

tvorbe. Pri konkrétnych objednávkach sa musí prispôbiť istej šablóne, podľa potrieb klienta. No aj v tejto viac-menej remeselnej zóne rád experimentuje s farbou, s jej intenzitou a odtieňmi. Každý sklenený artefakt tak získava patinu jedinečnosti.

Umelec vytvára aj rôzne ocenenia, medaily a reliéfy s darovacím textom. Je autorom nového Krištáľového krídla – ocenenia, ktoré sa každoročne udeľuje významným osobnostiam kultúry, vedy, medicíny, športu, filantropie, umenia, hospodárstva... Ani v ňom nezapríe svoj vzťah k antickému kultúre. Dielo – kombinácia krištáľu a platiny – vyznieva ako horiaca fakla s olympijským ohňom, štafeta. Inšpiráciou bol bájny Ikarus, vzlietajúci k slnku; tak ako bájny vták Fénix, ktorý zhorí a opäť sa zrodí z popola.

„Pracujem so sklom každý deň a môžem povedať, že čím dôvernejšie ho poznám, tým je tento materiál pre mňa čoraz fascinujúcejší a záhadnejší,“ priznáva majster.

Každé jeho dielo je osobité, má svoj individuálny život poznačený autorským rukopisom. Spečatený dotykom tvorivej ľudskej ruky.

Mária Kovalčíková

Foto: autorka

Férovosť v podnikaní – jedna z najvyšších priorit

Iniciatíva dodávateľského reťazca spája sedem európskych asociácií v úsilí zvyšovať férovosť v podnikateľských vzťahoch. Nedávno sa do nej zapojila aj spoločnosť Kaufland SR.

Iniciatíva definovala sumár zásad férových obchodných praktík a správnych postupov, ktoré boli prijaté v roku 2011 na reprezentatívnej úrovni a odobrené aj Európskou komisiou. Pripojením sa k projektu v roku 2014 potvrdila spoločnosť Kaufland Slovenská republika,

Iniciatíva SCI presadzuje orientáciu na zákazníka a férové obchodné postupy.

podľa vlastného hodnotenia, svoju pozíciu spoločensky zodpovedného podnikateľského subjektu. V súlade s princípmi európskej Iniciatívy dodávateľského reťazca (The Supply Chain Initiative – SCI) sa zaviazala k dodržiavaniu zásad férových obchodných postupov v rámci celého potravinového dodávateľského reťazca. Spoločnosť sa v rovnakom čase stala aj členom združenia Business Leaders Forum, ktorého

cieľom je presadzovať princípy zodpovedného podnikania na Slovensku.

Strážca dobrých obchodných praktík

Kaufland je prvým obchodným reťazcom na Slovensku, ktorý sa stal signatárom uvedenej iniciatívy. Strážcom férových obchodných

Kaufland SR sa pripojil k SCI a zároveň stal aj členom Business Leaders Fóra.

praktík je nový online oznamovací systém Business Keeper Monitoring System zriadený na internetovej stránke spoločnosti. Predstavuje komunikačnú platformu pre registrovaných obchodných partnerov, ktorí prostredníctvom nej môžu nahlásovať akékoľvek podozrenia na nekalé obchodné praktiky. Nahlasovanie a riešenie prípadných podnetov sa ďalej monitoruje aj na európskej úrovni, čo garantuje objektivitu prijatých záverov.

„Obchodný model Kauflandu je od začiatku zameraný na dlhodobý, férový a udržateľný vzťah s našimi dodávateľmi. Preto je dodržiavanie princípov, ktoré boli definované v rámci európskej iniciatívy dodávateľského reťazca, v našej každodennej práci samozrejmosťou,“ uviedol hovorca spoločnosti Martin Gärtner. „Fakt, že sme od začiatku našej registrácie nezaznamenali žiadne opodstatnené sťažnosti, nás utvrdzuje v správnosti nášho úsilia,“ zdôraznil.

Dobré zmluvy, rýchle riešenie sporov

Iniciatíva dodávateľského reťazca sa zasadzuje o orientáciu na zákazníka, zmluvnú voľnosť a férovosť, ktoré majú slúžiť na podporu budovania dôvery v celom dodávateľsko-odberateľskom reťazci. Pripojením sa k nej sa Kaufland zaviazal aj naďalej uzatvárať zmluvy, vždy založené na výkone a protivýkone, a to písomne a po vzájomnej dohode. Tým poskytuje predovšetkým malým a stredným spoločnostiam istotu pre ich plánovanie. Zriadenie interného miesta na riešenie sporov zasa umožní vyriešiť spory rýchlo, bez zvýšených nákladov a zbytočnej byrokracie. To upevňuje základy partnerských a dlhodobých obchodných vzťahov.

Cez Business Keeper Monitoring System možno nahlásiť podozrenie na porušenie fair-play.

Na sklonku roku 2014 sa Kaufland ako druhý obchodný reťazec na Slovensku stal členom Business Leaders Fóra, ktoré združuje firmy presadzujúce princípy zodpovedného podnikania a spoločenskej zodpovednosti. Svoju angažovanosť v tejto oblasti potvrdil napríklad tým, že v roku 2014 prispel do potravinových a sociálnych výdajní na Slovensku 686 400 kusmi výrobkov s celkovou hodnotou 467 494 eur.

MG

Foto: Kaufland

Percentá z vašich daní môžu niekomu veľmi pomôcť

Slovenskí podnikatelia aj verejnosť veľmi dobre vedia, že časť daní možno priamo nasmerovať do užitočných filantropických aktivít.

O obligátne dve percentá (hoci súčasné pravidlá hovoria aj o iných hodnotách) sa uchádzajú organizácie tzv. tretieho sektora, ktorým pomáhajú financovať ich činnosť. Z časti daní, ktoré odvediete, takto môžete podporiť projekty pomoci mnohým zraniteľným skupinám, ako sú napríklad zdravotne postihnutí, sociálne slabší či bezdomovci. Alebo podporiť vedu, výskum, ochranu životného prostredia, kultúru či šport.

Prijímatelia a účel

Prijímateľom príslušnej časti zaplatenej dane môže byť podľa zákona nadácia, občianske združenie, nezisková organizácia, Slovenský Červený kríž, neinvestičný fond, Fond rozvoja odborného vzdelávania a prípravy, ale aj subjekty výskumu a vývoja. Takto získané peniaze možno použiť len na účely stanovené zákonom. Napríklad na ochranu a podporu zdravia, prevenciu, liečbu či resocializáciu drogovo závislých.

Financie môžu ísť aj na podporu a rozvoj telesnej kultúry, sociálnu pomoc, zachovanie kultúrnych hodnôt. Tretí sektor tiež môže za tieto peniaze chrániť ľudské práva a životné prostredie, podporovať vzdelávanie, vedu a výskum, prípadne organizovať dobrovoľnícku činnosť. Spôsob ich použitia musia organizácie zverejniť.

Pravidlá pre PO a FO

Darovať časť daní môže každý, kto ich platí. V prípade živnostníkov ide štandardne o dve percentá z daní, no môže to byť aj viac, pretože v tomto prípade platia pravidlá pre fyzickú osobu. Ten, kto vykonával dobrovoľnícku činnosť

Právnická osoba môže poukázať 1,5 % z dane. Môžu to byť 2 %, ak poskytla NGO finančný dar.

aspoň 40 hodín za rok, môže poukázať až tri percentá. Takýto príspevok však môže poukázať len jednému prijímateľovi.

Pre právnické osoby platia iné pravidlá.

Peniaze môžu rozdeliť viacerým organizáciám. Celé dve percentá z dane môžu venovať iba vtedy, ak súčasne navyše poskytnú tretiemu sektoru finančný dar vo výške pol percenta. V opačnom prípade môžu darovať len 1,5 percenta.

Fyzické aj právnické osoby môžu darovať časť daní len vtedy, ak nemali v predchádzajúcom roku nedoplatky na daniach, nesmú tiež požiadať o povolenie platiť dane v splátkach.

Dane môžu darovať aj zamestnanci, majú to však trochu komplikovanejšie. Musia požiadať účtovníka alebo mzdové oddelenie o ročné zúčtovanie daňových preddavkov. Z potvrdenia o zaplatení dane potom zistia, kedy zaplatili daň, a vypočítajú si z nej dve percentá.

Výslednú sumu vpišu spolu s ďalšími údajmi do vyhlásenia o poukázaní 2 percent dane.

SL

Ilustračný obrázok: SXC

Dachser pomáha deťom s hendikepom

Projekt Most medzi svetlom a tmou logistickej spoločnosti Dachser Slovakia už od roku 2013 podporuje deti so zrakovým hendikepom a usiluje sa o ich lepšiu integráciu do spoločnosti. Jednou zo série integračných akcií bola koncom roka 2014 netradičná prehliadka bratislavskej ZOO, na ktorú vyrazili žiaci zo ZŠ pre nevidiacich a slabozrakých na Svrčej ulici spoločne so svojimi zdravými rovesníkmi zo ZŠ Nevädzová. Tí absolvovali cyklus prednášok o tom, ako sa správať k ľuďom so zrakovým

hendikepom. Za zvieratkami tak vyrazili doslova „ruka v ruke“.

Projekt bude pokračovať ďalej aj v priebehu tohto roku a už sa pripravujú a plánujú ďalšie zaujímavé aktivity.

VN

33 000 eur pre Hurbanovčanov

Spoločnosť Heineken Slovensko v spolupráci s Nitrianskou komunitnou nadáciou vyhlásila už siedmy ročník grantového programu Tu sme doma. Jeho cieľom je podnietiť a podporiť verejnoprospešné aktivity obyvateľov Hurbanova

vo svojom meste. Na realizáciu programu pre rok 2015 venoval nadnárodný výrobca piva viac ako 33 000 eur. O grant môžu žiadať jednotlivci i neziskové organizácie do 17. apríla 2015.

Program aktivizuje ľudí, aby sami identifikovali, čo im v Hurbanove chýba, čo by chceli vytvoriť v miestnej komunite. Heineken podporí ich dobré nápady do výšky 3 300 eur. Počas šiestich rokov fungovania grantového programu sa v Hurbanove zrealizovalo 69 nápadov v celkovej sume 176 700 eur.

TS

Zodpovedné podnikanie na Slovensku

Vplyv firiem vo svete je čoraz väčší a dôvera ľudí v ne rastie, zatiaľ čo politikom veria stále menej.

Podľa Edelman Trust Barometra dôverovalo minulý rok podnikom 58 % ľudí, vládam o 14 bodov menej. Príčinou je aj to, že čoraz viac spoločností na svete, s vedomím svojej spoločenskej zodpovednosti, sa dlhodobo snaží o budovanie dôvery verejnosti a transformáciu spôsobu podnikania smerom k otvorenosti a transparentnosti. Ide o zodpovedné podnikanie (CSR – Corporate Social Responsibility), ktoré je aj ústrednou témou Business Leaders Fóra (BLF) pri Nadácii Pontis.

CSR sa vypláca

„Na Slovensku sú ešte stále viac v centre pozornosti charita a filantropia. Veľký dopad však má aj to, ako sa firma pri podnikaní správa, či už k svojim zamestnancom, dodávateľom, zákaznikom, a tiež či dbá na životné prostredie,“ vysvetľuje riaditeľka BLF Beata Hlavčáková.

Podľa prieskumu Aeon Hewitt z roku 2013 majú spoločnosti, ktoré dokážu nadpriemerne motivovať svojich zamestnancov, o 12 % vyššie tržby ako spoločnosti s nízkou motiváciou zamestnancov. Vo Veľkej Británii dáva až 70 % mladých ľudí pri hľadaní zamestnania prednosť firmám, ktoré podnikajú zodpovedne. To, či je firma čestná a ako sa správa, ich zaujíma oveľa viac ako plat.

Aj slovenské prieskumy ukazujú, že mladí ľudia preferujú firmy, ktorých aktivity sú v súlade s ich hodnotami. Čoraz viac sa dostáva do popredia

aj work-life balance zamestnancov, a teda to, či firmy poskytujú flexibilitu pracovného času

CSR – to je, popri charite a filantropii, aj postoj firmy k zamestnancom, dodávateľom a zákaznikom.

a podporujú dosiahnutie rovnováhy medzi pracovným a osobným životom svojich zamestnancov. Prítom sa ukazuje, že flexibilita v práci firmu nič nestojí – naopak, vedie k väčšej spokojnosti zamestnancov, a teda k vyššej produktivite.

Nadnárodný prístup

Väčšie firmy pôsobiace na Slovensku sa často správajú rovnako ako ich matky v zahraničí. „Je to súčasť ich hodnôt a spoločnej DNA,“ hovorí B. Hlavčáková. Na druhej strane, zodpovedné aktivity a projekty firiem na Slovensku sa však

často „exportujú“ do zahraničia.

Súčasťou CSR je mnoho zásadných otázok. Znižuje firma spotrebu energií a zdrojov a šetrí tým aj vlastné financie? Ponúka produkty a služby pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva a rozširuje tak svoju zákaznícku základňu? Zodpovednosť firmy totiž nemá byť len o dobrom pocity z darovania. Naopak, zodpovedné správanie sa k zamestnancom, životnému prostrediu, zákaznikom či dodávateľom má firme prinášať (a z dlhodobého hľadiska i prináša) úspech a prosperitu.

Program zodpovednosti

Dnešné ekonomické, spoločenské a environmentálne výzvy prinášajú hlbokú transformáciu nášho sveta. Firmy dneška potrebujú vyvíjať podnikateľské stratégie založené na pochopení toho, ako bude vyzerať svet v budúcnosti. Udržateľnosť a zodpovednosť sa stávajú hnacou silou stabilnej ekonomiky. Tieto atribúty chcú presadzovať aj členovia BLF, v záujme humannejšej spoločnosti a budúcich generácií. Preto prijali memorandum, v ktorom sa zaväzujú prispieť k prosperite Slovenska, a to v horizonte roku 2020. Chcú zohľadňovať a vyhodnocovať sociálne, etické a environmentálne dosahy svojho podnikania. Prítom veria, že aj vlastnú reputáciu zlepšia kultúrou riadenia, založenou na etike, transparentnosti a reportovaní aktivít. Chcú prispievať aj k riešeniu vážnych tém, ako sú predvídateľnosť legislatívneho prostredia a boj proti korupcii. Ďalšie akcenty predstavujú integrácia vylúčených skupín, vzdelávanie pre prax, aktívne starnutie, adaptácia na klimatické zmeny a udržateľnosť miest.

NP/TA

Obrázok: SXC

Nestlé pomáha riešiť nezamestnanosť mladých

Nezamestnanosť mladých ľudí je celoeurópsky problém a Slovensko patrí ku krajinám, kde je situácia obzvlášť nepriaznivá. Spoločnosť Nestlé sa v rámci iniciatívy Nestlé needs YOUth rozhodla prispieť k jej riešeniu a nadviazala spoluprácu so Strednou odbornou školou obchodu a služieb v Prievidzi. Úspešní absolventi nového trojročného študijného odboru pracovník v potravinárstve – výroba trvanlivých potravín budú mať zaujímavé možnosti získať pracovné

uplatnenie na Slovensku aj v zahraničí.

Odbor otvorený od budúceho školského roka by mal pripravovať 12 študentov. Ponúkne im prepojenie s praxou v závode na výrobu dehydratovaných potravinárskych výrobkov. „Som rada, že Nestlé, významný zamestnávateľ v našom meste, chce byť súčasťou riešenia problematiky nezamestnanosti mládeže. Domnievam sa, že podpora konkurencieschopnosti mladých na trhu práce je nevyhnutná pre ekonomický i sociálny rozvoj nášho regiónu,“ povedala primátorka Prievidze Katarína Macháčková.

Nový učebný odbor poskytne mladým ľuďom lepšie možnosti praktického uplatnenia a príležitosti na naštartovanie kariéry v najväčšej potravinárskej spoločnosti na svete. „Dnes nám chýbajú skúsení zamestnanci. Potrebovali by sme ľudí, ktorí rozumejú, čo je hygiena potravín, správna výrobná prax. Veríme, že z tých, ktorí budú navštevovať náš učebný odbor, práve takýchto zamestnancov vychováme,“ vysvetlila personálna manažérka Nestlé Lenka Ilčíková.

JF

Krištáľové krídlo za aeromobil, víno aj vybudovanie firmy

Ocenenie Krištáľové krídlo vyzdvihuje výnimočné osobnosti z rôznych oblastí spoločenského, kultúrneho, vedeckého aj hospodárskeho života.

Slávnostný galavečer s odovzdávaním ocenení sa stal jednou z najočakávanejších a najsledovanejších spoločenských udalostí roka. Uskutočnil sa 1. februára v novej budove Slovenského národného divadla v Bratislave; ocenenia rozдали v jedenástich kategóriách.

Hospodárstvo, architektúra, filantropia

V kategórii Hospodárstvo získal Krištáľové krídlo Vladimír Šrámek, zakladateľ a spoluzamestnávateľ nábytkárskej spoločnosti Decodom, ktorá zamestnáva viac ako 1 200 ľudí. Vďaka odbornému vedeniu firmy, motivácii zamestnancov a dobrej obchodnej stratégii sa táto spoločnosť stala jedným z najdôležitejších zamestnávateľov v regióne Topoľčian.

Ďalšími dvomi finalistami v hodnotení boli konateľ spoločnosti Vín Nitra Eduard Šebo a riaditeľ termálneho kúpaliska Podhájska Jozef Barcaj.

V kategórii Architektúra získal hlavné ocenenie Štefan Polakovič, a to za originálnu

rekonštrukciu panelového domu v Rimavskej Sobote a nekonvenčný obytný priestor, tzv. loft, v centre Bratislavy.

S architektúrou súvisí aj pridelená cena v kategórii Publicistika a literatúra, kde Krištáľové krídlo získala teoretička architektúry Henrieta Moravčíková. Ocenili ju za objavnú monografiu o poprednom architektovi medzivojnového obdobia Friedrichovi Weinwurmovi.

Hoci vinár E. Šebo v tomto roku ocenenie nezískal, po Krištáľové krídlo si prišla iná odborníčka z brandže. Mimoriadnu cenu získala „prvá dáma“ slovenského šľachtienia viniča Dorota Pospíšilová. Počas svojej dlhej pracovnej kariéry vyšľachtila 24 uznaných nových odrôd viniča, z toho niektoré veľmi známe – ako Devín, Dunaj, Hron, Rudava, Váh a ďalšie. Pomohla tak posunúť slovenské vinárstvo medzi svetovú špičku; na jej prácu nadväzujú ďalšie generácie vinárov.

V kategórii Filantropia porotu Krištáľového krídla najviac zaujal Peter Káčer, ktorý sa, sám postihnutý mozgovou obrnou, rozhodol pomocou iným ľuďom s týmto hendikepom. V minulom roku prešiel na špeciálnom bicykli celé Slovensko a vyzbieral finančné prostriedky na liečbu a rehabilitačné cvičenia v Piešťanoch pre 12 ľudí.

Kultúra, medicína, šport, dizajn

V kategórii Výtvarné umenie Krištáľové krídlo, napodiv, získal dizajnér a konštruktér Štefan Klein. V minulom roku pritiašlo pozornosť

celého sveta jeho lietajúce auto – tzv. AeroMobil. Š. Klein pracoval na tomto koncepte 25 rokov – a posledné tri roky v tandeme s Jurajom Vaculíkom zmenili sen na realitu. AeroMobil prezentovali v minulom roku pred medzinárodným publikom na výstave vo Viedni.

Z osobností nominovaných v kategórii Medicína a veda získal hlavné ocenenie Juraj Pechan, editor a spoluautor encyklopedického diela svetovej úrovne Princípy chirurgie III.

V kategórii Divadlo a audiovizuálne umenie porota vyzdvihla herca Jozefa Vajdu, a to najmä za stvárnenie postavy Žovkina v divadelnej hre Bál (na motív Timravy) a veliteľa Moreaua v dramatisácii Littellova románu Láskavé bohyne. Za výkony v oblasti vážnej hudby získala Krištáľové krídlo zakladateľka a dirigentka Bratislavského chlapčenského zboru Magdaléna Rovňáková. Laureátom kategórie Rock Pop Jazz sa stala skupina Korben Dallas.

V kategórii Šport bola ocenená Anastasia Kuzminová, ktorá obhájila na XXII. zimných olympijských hrách v Soči zlato v individuálnych pretekoch. To sa ešte na ZOH nepodarilo nijakému slovenskému olympionikovi.

Druhým laureátom Mimoriadnej ceny 18. ročníka Krištáľového krídla sa popri D. Pospíšilovej stal aj Anton Srholec, významná postava slovenského spoločenského a duchovného života. Tento kňaz o. i. v Bratislave prevádzkuje na vlastné náklady a z darov zariadenie pre bezdomovcov Resoty.

JF

Rómske deti, k počítačom!

Vyššia vzdelanosť zníži nezamestnanosť a sociálne bremeno v budúcnosti

Hlinné, okres Vranov: v IT učebni v malej východoslovenskej obci odkrývajú učitelia talent rómskych detí; ich rodičom počítače pomáhajú nájsť si prácu.

„Merkúr, Venuša, Zem, Mars, Jupiter, Saturn, Urán, Neptún...“ vymenúva bezchybne desaťročný Samko na Základnej škole v Hlinnom planéty slnečnej sústavy. Má školu takmer rovnako rád ako vlastnú rodinu. Dozvie sa tu veľa zaujímavého a niektoré vyučovacie počítačové programy by si najradšej vzal so sebou domov. Žiaľ, v rómskej osade nemá každé dieťa počítač a ani pripojenie na internet. Našťastie, v blízkosti majú novú budovu školy.

Ďaleko od centra, a predsa moderní

V novej učebni informačno-komunikačných technológií čiernooká Adelka opravuje Jožkovi príklad z matematiky. Adelka je rómskej národnosti, Jožko nie. Žiadne predsudky v tejto škole neplatia. Rómske deti sú tu často čisti jednotkári a pomáhajú s učením aj iným deťom. Príklad sa premieta cez dataprojektor na interaktívnu

Interaktívna tabuľa s dataprojektorom a 20 počítačov online robia deťom zo školy príťažlivú hru.

tabuľu v podobe veselého panáka, ktorého majú deti vyfarbovať – vyriešením matematických príkladov elektronickým perom, ktoré je vlastne počítačovou myšou na diaľku. Komenškého škola hru v súčasnej modernej praxi. Hlinné je dedinka ani nie s dvetisíc obyvateľmi v okrese Vranov nad Topľou. Je takmer päťsto kilometrov vzdialená od Bratislavy – ale keby ste sa tu nejakým kúzlom ocitli na vyučovacej hodine a nevedeli by ste, kde sa nachádzate, vôbec by vám nenapadlo, že ste od centra Slovenska tak vzdialení.

Najšikovnejší z matematiky

V Hlinnom stojí vynovená škola. Vďaka projektu Regionálneho operačného programu z Osi 1 – Infraštruktúra vzdelávania – vznikol zo staršej

budovy moderný komplex. Škola, ktorá zaujme nielen estetickými kvalitami a veselými farbami, ale najmä náplňou. Deti z rómskej populácie sa pripravujú na život modernými spôsobmi a učiteľia majú pri ich príprave na život naozaj úžasné výsledky.

Dospelí z osady si chodia do školy na internet hľadať prácu alebo sa aj vzdelávať.

„Máme veľmi veľa žiakov, ktorí sú jednotkári, sem-tam nejaká dvojka, a to na prvom stupni práve z rómskych žiakov,“ hovorí riaditeľka školy Mgr. Vlasta Košárová. A dodáva: „Bežne mám najlepších žiakov z matematiky vo štvrtom ročníku práve rómske deti.“

Pomoc pre viac sociálnych skupín

Deti sa tu učia na prvom stupni základnej školy od prvej do štvrtej triedy. Na druhý stupeň potom odchádzajú najmä do blízkej väčšej obce Soľ alebo do Vranova nad Topľou. Odkedy došlo k rekonštrukcii školy vďaka európskym fondom, škola žije až do večera. Novú učebňu informačno-komunikačných technológií navštevujú totiž aj ďalší obyvatelia rómskej osady. Je tu pripojenie na internet a dvadsať

Interaktívna tabuľa je obľúbená učebná pomôcka.

stolových počítačov. Takže v Hlinnom má prístup do sveta informácií na web každá sociálna skupina – čo pomáha ako pri hľadaní zamestnania, tak aj v ďalšom vzdelávaní.

Školu v Hlinnom vynovili z prostriedkov EÚ v rámci projektu OP „Infraštruktúra vzdelávania“.

Vzdelanosť je totiž dôležitá pri ďalšom uplatnení budúcich generácií na trhu práce. A v Hlinnom nájdete viac príkladov, aj priamo v rómskej osade, že kto pracovať chce, snaží sa vzdelávať, ten si prácu nájde aj v tradične najchudobnejších regiónoch Slovenska. Dnes už totiž neplatí, že súkromný podnikateľ si nevyberie pracovníka len preto, že je Róm. Aspoň tak to tvrdia obyvatelia osady.

Problémom podľa ich slov je skôr fakt, že ak sa mladí ľudia z rómskej menšiny nepodchytiť včas v detstve, nuž, potom sa to s nimi vlečie aj v dospelosti a je horší predpoklad, že by ešte niekedy získali pracovné návyky. Preto je vzdelanie dôležité. Dáva mladým šancu získať nielen vedomosti, aby na trhu práce obstáli, ale aj správne návyky, aby im život nepretiekol pomedzi prsty v podobe odkázaných ľudí závislých iba od sociálnych dávok.

Namiesto zvončeka muzikálové melódie

Pätnásťčlenný učiteľský zbor sa snaží výchovným pôsobením zmeniť stereotypný pohľad na

rómsku problematiku vlastnou obetavosťou; na chodbe školy nájdete napríklad aj malé terárium so živými korytnačkami pre obveselenie detí. Zvonček tu na hodinu nezvoní, ale vyhráva známe melódie z rôznych muzikálov. Deti sa tu na hodiny matematiky, vlastivedy alebo jazykov tešia, pretože informácie si väčšinou môžu osvojiť hrovou formou. Dva predmety, dôležité pre ďalšie uplatnenie v živote – angličtinu, ktorú majú všetci už od prvého ročníka, a informatiku – si tu preto osvojujú rýchlejšie a s väčším úspechom pri pochopení učiva.

Učiteľ z osady

Medzi najpopulárnejších učiteľov patrí Mgr. Miroslav Baník. Nečudo, veď pod vedením tohto 33-ročného charizmatického pedagóga sa pripravujú deti do školy v nultom ročníku. On sám vyrástol v miestnej osade. Priznáva, že to mal ľahšie ako tí obyvatelia osady, ktorí sú od neho mladší o viac ako desať rokov. Pamätá si totiž, ako jeho obaja rodičia každý deň chodili poctivo do práce. M. Baník vie, že návyk z rodiny škola ťažko úplne nahradí, ale zdôrazňuje, že skúšať sa to stále musí.

V každom prípade to nebude len zhoda náhod, že sa láskavé panie učiteľky snažia deťom vytvoriť lepšie predpoklady na uplatnenie v živote spôsobom, ako ich učia nové poznatky. „Podhubie“ v Hlinnom má širšie konotácie. Napríklad obecny úrad pripravil pozemky pre mladých Rómov, a tak sa obec môže pýšiť tromi novými ulicami s novými domami.

M. Baník hovorí, že byť učiteľom v obci, kde má prevahu rómske etnikum, znamená starať sa nielen o výchovu detí, ale aj dospelých. „Chodím za rodičmi a vysvetľujem im, prečo je pre ich deti dôležité vzdelanie. Vrávim im, že to nie

je láska, ak sa prídu vykričať do školy, ak sa im nepáči, ako sa ich deti u nás majú. Láska je, ak dajú dieťaťu to, čo potrebuje – a to je predovšetkým vzdelanie.“

Kľúčom je zvládnutie slovenčiny

Vyšiel z ich radov, vyrastal v osade a teraz sa snaží posolstvo lásky posúvať ďalej. Post, na ktorom učiteľ M. Baník pôsobí, je v škole hádam jeden z najťažších. „Keď deti prídu do nultého ročníka, až osemdesiat percent z nich nevie po slovensky. Musím trpezlivo mesiace s nimi rozprávať, rozprávať a zasa len rozprávať, aby z rómčiny prešli na slovenčinu.“

Projekt môže byť tipom pre firmy, ako v rámci CSR pomôcť zlepšiť perspektívy spoločnosti.

Preto je vzdelanie na trhu práce také dôležité. Ak deti nezvládnu ani základy komunikácie v štátnom jazyku, ťažšie budú neskôr chápať ďalšie učivo. A potom by školstvo produkovalo iba ďalších ľudí zafažujúcich sociálny systém.

Hodnoty pre budúcnosť spoločnosti

Pani riaditeľka Košárová prizvukuje, že každé dieťa z jej základnej školy vie minimálne čítať, písať a počítať. Vďaka rozšírenej výučbe angličtiny a informatiky sú deti niekedy lepšie pripravené na ďalší stupeň školskej dochádzky ako ich rovesníci z miest.

Vytváraním školskej pohody, priam domáceho prostredia výrazne pri tejto práci napomáhajú zateplené fasády, nová strecha a tepelné rozvody, ktoré šetria dohromady takmer 70 percent energie oproti pôvodnému stavu. Lepšie využitie prostriedkov EÚ si už hádam ani nemožno predstaviť, veď deti sú pokladom budúcnosti každého národa.

Preto je dobre, ak školský systém neprodukuje ďalších ľudí napojených na sociálne dávky, ale ambiciózných mladých ľudí plných energie, ktorí sa chcú v živote uplatniť. Podľa rómskeho učiteľa M. Banika je vzdelanie tým najlepším receptom, ktorý môže spoločnosti pomôcť znížiť nezamestnanosť zafažujúcu celé hospodárstvo Slovenska.

Hlinné teda slúži ako príklad, ale môže byť aj tipom pre slovenský podnikateľský sektor, ako správne pomáhať vzniku priaznivej budúcnosti. Investície do takýchto škôl formou nadácií či sponzoringu úspešných firiem vytvárajú predpoklady pre rozvoj jedincov, ktorí budú schopní postarať sa sami o seba, produkovať hodnoty a nezostanú na ťarchu celej spoločnosti.

Stanislav Háber
Foto: autor, SXC

Vzdelávanie, kurzy, semináre

Bratislavský kraj

Manažment a obchod

Stres manažment a riešenie konfliktných situácií, 4. – 5. 3., BA, Mega Education

PRINCE2 Foundation, 9. – 11. 3., BA, Omnicom

Change management, 10. – 11. 3., BA, Top Consult Group & VKC Intenzíva

Ekonomika pre neekonómov – základy, 12. – 13. 3., BA, Agentúra Tempo

Six Sigma Green Belt Training, 12. – 13. 3., BA, FBE Bratislava

Modulový program pre líniových manažérov I., 12. – 13. 3., BA, AiO Education

Manažérske zručnosti I: riadenie k vysokým výkonom, 19. – 20. 3., BA, FBE Bratislava

Riadenie a vedenie ľudí, 26. – 27. 3., BA, Top Consult Group & VKC Intenzíva

PM I – projektový manažment I, 26. – 27. 3., BA, FBE Bratislava

Lean Management I, 30. – 31. 3., BA, FBE Bratislava

Profesionálny nákupca a jeho vyjednávanie, 17. – 18. 3., BA, Top Consult Group & VKC Intenzíva

Interný audítor pre integrovaný systém manažerstva podľa noriem EN ISO 9001, EN ISO 14001 a OHSAS 18001, 9. – 11. 3., BA, TÜV SÜD Slovakia

Ľudské zdroje a personalistika

Prezentačné zručnosti I, 25. – 26. 2., BA, FBE Bratislava

Reštartuj svoj život – ročný program, 27. 2., BA, Business Coaching College

Prezentačné zručnosti – kombinovaná metóda, 2. – 3. 3., BA, Mega Education

Personálny controlling, 10. 3., BA, Top Consult Group & VKC Intenzíva

Prehľad metód zlepšovania procesov pre personalistov, 16. 3., BA, FBE Bratislava

Zákaznícky servis a netiketa, 16. – 17. 3., BA, Mega Education

Riadenie sekretariátu, 19. – 20. 3., BA, AiO Education

Medzinárodne certifikovaný (ICF) výcvik v koučovaní, 19. – 20. 3., BA, Business Coaching College

LinkedIn pre personalistov, 20. 3., BA, Top Consult Group & VKC Intenzíva

Úspech prichádza cez sekretariát, 20. 3., BA, Macrosoft

Kurz „Lektor“, 23. – 27. 3., BA, Be-Soft

Tréning trénerov, 24. – 25. 3., BA, Mega Education

Profesionálna asistentka, 25. 3., BA, Agentúra Apollo

Transakčná analýza ako metóda zvládania konfliktu, 27. 3., BA, AiO Education

Účtovníctvo a dane

Jednoduché účtovníctvo – víkendový kurz, 28. 2. – 14. 3., BA, Agentúra Jaspis

Kurz mzdového účtovníctva, 2. – 4. 3., BA, Edu-Land

Pokladnica a vedenie pokladničnej evidencie, 18. 3., BA, Agentúra Apollo

Postup zamestnávateľa pri pracovnom úraze a odškodňovanie, 19. 3., BA, Be-Soft

Finančný controlling v praxi, 19. – 20. 3., BA, Agentúra Tempo

Mzdy pre pokročilých – denný kurz, 23. – 27. 3., BA, Agentúra Jaspis

Právo a legislatíva

Ochrana osobných údajov v praxi, 25. 2., BA, Agentúra Apollo

Verejné obstarávanie a zmeny v praxi, 25. 2., BA, Ústav vzdelávania a služieb

Zákoník práce – aktuálny právny stav, 26. 2., BA, Top Consult Group & VKC Intenzíva

Odborná správa registratúrnych záznamov – archivácia, 12. 3., BA, Agentúra Tempo

Podnikateľské minimum – školenie, 17. 3., BA, Edu-Land

Západné a stredné Slovensko

Manažment

FMEA – analýza príčin porúch a ich dôsledkov, 25. 2., Trnava, Q-System

SPC – štatistická regulácia procesov, 25. – 26. 2., Trnava, Lloyd's RQA

Stratégia rozvoja dodávateľov, 26. – 27. 2., Žilina, IPA Slovakia

Manažment zmeny a zvládanie odporu, 3. – 4. 3., Žilina, IPA Slovakia

Akadémia inovácií, 5. – 6. 3., Žilina, IPA Slovakia

Interný audítor TS 16949:2009, 23. – 25. 3., Trnava, Q-System

Ľudské zdroje a personalistika

Lektor – andragogické minimum vo vzdelávaní dospelých, 4. 2. – 31. 3., Trnava, Vzdelávacia akadémia

HR Expert, 3. – 4. 3., Žilina, IPA Slovakia

Tréning recruiterov, 24. – 25. 3., Žilina, IPA Slovakia

Účtovníctvo a dane

Podvojný účtovníctvo, 2. 2. – 20. 3., Malacky, Rimavská Sobota, Čadca,

VaV Akademy

Personalistika a mzdy, 2. 2. – 20. 3., Senica, Veľký Krtíš, Ružomberok, VaV Akademy

Jednoduché účtovníctvo – víkendový kurz, 14. – 28. 3., Nitra, Nové Zámky, Agentúra Jaspis

IT a počítače

Školenie grafik DTP – layout, 2. 2. – 20. 3., Piešťany, Levice, Martin, VaV Akademy

Základy práce s PC, 2. 2. – 20. 3., Brezno, Dubnica nad Váhom, Nitra, VaV Akademy

Corel Draw – základy, 2. 2. – 27. 3., Žilina, Banská Bystrica, Trnava, VaV Akademy

Adobe Photoshop – základy, 2. 2. – 27. 3., Zvolen, Prievidza, Lučenec, Vav Akademy

Východné Slovensko

Účtovníctvo a dane

Jednoduché účtovníctvo, 2. 2. – 20. 3., Prešov, Bardejov, Lipany, VaV Akademy

Podvojný účtovníctvo, 2. 2. – 20. 3., Rožňava, Spišská Nová Ves, Trebišov, VaV Akademy

Personalistika a mzdy, 2. 2. – 20. 3., Sabinov, KE, Michalovce, VaV Akademy

Odborné

FMEA – analýza príčin porúch a ich dôsledkov, 25. 2., KE, Q-System

MSA – analýza systému merania, 26. 2., KE, Q-System

SPC – štatistická kontrola procesov, 27. 2., KE, Q-System

Interný audítor QMS podľa normy ISO 9001:2008, 26. – 27. 3., KE, Vincotte International

IT a počítače

Školenie grafik DTP – layout, 2. 2. – 20. 3., Bardejov, Humenné, Kežmarok, VaV Akademy

Základy práce s PC, 2. 2. – 20. 3., Vranov nad Topľou, Prešov, Sabinov, VaV Akademy

Corel Draw – základy, 2. 2. – 27. 3., Michalovce, Trebišov, Rožňava, VaV Akademy

Adobe Photoshop – základy, 2. 2. – 27. 3., KE, Spišská Nová Ves, Poprad, VaV Akademy

Interný audítor podľa normy ISO/IEC 20000-1:2011, 3. – 4. 3., KE, Vincotte International

Jazyky

Všeobecné kurzy nemeckého jazyka, 3. 2. – 27. 3., KE, Prešov, Sabinov, VaV Akademy

Informácie o vzdelávacích aktivitách prinášame v spolupráci s internetovým portálom www.education.sk

Firmy hľadajú lektorov vo vlastných radoch

Zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov prináša firmám konkurenčnú výhodu. V dobe úspor ho mnohí manažéri riešia svojpomocou.

Rozpočty na rozvoj zamestnancov sa stenčujú nielen v tuzemských firmách, ale tiež vo veľkých nadnárodných korporáciách. Nie je to natoľko viditeľné v počte školení, ale najmä v tom, že vzdelávanie sa vedie svojpomocne. Spoločnosti

Trendom je budovať si lektorskú základňu z vlastných zamestnancov.

už menej využívajú externé agentúry či lektorov. Tento trend potvrdila dlhoročná lektorka pre biznis, neziskové organizácie a štátnu správu v ČR PaedDr. Olga Medlíková, ktorá sa špecializuje na takzvané školenie školiteľov vnútri firiem, či inými slovami – tréning trénerov.

Školenia vedú vlastní zamestnanci

S výnimkou certifikovaných odborov sa mnohé spoločnosti snažia viesť interné vzdelávanie takzvanou svojpomocou. „Výrazným trendom dneška je budovať si vlastnú lektorskú základňu zo svojich ľudí a – obrazne povedané – kupovať si iba okrajovo to, čo nevedia. Týka sa to najmä

školiaciach oddelení veľkých spoločností,“ tvrdí O. Medlíková.

Školenia vo firmách tak čoraz častejšie vedú kolegovia na seniorských pozíciách. To potvrdzujú vo verejne dostupných prieskumoch i samotní manažéri. Až 40 percent z nich uvádza, že aj pri neustálom znižovaní nákladov na rozvoj zamestnancov sa snažia neznižovať počet interných vzdelávacích programov. „Hoci majú prednášajúci pracovníci know-how a dlhoročnú prax, často tieto znalosti nevedia odovzdať ďalej. Práve preto je nutné, aby sami prešli školením a naučili sa svoje vedomosti a znalosti odovzdať pútavou formou kolegom zamestnancom,“ vysvetľuje lektorka.

Zamestnávateľské organizácie reprezentované v Rade vlády pre odborné vzdelávanie a prípravu (vrátane AZZZ a SOPK) vyjadrili znepokojenie nad novou verziou zákona, ktorá ide uvedeným smerom. Parlament ju už postúpil do druhého čítania. Prezident Zväzu automobilového priemyslu (ZAP) Jaroslav Holeček upozornil, že cieľom je prijať vykonateľný zákon. To podľa neho závisí od toho, aké podmienky zákon vytvorí pre zainteresované stavovské a profesionálne organizácie a pre ďalších „veľkých hráčov“. **JF**

Mediálna výchova

Hlavným cieľom mediálnej výchovy má byť pomôcť žiakom lepšie sa zorientovať vo svete

Interné vzdelávacie centrá

Súčasným trendom je rozvoj systému ďalšieho vzdelávania, a to u vlastných pracovníkov a partnerov, ako aj u klientov. Stále častejšie je zakladanie vlastných vzdelávacích stredísk, hoci investície do ich vybudovania a následných školení lektorov nie sú zanedbateľné – rádovo niekedy až milióny eur.

Investície do interných lektorov a koučov dosahujú aj milióny eur.

„Firmy i organizácie, ktorým záleží na kvalite svojich lektorov, siahajú k takzvaným development centrom, kde interní lektori a koučovia preukazujú svoju odbornú spôsobilosť,“ doplňuje O. Medlíková s tým, že: „Pomocou týchto centier sa dá zistiť, kto je ako spôsobilý nielen odborne, ale i lektorsky, kto potrebuje nejakú pomoc, koho presunúť napríklad z lektorskej roly do roly kouča alebo mentora, jednoducho to, ako môže daný človek rásť.“

Zamestnanci majú radi školenia šité na mieru. Teda také, ktoré presne cieľia na vykonávanú profesiu a z ktorých určitú časť informácií skutočne využijú v odbore. Pokiaľ ide o tzv. mäkké manažérske zručnosti, záujem je práve o školenia lektorov, argumentáciu a presvedčanie, komunikáciu a riešenie konfliktov, time management, vyjednávanie s klientom. Z poradenskej praxe sú to potom vystupovanie na verejnosti a rokovanie s partnerom.

PK

Ilustračné foto: SXC

Úskalia zákona o duálnom vzdelávaní

Slovenskí zamestnávateľia nie sú jednotní pri koncipovaní zákona o duálnom vzdelávaní. „Medzi zamestnávateľmi sú rozličné názory. Jedna strana tvrdí, že finálnu zodpovednosť by mal mať štát, a to v úzkej súčinnosti so stavovskými a profesijnými organizáciami. Druhý názor je, že by mal niesť túto zodpovednosť so zamestnávateľmi ako takými,“ priblížil prezident Republikovej únie zamestnávateľov (RÚZ) Marián Jusko. Teda s jednotlivými podnikmi. Podľa M. Juska však nie je reálne, aby štát spolupracoval s každým zamestnávateľom.

medií a naučiť ich kriticky a selektívne k nim pristupovať. Podľa Norberta Vrabca z Fakulty masmediálnej komunikácie Univerzity sv. Cyrila a Metoda (UCM) v Trnave však k nej mnoho škôl stále pristupuje iba formálne. Za hlavnú príčinu považuje nedostatok pedagógov, ktorí by sa problematike mediálnej výchovy dokázali na primeranej odbornej úrovni venovať. Zatiaľ sa totiž na žiadnej vysokej škole pedagogického zamerania nedá získať kvalifikácia na vyučovanie tohto predmetu – s výnimkou práve UCM. Rezortné ministerstvo však pokladá mediálnu výchovu v slovenských školách za dostatočne zastúpenú a dôveruje učiteľom v tom, že dokážu poskytnúť žiakom správne informácie. **TA**

Prezidentom AZZZ je opäť T. Malatinský

Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení (AZZZ) SR zvolila za svojho prezidenta Tomáša Malatinského. Na post sa vrátil po vyše dvojiročnej prestávke, keď bol ministrom hospodárstva SR. Doterajší šéf

asociácie Rastislav Machunka sa vrátil na post viceprezidenta AZZZ.

„Riadenie rezortu hospodárstva bolo pre mňa dobrou skúsenosťou, ale moje miesto je medzi podnikateľmi. Skúsenosti z vrcholovej politiky plánujem zúročiť pri zastupovaní záujmov zamestnávateľov a podnikateľov,“ uviedol v súvislosti s voľbou T. Malatinský.

MŠ

Asociácia poisťovní má novú prezidentku

Stala sa ňou Regina Ovesny-Straka. V rokoch 2001 – 2009 bola predsedníčkou predstavenstva a generálnou riaditeľkou Slovenskej sporiteľne a prezidentkou Slovenskej bankovej asociácie. Potom

bola šéfkou Salzburger Sparkasse. Od roku 2014 je podpredsedníčkou predstavenstva a námestníčkou generálneho riaditeľa poisťovne Kooperativa.

TA

Nový rektor Ekonomickej univerzity

Prezident SR Andrej Kiska vymenoval koncom januára piatich rektorov vysokých škôl, medzi inými aj nového rektora Ekonomickej univerzity Ferdinanda Daňa. Vystriedal Rudolfa Siváka.

F. Daňo bol od roku 2007 prorektorom pre vzdelávanie, predtým, od roku 2000, dekanom Obchodnej fakulty, na ktorej pôsobil aj ako prodekan.

MI

Zmena na čele Slovenských elektrární

Generálnym riaditeľom Slovenských elektrární (SE) sa vo februári stal Nicola Cotugno. Vo svojej predchádzajúcej funkcii bol 6 rokov zodpovedný za energetický manažment, rozvoj podnikania a maloobchodné služby v SE. V rokoch 2000 až 2007 zastával rôzne funkcie v skupine Enel v Taliansku a Španielsku.

Vedenie aktivít Enelu vo východnej Európe preberie doterajší riaditeľ Enel Green Power Roberto Deambrogio. Od roku 2001 pracoval pre Merrill Lynch v Londýne, do skupiny Enel nastúpil v roku 2005.

TA

Predsedníčka aliancie moderného obchodu

Slovenskej aliancii moderného obchodu (SAMO) od januára predsedá Katarína Fašiangová. Má dlhoročné skúsenosti z riadenia kvality, bezpečnosti a hygieny potravín. V SAMO bude zodpovedná za výkonnú agendu, realizáciu projektov aj komunikáciu s médiami. Zároveň koordinuje prípravy združenia na nadobudnutie právnej subjektivity.

MK

Šéf komunikácie a sponzoringu SLSP

Novým riaditeľom odboru komunikácie a sponzoringu Slovenskej sporiteľne sa stal Štefan Frimmer. Zodpovedá za riadenie komunikačných aktivít banky, sponzoring, CSR aktivity a eventy pre klientov. Vo finančnom sektore pôsobí 8 rokov. Do SLSP prišiel v decembri 2007 na pozíciu hovorca, viedol aj tím internej a externej komunikácie banky.

MC

Zmena na poste hovorca Generali

Od februára je novým hovorcem a manažérom komunikácie poisťovne Generali Milan Janásik. Do poisťovne prichádza z RTVS, kde pôsobil ako redaktor ekonomického spravodajstva. Predtým

pracoval v minulosti aj ako redaktor portálu TV-noviny.sk a ako redaktor domáceho spravodajstva Hospodárskych novín.

MN

Privátne bankovníctvo UniCredit Bank

Novým riaditeľom privátneho bankovníctva UniCredit Bank pre ČR a Slovensko je od januára Dušan Hladný. V skupine UniCredit a v bankách, ktoré sa stali postupne jej súčasťou, pôsobil v rôznych manažérskych funkciách už od roku 1996 a do privátneho segmentu prináša 25 rokov skúsenosti z finančného sektora.

Novým hlavným ekonómom pre strednú a východnú Európu skupiny UniCredit sa stal Ľubomír Mitov. Do banky prišiel z Ústavu medzinárodných financií vo Washingtone.

ZĐ

Zmeny v Business Lease

Skupina Business Lease (BL) vymenovala Philipa Aarsmana za riaditeľa spoločnosti Fleet Management Services/Business Lease Rumunsko. Doteraz bol v BL členom predstavenstva a riaditeľom pre inovácie a obchodný rozvoj. Predtým vyše sedem rokov dohliadal na aktivity skupiny v strednej Európe. Vo funkcii riaditeľa ho nahradí Stijn Otten.

LC

Millward Brown: nová štruktúra v CEE

V rámci regiónu CEE vytvorila spoločnosť Millward Brown (MB) dve skupiny krajín, ktoré budú navzájom spolupracovať. Skupina Central Europe zahŕňa ČR, SR, Maďarsko a Chorvátsko. Od januára ju riadi Petra Průšová, ktorá doposiaľ viedla MB v ČR a SR. Millward Brown je výskumnou agentúrou špecializovanou na marketingovú komunikáciu, médiá a brand equity.

CH

Nový CEO AutoBinck Holdingu

Paul Zekhuis sa stal novým CEO spoločnosti AutoBinck Holding N.V. V minulosti pôsobil vo vedúcich funkciách v SHV Energy N.V. a Hagemeyer N.V. Spoločnosť AutoBinck Holding patrí medzi 20 najväčších obchodníkov s automobilmi a náhradnými dielmi v Európe. Medzi jej aktivity patria dovoz a predaj vozidiel, náhradných dielcov a príslušenstva, ako aj lízingové služby.

MI

Nový šéf Xeroxu Slovensko

Do funkcie Sales & Operational Manager slovenskej pobočky spoločnosti Xerox vymenovali Mariana Hlasného. Zodpovedá za vedenie pobočky a rozvoj obchodných aktivít firmy na Slovensku. Predtým pôsobil 11 rokov v spoločnosti Minolta a Konica Minolta ako finančný riaditeľ a generálny riaditeľ, neskôr bol obchodným riaditeľom spoločnosti ŠEVT.

„Verím, že pod jeho vedením Xerox SK posilní svoju pozíciu a naplno rozvinie potenciál, ktorý na slovenskom trhu má,“ povedala Veronika Brázdilová, generálna riaditeľka Xeroxu Česka a Slovenská republika.

PŠ

GOODWILL

VYBERTE SI SAMI, KDE NÁS CHCETE ČITAŤ

GOODWILL je:

- na webe
- v iPade
- v iPhone

...dostupný kdekoľvek aj na vašich
obľúbených miestach.

www.goodwill.eu.sk

Available on the
App Store

www.CoverPageApp.com

POMÔŽTE NÁM VÍŤAZIŤ TAM, KDE TREBA

**PRIPOJTE SA K NÁM A POMÔŽTE SVOJIMI 2% Z DANÍ
DOSTAŤ MODERNÉ PRÍSTROJE DO NEMOCNÍC**

AKO NA TO, NÁJDETE
NA WWW.COOP.SK ALEBO
VOLAJTE 02/58 233 269

NADÁCIA JEDNOTA COOP, BAJKALSKÁ 1496/25, 827 18, IČO: 30789214/NULL

2%